

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

GAP TARIMSAL EĞİTİM ve YAYIM PROJESİ

(GAP TEYAP)

II. AŞAMA

ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ MERKEZLİ ÇOĞULCU YAYIM MODELİ

2014-2016 İlerleme Raporu

Şanlıurfa
Ocak 2017

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

MODELİN GEREKÇESİ	5
METEDOLOJİ	7
MODELİN AMAÇ VE HEDEFİ	8
MODELİN UYGULAMA ALANI, SÜRESİ VE HEDEF GRUBU	8
MODELİN YÖNETİM VE ORGANİZASYONU	9
MODEL UYGULAMA	12
A- YAYIM MODELİ UYGULAMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI	12
A.1. Çalışma Alanları ve Danışmanlar	12
A.2. Protokoller	16
A.3. Danışmanlık Yetki Belgesi Alınmasına Yönelik Çalışmalar	17
A.4. Çiftçi Örgütleri Eğitim Yayım Altyapı Geliştirme Çalışmaları	18
A.5. Danışman Eğitim Yayım Altyapı Geliştirme Çalışmaları	19
A.6. Danışmanlara Yönelik Eğitim Çalışmaları	20
A.7. Yayım Çalışmaları	25
A.7.1. Çiftçi Örgütü Üyelerine Yönelik Eğitim-Yayım Çalışmaları(Çiftçi Ziyaretleri, Köy Toplantıları)	25
A.7.2. Demonstrasyonlar	31
A.7.3. Yurtiçi Teknik Gezi ve Fuar Çalışmaları	27
A.7.4. Yurtdışı Teknik Gezi Çalışmaları	28
A.7.5. Tarla Günleri	29
A.8. Çiftçi Örgütlerinin İdari, Mali ve Teknik Açından Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar	31
B- ÖRGÜTLENME VE GRUP OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI	32
B.1. Mevcut Örgütlerin Geliştirilmesi Çalışmaları	39
B. 2. Yeni Örgütlerin Oluşturulmasına Yönelik Çalışmalar	39
B.3.Yeni Kurulan Örgütlerde Yapılan Çalışmalar	41
B .4. Kurulmuş Olup Yeni Çalışma Döneminde Destek Verilen Çiftçi Örgütleri	42
C- SUYUN ETKİN KULLANIMI VE SUYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI	45
D- KOORDİNASYON VE FARKINDALIK ÇALIŞMALARI	54
D.1. Panel, Konferans, Çalıştay ve Toplantılar	54
D.2. Kitleli İletişim Faaliyetleri (Dergi, Afiş, Kısa Mesaj, Promosyon, TV vb.)	58
E. İZLEME VE DEĞERLENDİRME	63
E.1. Aylık Raporlar	63
E.2. Dönem Raporları	63
E.3. Değerlendirme Toplantıları	63

GİRİŞ

GAP Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ), T.C. Kalkınma Bakanlığının temel misyonuna uygun olarak bölgede elde ettiği birikimlerinden hareketle; GAP Bölgesi'nde doğal kaynakların etkin ve sürdürülebilir kullanımını dikkate alarak bölgenin kalkınma çalışmalarında insan odaklı bir anlayışla çalışmalarını geliştirmekte ve yürütmektedir. Bu kapsamda, GAP-BKİ bölgenin tarımsal potansiyelinin bölgesel düzeyde etkin şekilde kullanımını sağlamak şartıyla bölgesel kalkınmaya ve ülke ekonomisine maksimum katkı sağlanmasına yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Özellikle 1990'lı yıllarda bölgede büyük sulama projelerinin hayata geçirilmesi ile tarımsal eğitim yayım hizmetlerinin önemi de bir kat daha artmıştır. Zira büyük sulama yatırımlarının yapılabilirliğini etkileyen en önemli ölçüt bu tesisleri kullanacak olan insanların yani çiftçilerin sosyal ve ekonomik olarak kalkınmasıdır. Bu bağlamda, bölgede sulamaya açılan alanlarda sulu tarımın kuru tarıma oranla ülke ekonomisine yaratacağı katma değer en az 3 en fazla 7 kat olacağı hedeflenmiştir. Özellikle başta sulamaya açılan Harran ovasında sulamanın bölgede istihdama ve ekonomiye sağlaması hedeflenen katkı maalesef çeşitli sorunlar nedeniyle gerçekleşmemiştir. Burada fiziki yetersizlikler yanında, sulama ve sulu tarım konularındaki uygun tekniklerin yaygınlaşmaması, özellikle üreticilerin sulu tarım kültürü alanındaki bilgi ve becerilerinin yetersizliği ve bu yetersizliğin etkin olmayan yayım uygulamalarıyla giderilememesi beklenen değişimin ve katkının istenen noktalara taşınmasını engellemiştir. Bilhassa sulu tarım ve sulu tarım teknolojileri konusunda tarımsal eğitim yayım çalışmalarının hep ikinci planda kalmış olmasından dolayı; çok büyük maliyetler ile hayata geçirilen bu yatırımların değerlendirilmesinde çiftçilerimizin bilgi ve deneyim eksikliğinden dolayı gerekli faaliyetleri yerine getirememesinden kaynaklanmaktadır. Daha sonra sosyo-kültürel yapı, fiziksel altyapı sorunları ve mevzuatlar ile mevzuatların uygulanması ile ilgili sorunlar sayılabilir.

2008 yılında GAP Eylem Planının açıklanması ile birlikte bölgede sulama yatırımlarının önemli bir ivme kazanması ile birlikte bu konuların ehemmiyeti önemli derecede artmış ve özellikle çiftçilerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi konusunda özel bir çalışma yapılması geçmişte yaşanan kötü örneklerin tekrarlanmaması için zorunlu bir hale gelmiştir.

GAP BKİ bölgede yapılan tarımsal araştırmalardan, yürütülen tarımsal projelerden, kurum ve kuruluşlarla yapılan koordinasyon toplantılarından ve uzun yıllardan beri edinilmiş tecrübelerden esinlenerek bölgede tarımsal eğitim yayım konusunda günümüze değin çeşitli çalışmalar yapmış/yaptırmıştır. Bunlardan bir tanesi de Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü başkanlığında Atatürk, Dicle ve Ege Üniversitelerinin Tarım Ekonomisi Bölümleri hocalarının hazırlamış olduğu eğitim yayım fizibilite raporudur.

Yukarıda belirtilen hususlar ve konuyla ilgili yaşanan sorunlara çözüm oluşturabilmek ve bölge potansiyellerini etkin kullanmak suretiyle tarımsal gelişmeyi sağlamak ve sürdürülebilir kılmak adına 2011 yılında Kalkınma Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi koordinasyonunda GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP-TEYAP) uygulamaya konulmuştur.

İdarenin günümüze değin elde ettiği deneyimleri ve 2011 ile 2013 yılları arasına yürütölen GAP-TEYAP deneyimlerinden hareketle; bölgede etkili, uygulanabilir, sürdürülebilir ve insan kaynağını öne alan ve onun refahını hedefleyen bir anlayışı hâkim kılacak bir yayım modelinin ortaya konulmasının gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Konuyla ilgili GAP BKİ' nin yaptığı çalışmalar, yapılan çalıştaylar ve tüm ilgili paydaşların katılımlarıyla gerçekleştirilen diğer çalışmalarda elde edilen sonuçlardan hareketle mevcut koşullar, yapılması gerekenler ve bu alanda dünyadaki gelişmeler dikkate alınarak değerlendirildiğinde;

“Bölgede, kendi kendine yardım prensibi ile çalışacak, çiftçi örgütlerine dayalı çoğulcu ve talep yönlendirmeli bir yayım modelinin sorunların çözümünde etkin ve uygun olacağı ve bu şekilde tarımsal gelişimin ivme kazanacağı kanısına varılmıştır.”

Bu amaçla “GAP TEYAP-Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli” Aralık 2013 ‘ de onaylanarak, Ocak 2014 ‘ de uygulama planındaki faaliyetlere başlamıştır.

MODELİN GEREKÇESİ

GAP Bölgesindeki tarımsal yayımın mevcut durumunu anlamak için Türkiye'deki yayım sisteminin genel durumunu ve sorunlarını görmek gerekir. Bu bakımdan, Türkiye'de ağırlıklı olarak kamu (GTHB) yayımına dayalı tarımsal yayım sisteminin durumu ve bazı bölgelerde Bakanlığın 2006 yılında yürürlüğe koyduğu "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik" ile gelişme eğiliminde olan özel yayım ve üretici örgütlerine dayalı yayım sistemi, ayrıca gönüllü kuruluşların sınırlı da olsa lokal alanlardaki etkinliklerine kısaca bakmak gerekir.

Kamu yayımı dışındaki sistem, tamamen GTH Bakanlığının konuyla ilgili sağlamış olduğu desteklerden yararlanmak üzere yapılandırılmış olup aslında olması gereken sorunların yerinde profesyonel ve kendi kendine yardım prensibi ile çözümlenmesine yönelik sürdürülebilir bir yaklaşım değildir. Bu sistem ülkemizde ve bölgemizde daha etkin bir hal alabilmesi için çiftçi örgütlerinin güçlendirilmesi ve ağırlıklı olarak bu örgütler üzerinden yürütülmesi sistemi güçlü kılacaktır. Bu sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesinin ilk ve en önemli şartı bölgede yaşanan tarımsal sorunların ve onları oluşturan temel nedenlerin farkında olmalarına bağlıdır.

Dolayısı ile ülkemizde, son yıllarda her ne kadar tarımsal eğitim yayım hizmetleri konusunda kısmen özel sektör, çiftçi örgütleri ve serbest danışmanlar devreye girmişse de yine de bu hizmetlerin tamamına yakınının Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca (GTHB) verilmekte olduğu söylenebilir.

GAP bölgesinde tarımsal üretim ile ilgili yaşanan sorunlara bakıldığında, özellikle de sulamaya açılan ve açılacak alanlar başta olmak üzere yaşanan sorunların temelinde hep çiftçilerin eğitim yayım yolu ile yeterince desteklenemediği ilgili taraflarca çoğu zaman dile getirilmektedir. Bu durumun birçok nedenleri olmakla birlikte en önemlilerinden bazıları; başta asli görevlerinden biri tarımsal eğitim yayım olan GTHB' nin çeşitli bürokratik işler ve desteklemelerin düzenlenmesinden dolayı bu işleri zamanla yeterince yapamaz hale gelmesi, eğitim yayım hizmeti vermekte olan kurum ve kuruluşların nitelik ve nicelik olarak yeterli uzman personel yetiştirememesi, personel hareketliliği ve bu konularla ilgili koordinasyon ve işbirliğinin sağlanamaması gibi sorunlar sayılabilir. Bütün bu sorunlar halen geçerliğini korumakta olup GAP TEYAP projesinin de gerekçesini oluşturmuştur.

Bu sorunlara kalıcı çözümler getirecek bölgeye uygun bir model geliştirmek ve başta sulamaya açılan ve açılacak alanlarda olmak üzere eğitim yayım hizmetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik GAP BKİ koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütülmek üzere GAP TEYAP projesi geliştirilmiş ve 2011 yılında uygulamaya konulmuştur.

GAP TEYAP kapsamında kurum ve kuruluşların eğitim yayım konusunda kapasitelerinin geliştirilmesine katkı sağlamak, çiftçi ve çiftçi örgütlerinin kapasitelerinin geliştirilmesini sağlamak, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği, koordinasyon ve farkındalık yaratmak ve bölgeye uygun bir yayım modeli geliştirilmek bileşenleri kapsamında yoğun ve oldukça önemli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. GAP TEYAP kapsamında yapılan tüm bu çalışmalar ve bu güne kadar tüm ilgili kurum ve kuruluşların yaptığı çalışmalar, bölgenin önemli tarımsal sorunlarını çözmeye yönelik çok önemli çalışmalar olduğu gibi bizlere bazı gerçekleri de göstermiştir.

Şöyle ki; ülkemizde çalışan nüfusunun çok önemli bir bölümü (%23,6) tarım kesiminde faaliyet göstermektedir. Bu kadar büyük bir kitleye sadece kamu aracılığıyla yayım hizmeti götürmenin zorlukları ortadadır. Bölgemize baktığımızda ise, GAP TEYAP projesi kapsamında hazırlanmış olan GAP Bölgesi Eğitim Yayım fizibilite raporuna göre; bölgede 3,14 milyon ha tarım arazisi ve 264.356 çiftçi bulunmaktadır. Kurum ve kuruluşlarımızda doğrudan eğitim yayım hizmeti ile ilgili 251 yayım elemanı bulunmakta olup ortalama 1 yayım elemanı 1.000 in üzerinde çiftçi ve 125.000 da alana hizmet vermek durumundadır. Sulama alanlarının sürekli artması, miras, arazi satışı vb. durumlarla çiftçi sayısının sürekli artması, tarımın sürekli gelişimi, nüfus artışı ile gıda ihtiyaçlarının artması ve yeni trendler ile globalleşen dünyada rekabet ortamının oluşması tarımsal konuları çeşitlendirmekte ve eğitim yayımın önemini sürekli artırmaktadır. Böyle bir durumda ve ortamda oluşan her türlü ihtiyaca kamu tarafından hizmet götürmek maalesef hiçbir zaman mümkün ve yeterli olmayacaktır.

Dolayısı ile bu sorunlara kalıcı çözüm getirmenin yolu doğru enstrümanları doğru uygulamalar ile hayata geçirmek ve bu tür hizmetlerin hâlihazırda çiftçiler ile iletişim içerisinde bulunan ve birbirine birçok ilgili konuda çalışan çiftçi örgütleri tarafından verilmesi sistemin işleyişinin önünü açacaktır. Bu durum aynı zamanda kamu tarafından mevcut sebeplerle verilemeyen hizmetin yükünü de almış olacaktır. Bu hizmetin sağlanabilmesi için çiftçi örgütlerinin idari, teknik ve mali açıdan geliştirip güçlendirmekten geçeceği sonucu ortaya konmuştur.

Bu kapsamda “GAP BKİ Başkanlığı tarafından hazırlanan GAP TEYAP’ ın temelini teşkil eden GAP Eğitim ve Yayım Projesi “Faaliyet 4.3.” bölümü ve projenin sürdürülebilirliğinin kapsamı bu konuya aşağıdaki şekilde yaklaşmaktadır;

“Faaliyet 4.3. GAP Bölgesi’nde çiftçi örgütleri içinde faaliyet gösteren sürdürülebilir ve kendi kendine yardım prensibi ile çalışan bir tarımsal eğitim ve yayım sistemi geliştirilmesi, GAP TEYAP Projesinin son altı aylık bölümünde il ofislerinde görev alan proje elemanlarının pilot alanlar başta olmak üzere ilinde var olan çiftçi örgütlerine aktarılması hedeflenmiştir. Ayrıca GAP TEYAP uygulama planı faaliyet 4.3 ile geliştirilen sistemde Tarımsal Eğitim ve Yayım hizmetleri çiftçi örgütleri eliyle sürdürülecektir. Bu sistemde mevcut yasal düzenlemelerden de faydalanarak GAP TEYAP sonrası çiftçilerin tarımsal eğitim yayım konularındaki ihtiyaçlarını özel tarımsal danışmanlık hizmeti olarak almaları sağlanacaktır. Çiftçilerin bu hizmetlere yönelmesi projenin önceki başarıları ile doğru orantılı olacaktır.”

Ancak çiftçi örgütlerine dayalı bir sistemin bölgemizde uygulanması elbette ki uzun ve meşakkatli bir iştir. Bunda yıllardan beri süregelen çiftçi alışkanlıkları, bölgenin sosyal yapısı,

tarım politikalarının, tarımsal desteklerin ve yönetmeliklerin uygulamasının da doğrudan etkisi vardır.

Bölgenin sosyal kültürel yapısı, çiftçi profili ve çiftçi örgütlerinin mevcut yapısı dikkate alındığında kolayca böyle bir sistemin işlemeyeceği kanısına varılabileceği gibi belirli bir süre stratejik bir yaklaşımla destek sağlanarak ve yoğun bir farkındalık kampanyası uygulanarak böyle bir yapı oluşturulabileceğine inanılmaktadır.

GAP Bölgesinde 2013 yılı rakamları ile 69 Ziraat Odası, 39 Üretici Birliği, 29 Yetiştirici Birliği, 42 Sulama Birliği ve 439 adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bulunmakta ve Ziraat Odalarında 62, Üretici Birliklerinde 10, Yetiştirici Birliklerinde ise 31 Tarım Danışmanı çalışmaktadır.

2013 yılı için GAP bölgesindeki kamuda veya özel çalışan tüm yayım elemanları incelendiğinde; 1.341 GTHB-TARGEL personeli, özel şirketlerde çalışan 621, bireysel çalışan 57 ve çiftçi örgütlerinde çalışan 103 yayım elemanı olmak üzere toplam 2.122 yayımcı bölgede çiftçi eğitim ve yayım hizmeti vermektedir.

Tablo 1: GAP Bölgesindeki Çiftçi Örgütleri, Üye ve Yayım Elemanı Sayıları

ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ	SAYISI	ÜYE SAYISI	Yayım Elemanı Sayısı (2013)
ZİRAAT ODALARI	69	354,091	62
ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	39	9,126	10
YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ	29	46,439	31
SULAMA BİRLİKLERİ	42	33,276	-
KOOPERATİFLER	439	29,033	-
TOPLAM	618	-	103

Genel olarak bakıldığında, bölgemizde önemli sayıda ve kısmen faydalanılan ciddi bir potansiyel de bulunmakta olup böyle bir sistem ile bu potansiyelinde harekete geçirilmesi sağlanacaktır.

METEDOLOJİ TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM PROJESİ

Modelin oluşturulması ve geliştirilmesi sürecinde, GAP TEYAP projesinin tüm aşamalarında olduğu gibi ilgili tüm kurum ve kuruluşlar, özel sektör, STK'lar ve üniversiteler ile etkili bir koordinasyon ve işbirliği içerisinde çalışılmış ve tamamen katılımcı bir yaklaşım uygulanmıştır.

GAP TEYAP projesinin başlamasıyla birlikte tanıtım toplantıları yapılmış, GAP illerinde ilgili taraflarla çalıştaylar yapılarak bölgede eğitim yayım hizmetleri ile ilgili sorunlar irdelenmiştir. Sonrasında bölge genelinde konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan teknik elemanların oluşturduğu bir model çalışma grubu oluşturulmuştur. Daha sonra model çalışma grubu ile birlikte 16 - 23 Haziran 2012 tarihleri arasında Hollanda / Wageningen Üniversitesinde tarımsal eğitim yayım ve yayımın dünyadaki gelişimi konusunda bir eğitim alınmıştır. Takiben 2 – 5 Ekim 2012 ve 14 – 16 Kasım 2012 tarihlerinde Gaziantep' de ve Mardin'de bölgeden ve

ülkemizden konuyla ilgili önemli uzmanların katılımı ile iki çalıştay yapılarak alternatif modellerin ve yöntemlerin uygulanması ile ilgili çıktılar alınmıştır.

Tüm bu veriler çalışma grubu ile toplantılarda değerlendirilmiş ve bölgemizde tarımsal gelişmenin hızlandırılması ile sulama yatırımlarının amacına ulaşması için gerekli olan eğitim yayım ihtiyacının giderilmesinde en uygun modelin çiftçi örgütlerinin geliştirilip güçlendirilmesi ve bu hizmetlerin bu örgütler vasıtası ile verilmesi şeklinde olacağı ortak kanaatine varılmıştır.

Proje 3 aşamalı olarak yürütülmüştür. İlk aşamasında (2011-2013) sulamaya açılmış ve açılacak alanlar başta olmak üzere seçilen 25 pilot sahada; öncelikle kurum kuruluşlarda görevli teknik eleman ve pilot alanlardaki çiftçilerin kapasitelerini artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler sonucunda çiftçi örgütlerinin kendi kendine yardım prensibiyle danışmanlık faaliyetlerini yürütecek bir Model ortaya konmuştur. Projenin II. Aşaması (2014-2016) olan Model uygulaması eğitim yayım faaliyetlerini, yine gönüllülük esasına göre seçilen 30 pilot çiftçi örgütünde yaklaşık 70 tarım danışmanı ve bu çiftçi örgütlerine üye çiftçiler ile yürütülmüştür. Yapılan faaliyetler hem tarım danışmanlarının eksik kaldıkları teknik konularda kapasitelerini artırmaya hem de çiftçi örgütlerinin danışmanlık faaliyetlerini sürdürülebilir kılacak alt yapı desteğini artırmaya yönelik olmuştur. Bu anlamda danışmanlara ve üye çiftçilere tarımsal konularda eğitim-yayım desteği sağlanmıştır. Çiftçi örgütlerinin herhangi bir destek almadan danışmanlık faaliyetlerini yürütebilmelerine yönelik olarak ta alt yapı geliştirme projeleri desteklenmiştir. Bu da projenin III. Aşaması (2017-2018) olan sürdürülebilirlik kısmını oluşturmaktadır.

MODELİN AMAÇ VE HEDEFİ

- Hedef** : GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmak
- Amaç 1** : Başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi.
- Amaç 2** : Çiftçi Örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmanlık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamak.
- Amaç 3** : Çalışma alanlarında potansiyelleri değerlendirmeye yönelik örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlamak, tarımsal örgütlenme konusunda model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumları teşvik etmek.

MODELİN UYGULAMA ALANI, SÜRESİ VE HEDEF GRUBU

Model, GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 (beş) yıl süreyle uygulanacaktır.

Modelin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 618 çiftçi örgütünün en az 40' unda 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. Sisteme

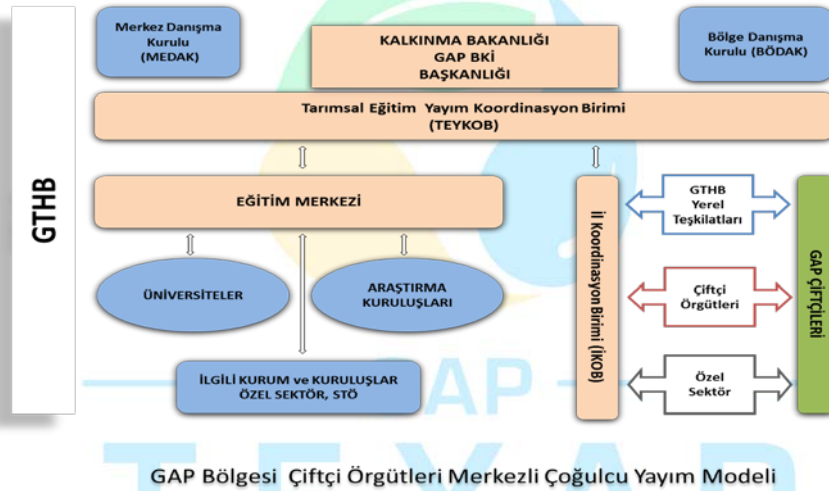
girecek 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturacaktır.

Ayrıca, model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1.000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturacaktır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılacak 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Bunların dışında bölgede tarımsal konularda örgütlenme bilincinin oluşturulması ve tarımsal kalkınmaya katkı sağlaması yönünde yönlendirilmeleri konusunda yapılacak faaliyetler kapsamında 9 ilde faaliyet gösteren çiftçiler de projenin bir başka hedef grubunu oluşturacaktır.

MODELİN YÖNETİM VE ORGANİZASYONU

Modelin organizasyon şeması

Model Yönetimi

Modelin yönetimi ve organizasyonu, yukarıda sunulmuş bulunan organizasyon şemasında da görüldüğü gibi GAP/BKİ de oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir.

Modelin yönetimi için:

1. Merkez Danışma Kurulu (MEDAK)

Tablo 2: Merkez Danışma Kurulu (MEDAK) listesi

Merkez Danışma Kurulu (MEDAK)			
S/N	KURUM İSMİ	İSİM-SOYİSİM	UNVAN/GÖREV
1	DSİ İşletme ve Bakım Daire Başkanlığı	Bayram TIRYAKI	DSİ İşletme ve Bakım Daire Başkanı
		Erkan EMİNOĞLU	DSİ İşletme ve Bakım Daire Başkan Yrd.
		M. Sait TAHMİSCİOĞLU	Etüt Planlama ve Tahsisler Daire Başk. Yrd.

2	GTHB Eğitim Yayın ve Yayınlar Daire Başkanlığı	Süleyman BULUT	Daire Başkanı
		Haluk BALIÇ	Çalışma Grup Sorumlusu
		M. Metin KARAHAN	Ziraat Yük. Mühendisi
3	GTHB Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü	Dr. İbrahim GÜÇDEMİR	
		Hilal AR	

2. Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK)

Tablo 3: Bölge Danışma Kurulu (MEDAK) listesi

Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK)				
S/N	KURUM İSMİ	ASIL/YEDEK	İSİM-SOYİSİM	UNVAN/GÖREV
1	UTAEM	Asil	Şevket TEKİN	Müdür
		Yedek	Kudret BEREKATOĞLU	Teknik Koordinatör
2	Mardin GTH	Asil	M. Şirin IRMAK	İl Müdür Yrd.
		Yedek	Mehmet DOĞAN	KTV Şb. Müd.
3	TAEM	Asil	Murat TARINI	Teknik Koordinatör
		Yedek	Halil HATİPOĞLU	Tar. Bit. Böl. Bşk.
4	Gercüş Zir. Odası	Asil	Şefik ÖNER	Başkan
		Yedek	Cemil EKİNCİ	Başkan Vekili
5	DSİ 20. Böl. Müd./K.Maraş	Asil	M. Uğur YILDIRIM	İşletme Bakım Şb. Müd.
		Yedek	Mehmet YILMAZ	Ziraat Mühendisi
6	DSİ 10. Böl. Müd./D.Bakır	Asil	M. Salih SARI	Ziraat Mühendisi
		Yedek	İskan TEĞİN	Ziraat Mühendisi
7	Batman GTH	Asil	Yusuf ALP	KTV Şb. Müd.
		Yedek	Ekrem KAVAK	Ziraat Mühendisi
8	Harran Üniv. Zir. Fak.	Asil	Prof. Dr. Turan BİNİCİ	Öğretim Görevlisi
		Yedek	Fatma ÖCAL KARA	Araştırma Görevlisi
9	Şehitkamil Zir. Odası	Asil	Cuma YİĞİT	Başkan
		Yedek	Zeynel OK	Başkan Vekili
10	Siirt GTH	Asil	M. Sabri TAN	KTV Şb. Müd.
		Yedek	Şeyma DEMİRHAN	Ziraat Mühendisi
11	Antepfıstığı Arş.İst.Müd.	Asil	Hatice GÖZEL	
		Yedek	Ajlan YILMAZ	
12	Kilis GTH	Asil	Songül KADIOĞLU	İl Müdürü
		Yedek	Mehmet ÖZÜBERK	İl Müdür Yrd.
13	Adıyaman GTH	Asil	Adil ALAN	İl Müdürü
		Yedek	Mehmet SİNER	KTV Şb. Müd.
14	Diyarbakır GTH	Asil	Mustafa EKEN	KTV Şb. Müd.
		Yedek	Mansur MERCAN	Ziraat Mühendisi
15	Şanlıurfa GTH	Asil	M. Sait GÜNEŞ	KTV Şb. Müd.
		Yedek	Adnan YETKİN	Ziraat Mühendisi
16	Şırnak GTH	Asil	Mustafa OSMANOĞLU	Silopi İlçe Müdürü
		Yedek	Ayhan BUĞDAY	Cizre İlçe Müdürü
17	Gaziantep GTH	Asil	Cemalettin ALPARSLAN	KTV Şb. Müd.
		Yedek	Sedat GÖKOĞLU	Ziraat Mühendisi
18	Midyat Zir. Odası	Asil	M. Beşir EVSEN	Başkan

Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK)				
S/N	KURUM İSMİ	ASİL/YEDEK	İSİM-SOYİSİM	UNVAN/GÖREV
		Yedek	Abdulazim ARGAN	Başkan Vekili
19	DSİ GAP 15. Bölge Müd./Ş.Urfa	Asil	Mehmet YILMAZ	İBY Şb. Müd.
		Yedek	Abdüllatif SARAÇ	Ziraat Mühendisi

3. Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB)

GAP İdaresi Başkanlığı Bölge Müdürlüğü içinde kurulacak olan bu birim, aşağıdaki listede belirtildiği şekilde oluşturulmuştur.

1. Ekip Lideri (GAP BKİ Tarafından Görevlendirilecek),
2. Eğitim-Yayım Uzmanları (5),

Destek Ekibi:

1. Enformasyon Elemanı (1)
2. Yönetici Asistanı (1),
3. Büro Elemanı (1)
4. Saha Uzmanları (12)

4. İl Koordinasyon Birimleri (İKOB)

Modelin il düzeyindeki planlama, izleme-değerlendirme organı olup, aşağıdaki üyelerden oluşmuştur.

1. GAP/BKİB temsilcileri (1)
2. GTHB GAP Bölge İl Müdürlükleri KTV Şube Müdürleri (1)
3. İldeki Üniversite ve Araştırma Kurum temsilcileri (2)
4. İl DSİ temsilcisi (1)
5. Çiftçi örgütü temsilcileri (Sistemde dahil olan Ziraat Odaları temsilcileri, Sulama Birlikleri Temsilcileri)
6. İl Proje Koordinatörleri (1)

MODEL UYGULAMA

A- YAYIM MODELİ UYGULAMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI

A.1. Çalışma Alanları ve Danışmanlar

Hazırlanan Modelin uygulanmasına başlamadan önce kolaylaştırıcı ön hazırlıkların 2013 yılı sonuna kadar tamamlanmıştır. Bu amaçla kurum ve kuruluşların yapacakları işler ve çalışmaların tamamlanma tarihleri, konularına göre takvime bağlanmış ve bu çalışmaların, uygulama başlangıç tarihi olan 2014 yılı başına kadar da tamamlanmıştır.

Model gereği olarak TEYKOB, İl Koordinatörü ve birlikte çalışılacak örgütlere Model çalışma planına uygun olarak ilk 6 ay için birer saha uzmanı Danışman görevlendirilmiştir. Seçilen çiftçi örgütlerine yerleştirilen saha uzmanlarının araç, ofis ve yayım malzemeleri sağlanmıştır.

2013 yılının son çeyreğinde yapılan çalışmalar ve görüşmeler sonucunda 2014 yılında birlikte çalışılabilecek aday 20 çiftçi örgütü için kendileri ile çalışmaların yapılabileceği belirlenmiştir.

Aralık 2013' de söz konusu 20 çiftçi örgütünün başkanlarına Model' e ilişkin Şanlıurfa' da bilgilendirme yapılmış ve çiftçi örgütleri yerinde ziyaret edilerek model uygulaması amacıyla işbirliği protokolü hazırlama sürecine başlanmıştır. Başlangıçta belirlenen tüm çiftçi örgütleri işbirliği konusunda olumlu görüş belirtmişler ve TZOB' un da bu konuda katkılarının alınmasının ve protokol sürecinin birlikte gerçekleştirilmesinin mali açıdan kendilerini rahatlatacağını ve daha uygun olacağını bildirmişlerdir.

Ancak Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin yaklaşımları ve konuyla ilgili olumsuz görüş bildirilmesi seçilen çiftçi örgütlerinde yürütülen çalışmalarda çeşitli olumsuzluklara neden olmuştur. Bu durum model uygulama işleyiş ve sürecini olumsuz etkilemiş olup, sürdürülebilirlik anlamında tedbirler alınması gerekliliğini ortaya koymuştur.

Bu nedenlerden dolayı 2014 Mart ayı itibarı ile model uygulama planı, modelin amaç ve hedefleri korunarak uygulama alanları ve prensipleri bakımından revize edilmiştir.

❖ Çiftçi Örgütü Envanter Çalışması

Örgütlerde görev alan Danışmanlar öncelikle envanter çalışmaları ile işe başlamışlardır. Model gereği örgütlerin alt yapı, ofis gereçleri ve yayım malzemeleri ihtiyaçları tespit edilmiştir

GAP Yayım Modeli kapsamında birlikte çalışılan çiftçi örgütlerinde eğitim ve yayım faaliyetleri için ihtiyaç duyulan modern yapının kurulmasına yönelik tespitler yapılmıştır. Ayrıca eğitimler için gerekli teorik ve uygulamalı materyallerin geliştirilmesi, hazırlanması ve sunulmasındaki donanım ihtiyaçları belirlenmiş ve alımı yapılmıştır.

❖ Eğitim İhtiyaç Analiz Raporlarının Hazırlanması

Eğitim ihtiyaç analiz raporları hem danışman hem de çiftçi eğitim ihtiyaçları olarak iki konuda ele alınmıştır.

Danışman eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve uygulaması; bu çalışma alanlarında ve alt gruplarda faaliyet gösteren **227 teknik eleman** ile görüşmeler yapılarak eğitim ihtiyaçları belirlenmiştir. Model kapsamında 2014 yılı için teknik eleman eğitim programı, 18 konuda 20 eğitim ve 400 tarım danışmanı olacak şekilde planlanmıştır.

Bu konularla ilgili olarak GTHB Şanlıurfa Tarımsal Araştırma Eğitim Merkezi başta olmak üzere Bakanlığın diğer birimleri ile işbirliği halinde programlanmıştır.

GAP TEYAP Model kapsamında

2014 yılında;

- 16 ziraat odası, 3 yetiştirici birliği, 1 sulama kooperatifi ile

2015Yılında;

- 8 ziraat odası, 5 yetiştirici birliği, 5 üretici birliği, 1 sulama birliği ile

2016Yılında;

- 16 ziraat odası, 7 yetiştirici birliği, 5 üretici birliği, 2 sulama birliği ile çalışmalar yürütülmüştür.

Çalışılan bu 30 çiftçi örgütünde görevli 71 tarım danışmanı ile birlikte faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 4: GAP TEYAP Model Uygulaması 2014-2016 çalışılan çiftçi örgütleri listesi

GAP TEYAP MODEL UYGULAMASI 2014-2016 ÇALIŞILAN ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ LİSTESİ					
İLİ	SN	İLÇESİ	YIL		
Adıyaman	1	Kahta Ziraat Odası	2014	2015	2016
	2	Besni Ziraat Odası	2014	2015	2016
	3	Merkez Ziraat Odası	2014	-	-
	4	Gölbaşı Ziraat Odası	-	-	2016
Batman	5	Kahta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği	-	2015	2016
	6	Merkez Ziraat Odası	2014	-	2016
	7	Gercüş Ziraat Odası	2014	2015	2016
	8	Sason Çilek Üretici Birliği	-	2015	2016
	9	DKKYB	-	-	2016
Diyarbakır	10	Çınar Ziraat Odası	2014	-	-
	11	Hani Ziraat Odası	2014	-	-
	12	Dicle Organik Meyve Üreticileri Birliği	-	2015	2016
	13	Damzlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	-	2015	2016
	14	Eğil Organik Organik Tahıl Üretici Birliği	-	2015	2016
	15	Sur Ziraat Odası	-	-	2016
Gaziantep	16	İslahiye Altınüzüm Sul. Kooperatifi	2014	-	-
	17	Şehitkamil Ziraat Odası	2014	2015	2016

GAP TEYAP MODEL UYGULAMASI 2014-2016 ÇALIŞILAN ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ LİSTESİ					
İLİ	SN	İLÇESİ	YIL		
	18	Şehitkamil Kiraz Üreticileri Birliği	-	2015	2016
	19	Şahinbey Ziraat Odası	-	-	2016
	20	Araban Ziraat Odası	-	-	2016
Kilis	21	Merkez Damızlık Koyun Keçi Yetiş. Bir.	2014	2015	2016
	22	Merkez Ziraat Odası	2014	-	-
Mardin	23	Midyat Ziraat Odası	2014	2015	2016
	24	Merkez (Artuklu) Ziraat Odası	2014	-	2016
	25	Merkez Damızlık Koyun-Keçi Yetiş. Bir.	2014	2015	2016
	26	Nusaybin Ziraat Odası	-	-	2016
Şanlıurfa	27	Suruç Ziraat Odası	2014	2015	2016
	28	Merkez Ziraat Odası	2014	2015	2016
	29	Viraşehir Ziraat Odası	2014	-	-
	30	Cullap Sulama Birliği	-	2015	2016
	31	Damızlık SYB	-	2015	2016
	32	Ceylan Sulama Birliği	-	-	2016
Şırnak	33	Merkez Arı Yetiştiricileri Birliği	2014	2015	2016
	34	İdil Ziraat Odası	2014	2015	2016
Siirt	35	Merkez Ziraat Odası	2014	-	-
	36	Arı Yetiştiricileri Birliği	-	-	2016

Tablo 5: GAP TEYAP Model Uygulaması 2014-2016 çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanları listesi

İl/İlçe	Tarım Danışmanları	Model Uygulama
Adıyaman	1 Mutlu Şahin	Kâhta Ziraat Odası
	2 M. Reşat BARAK	
	3 Aysel ARSEVEN	
	4 Sakine Eraslan	Besni Ziraat Odası
	5 Turgay Korkmaz	Gölbaşı Ziraat Odası
	6 Mustafa ETKER	
	7 Abidin KÜPELİ	
	8 Özge ÖZGÖR	
	9 Servet KİZİR	Kahta Sert K.M.Ü.B.
	10 Necmettin DEMİRKOL	Samsat Z.O.
	11 Mehmet Fatih İNAN	
	12	
Batman-Siirt	13 Gülşin ODUNCU	Gercüş Ziraat Odası
	14 Fethullah ÖZSUNAR	
	15 Sedef ÖZSUNAR	
	16 Serhat BULUT	SAÇÜB
	17 Mühittin KÜSKÜ	Siirt Arı Yetiştiricileri Birliği
	18 Kazım EPAYDIN	Batman Ziraat Odası

İl/İlçe		Tarım Danışmanları	Model Uygulama
	19	Kübra Sedef İRAZ	Batman-DSYB
	20	Songül ÖZHAN	
		Danışmanı Yok	
Diyarbakır		Danışmanı Yok	Eğil Organik Tahıl Üret. Bir.
	21	Tahsin Karakoç	DKKYB
	22	Uğur KÜÇÜKBAYRAK	
	23	Usame SELİM	
	24	M. Ali Ekinci	
	25	Necmi ÖZCAN	
	26	Rıdvan BAL	Dicle OMÜB
	27	Hilal TAN	
	28	Mukaddes MUSTAFAOĞLU	
	29	Zeynep BİLGİN	Sur Ziraat Odası
	30	Ahmet TEKİN	
	31	Burhan GÜNEŞ	
	32	Rüya TÜRKER	
33	Aslan KAYA		
Gaziantep-Kilis	34	Halil YAY	Şhitkâmil Zir. Odası
	35	Gözde ULUTAŞ	
	36	Esra ÖZZENGİN	
	37	Pınar KUTAN	Kilis DKKYB
	38	Çilem ÖZDOĞAN	Şahinbey Ziraat Odası
	39	Hüseyin GEÇER	
	40	Duygu Buket GÖÇMEN	
	41	Mustafa Göktürk KIR	
	42	Refika TEKİN	Şhitkamil Kiraz Üret. Birl.
	43	Esin UYSAL	
	44	Hacer TOSUN	
Mardin-Şırnak	45	Cuma UÇAŞ	Midyat Zir. Odası
	46	Veysi YENİGÜN	
	47	Rıdvan AKTAŞ	
	48	Ali TAŞAN	Mardin DKKYB
	49	Feridun GERDANOĞLU	
	50	Ruken DENLİ	
	51	Selman TASMANOĞLU	
	52	Veli AY	İdil Zir. Odası
	53	Murat YILDIRIM	
	54	Metin ATAMAN	
	55	Gülcan GÜNDÜZ	Şırnak Arı Yetiştir. Bir.
	56	Hatice ARAZ	Artuklu Ziraat Odası
Şanlıurfa	57	Ali KILIÇ	Haliliye Zir. Odası
	58	Gülistan ERTÜRK	
	59	Gülbin ÖNCEL	

İl/İlçe		Tarım Danışmanları	Model Uygulama
	60	M. Galip GAZANFER	
	61	Oya KILIÇ	
	62	Sultan AL	Merkez DSYB
	63	Adalet ATMAK	
	64	Zehra COŞKUN	Cullap Sulama Birliği
	65	Mükerrem Günalp BİRLİK	
	66	Süleyman KUTLU	Suruç Ziraat Odası
	67	Halide HÜLÜL	
	68	Kasım ÇOBAN	
	69	Mahmut Erdil OL	
	70	Songül AKALTUN	
	71	İbrahim Halil KORKMAZ	
		Danışmanı Yok	Ceylan S.B.

A.2. Protokoller

GAP TEYAP Model uygulaması kapsamında çalışılan çiftçi örgütleri ile işbirliği protokolleri imzalanmıştır. Bu çiftçi örgütleri ile aynı zamanda gerçekleştirilen demonstrasyonlar için de ek protokoller imzalanmıştır. İşbirliği protokolleri imzalanan çiftçi örgütleri ve imzalanma tarihleri aşağıdaki tabloda verildiği gibidir.

Tablo 6: GAP TEYAP Model Uygulaması 2014-2016 çalışılan çiftçi örgütleri ve protokol tarihleri

SN	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	PROTOKOL TARİHİ
1	Adıyaman	Besni Ziraat Odası	13 Ocak 2015
2	Adıyaman	Kâhta Ziraat Odası	26 Ocak 2015
3	Adıyaman	Kâhta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği	13 Ocak 2015
4	Batman	Sason Çilek Üreticileri Birliği	27 Ocak 2015
5	Batman	Gercüş Ziraat Odası	28 Ocak 2015
6	Diyarbakır	Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliği	20 Ocak 2015
7	Diyarbakır	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	21 Ocak 2015
8	Gaziantep	Şehitkâmil Ziraat Odası	22 Ocak 2015
9	Kilis	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	21 Ocak 2015
10	Mardin	Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği	21 Ocak 2015
11	Mardin	Midyat Ziraat Odası	14 Ocak 2015
12	Şanlıurfa	Haliliye Ziraat Odası	9 Temmuz 2014
13	Şanlıurfa	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	22 Ocak 2015
14	Şanlıurfa	Suruç Ziraat Odası	22 Ocak 2015
15	Şırnak	İdil Ziraat Odası	27 Ocak 2015
16	Şırnak	Arı Yetiştiricileri Birliği	27 Ocak 2015
17	Gaziantep	Şehitkâmil Kiraz Ü.B.	9 Aralık 2015
18	Şanlıurfa	Cullap Sulama Birliği	27 Kasım 2015
19	Gaziantep	Şahinbey Ziraat Odası	4 Mart 2016
20	Adıyaman	Gölbaşı Ziraat Odası	17 Mart 2016
21	Şanlıurfa	Ceylan Sulama Birliği	4 Nisan 2016

SN	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	PROTOKOL TARİHİ
22	Diyarbakır	Sur Ziraat Odası	1 Nisan 2016
23	Diyarbakır	Dicle Organik Meyve Üreticileri Birliği	30 Mart 2016
24	Batman	Batman Ziraat Odası	12 Ağustos 2016
25	Mardin	Artuklu Ziraat Odası	28 Eylül 2016
26	Gaziantep	Yavuzeli Ziraat Odası	21 Eylül 2016
27	Mardin	Nusaybin Ziraat Odası	3 Ekim 2016

A.3. Danışmanlık Yetki Belgesi Alınmasına Yönelik Çalışmalar

GAP TEYAP Model kapsamında çalışılan 24 çiftçi örgütünün, 2014 yılı sonu itibariyle 13'ünde danışmanlık yetki belgesi bulunmaktaydı. 2015 yılında yapılan bilgilendirme çalışmaları ile bu sayı 16 olmuştur. 2016 yılında ise çalışılan 30 çiftçi örgütünün 23'ünde yetki belgesi bulunmaktadır. Bu çiftçi örgütlerinde toplam 71 tarım danışmanı görev yapmaktadır. Diğer çiftçi örgütlerinin danışmanlık yetki belgesi alması hususunda bilgilendirme çalışmaları devam etmektedir.

Tablo 7: GAP TEYAP Model Uygulaması 2014-2016 çalışılan çiftçi örgütlerinin yıllara göre danışmanlık yetki belgesi durumu

İl/İlçe	Model Uygulama	2014 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi	2015 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi	2016 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi
			2014-Ocak		2015-Aralık		2016-Aralık
Adıyaman	1. Kâhta Ziraat Odası	5	Var	7	Var	3	Var
	2. Besni Ziraat Odası	7	Var	9	Var	2	Var
	3. Gölbaşı Ziraat Odası	6	Var	6	Var	3	Var
	4. Kahta Sert Kabuklu M.Ü.B.		Yok		Yok	1	Yok
	5. Samsat Ziraat Odası		Var		Var	3	Var
Batman-Siirt	6. Gercüş Ziraat Odası		Yok	2	Var	3	Var
	7. SAÇÜB		Yok		Yok	1	Yok
	8. DSYB		Yok		Yok		Yok
	9. Batman Ziraat Odası		Yok		Yok	3	Var
	10. Siirt Arı Yetiştiricileri Birliği		Yok		Yok	1	Var
Diyarbakır	11. Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birl.	8	Var	8	Var	5	Var
	12. Sur Ziraat Odası		Yok		Yok	3	Var
	13. Dicle Organik Meyve Ü.B.		Yok		Yok	5	Var
	14. Eğil Organik Tahıl Ü.B.		Yok		Yok		Yok
Gaziantep-Kilis	15. Şehitkâmil Ziraat Odası		Var	3	Var	3	Var

İl/İlçe	Model Uygulama	2014 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi	2015 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi	2016 Danışman Sayısı	Danışmanlık Yetki Belgesi
			2014-Ocak		2015-Aralık		2016-Aralık
	16. Kilis Damızlık Koyun Keçi Yetiş. Birl.		Yok	5	Var	1	Var
	17. Şahinbey Ziraat Odası		Yok	3	Var	5	Var
	18. Şehitkamil Kiraz Ü.B.		Yok		Yok	1	Yok
	19. Araban Ziraat Odası					1	Var
Mardin-Şırnak	20. Midyat Zir. Odası		Yok	3	Var	3	Var
	21. Damızlık Koyun Keçi Yetiş. Birl.		Yok	3	Var	3	Var
	22. İdil Zir. Odası		Yok	2	Var	3	Var
	23. Şırnak Arı Yetiş. Bir.	1	Var	2	Var	1	Var
	24. Artuklu Ziraat Odası					1	Var
	25. Nusaybin Ziraat Odası					1	Var
Şanlıurfa	26. Haliliye Zir. Odası	10	Var	9	Var	5	Var
	27. Merkez DSYB		Yok	3	Var	2	Var
	28. Suruç Ziraat Odası	7	Var	7	Var	6	Var
	29. Cullap Sulama Birliği		Yok	2	Var	2	Var
	30. Ceylan Sulama Birliği		Yok		Yok		Var
TOPLAM		44	VAR-8	74	VAR-16	71	VAR-25

A.4. Çiftçi Örgütleri Eğitim Yayım Altyapı Geliştirme Çalışmaları

Model uygulama planında çiftçi örgütlerinin idari, mali ve teknik açıdan güçlendirilmesi ve örgütlenmenin teşvik edilmesi için eğitim yayım altyapı ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik faaliyetler kapsamında, **15 mevcut ve 3 yeni kurulmuş** olan çiftçi örgütüne eğitim-yayım malzeme desteği sağlanmıştır. Bu malzemeler ve verildiği çiftçi örgütleri aşağıdaki tabloda verildiği gibidir.

Tablo 8: Çiftçi Örgütleri Eğitim Yayım Altyapı Geliştirme Çalışmaları kapsamında dağıtılan malzeme listesi

ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ TARIMSAL YAYIM ALTYAPI İHTİYAÇLARININ GİDERİLMESİ																			
SN	MALZEME ADI	ADİYAMAN			BATMAN-ŞİRT		ŞANLIURFA				GAZİANTEP-KİLİS			DİYARBAKIR		MARDİN-ŞIRNAK			
		Kâhta Z.O.	Besni Z.O.	Kâhta S.K.Y.B.	SAÇÜB	GERCÜŞ Z.O.	CULLAP S.B.	SURUÇ Z.O.	Merkez Z.O.	DSYB	Ş.KAMİL KÜB	Şehitkâmil Z.O.	Kilis DKKYB	Dicle OMÜB	DKKYB	Midyat Z.O.	İdil Z.O.	D.K.K.Y.B.	Arı Y.B.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Projeksiyon Makinesi	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	Ofis Yazılımı	3		1	2	3	4	3	3	2	2	3	1	3	3	3	1	3	
3	Fotoğraf Makinesi	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
4	Siyah-Beyaz Ağ Yazıcısı	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
5	Toplantı Masası			1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	
6	Topl.Masası Koltuğu			7	8		8	8	8	8	8	7	8	7		7	7	7	
7	Sırt Pompası	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1			
8	Şerit Metre	1		1	1	1	1		1	1	1		1	1	1	1			
9	Kitaplık	1		1	1		1	1	1	1		1	1		1	1	1	1	
10	Yazı Tahtası	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1		1	1	1	1	
11	Mantar Pano			1	1		1	1		1		1	1						
12	Ofis Masası	3	3	1	1	2	2	3	3	1		3	1	2	2	2	1	3	
13	Masa Üstü Bilgisayar				1		1			1									
14	Şef Koltuk	3	3	1	1	2	2	3	3	1		3	1	2	2	2	1	3	
15	Sehpa	3	3	1	1	2	2	3	3	1		3	1	2	2	2	1	3	
16	Misafir Koltuk	6	6	2	2	4	4	6	6	2		6	2	4	4	4	2	6	
17	Etajer	3	3	1	1	2	2	3	3	1		3	1	2	2	2	1	2	
18	Tırnak Seti								1			1		1			1		

A.5. Danışman Eğitim Yayım Altyapı Geliştirme Çalışmaları

GAP TEYAP Model Uygulama planında yer alan çiftçi örgütleri yayım personelleri için yayım ekipmanı ihtiyaçlarının giderilmesi faaliyetleri kapsamında, çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli **41 tarım danışmanına** ilişkin tespit edilen yayım ekipmanları Şubat ayı içerisinde verilmiştir.

Tablo 9: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına eğitim yayım altyapı geliştirme çalışmaları kapsamında dağıtılan malzeme listesi

ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ TARIMSAL YAYIM ALTYAPI İHTİYAÇLARININ GİDERİLMESİ																			
SN	MALZEME ADI	ADİYAMAN			BATMAN-SİİRT		ŞANLIURFA				GAZİANTEP-KİLİS		DİYARBAKIR		MARDİN-ŞIRNAK				
		Kâhta Z.O.	Besni Z.O.	Kâhta Sert Kab. V.B.	SAÇÜB	GERCÜŞ Z.O.	CULLAP S.B.	SURUÇ Z.O.	Merkez Z.O.	DSYB	Ş.KAMİL K.Ü.B.	Şehitkâmil Z.O.	Kilis DKKYB	Dicle OMÜB	DKKYB	Midyat Z.O.	İdil Z.O.	D.K.K.Y.B.	Arı Y.B.
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Dizüstü Bilgisayar	3	3	1	1	2	2	3	3	3	1	2	3	1	3	3	3	1	3
2	Tulum	3	3	1	1	2	2	3	3	3	1	2	3	1	3	3	3	1	3
3	Şapka	3	3	1	1	2	2	3	3	2	1	2	3	1	3	3	3	1	3
4	Yağmurluk	3	3	1	1	2	2	3	3	2	1	2	3	1	3	3	3	1	3
5	Çizme	3	3	1	1	2	2	3	3	2	1	2	3	1	3	3	3	1	3
6	Eldiven	3	3	1	1	2	2	3	3	2	1	2	3	1		3	3	1	3
7	Lup	3	3		1	2	2	3	3		1	2		1		3	2		
8	Budama Makası	3	3	1		2	2	3	3		1	2		1		3	3		1
9	Aşı Bıçağı	3	3	1		2	2	3	3	1	1	2		1		3	3		1
10	Çift Kollu Budama Makası	1	1	1				1	2			2				2	2		
11	pH-EC Metre	1	1					1	1			1				1	1		
12	Çanta	3	3	1	1	2	2	3	3	3	1	2	3	1	2	3	3	1	3

A.6. Danışmanlara Yönelik Eğitim Çalışmaları

Çinli Ozan Kuan-Tzu nun M.Ö. 1000 li yıllarda dile getirdiği;

“Bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum ek,

Ağaç dik on yıl sonrası ise tasarladığın,

Ama yüz yıl sonrası ise düşündüğün, halkı eğit.” değimi o günden beri hala geçerliliğini sürdürmektedir.

Kültürümüzde yer alan "İlim Çin'de bile olsa gidiniz.", "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum" değişleri bu toprakların eğitime verdiği önemi çok açık bir şekilde göstermektedir.

Eğitimin, bireysel gelişmeyi sağladığı gibi, daha geniş anlamda toplumsal, ekonomik ve sosyal kalkınmayı da sağlayan en önemli etkidir.

Eğitimin kalkınmanın en etkili araçlarından biri olarak görülmesi nedeniyle, en değerli yatırımın insan kaynaklarına yapılan yatırım olduğu fikri de günümüzde artık tüm dünyada geniş ölçüde kabul görmektedir.

Bu yaklaşımla, bölgesel kalkınmada bir dünya modeli olan GAP Projesi kapsamında uygulanan ve adı eğitim-yayım olan GAP-TEYAP Projesinin en önemli bileşeninin “eğitim” olması çok doğaldır.

GAP-TEYAP Projesinin eğitim bileşeninin amacı

- Yayım elemanlarının tarımsal yayım hizmetine yatkınlıklarını sağlayarak verimliliklerini artırmak.
- Yayım elemanlarının kişisel gelişim ve moral gücünü yükseltmek, sosyal münasebetlerini ve göreve bağlılıklarını artırmak ve uygulamada etkinliklerini geliştirmek.

GAP-TEYAP Projesinin eğitim bileşeninin ilkeleri

- Eğitimlerin; GAP-TEYAP Model uygulaması kapsamında ve Modelin öncelikleri dikkate alınarak değerlendirilmesi.
- Eğitimlerin; GAP-TEYAP Model kapsamında bölge çiftçilerinin ve yayım elemanlarının ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenecek programlara dayandırılması.
- Eğitime katılacak kişinin, GAP Bölgesinde öncelikle çiftçi örgütü olmak üzere özel sektör ve kamuda tarımsal yayım hizmeti sunan yayım elemanı olması.
- Eğitime katılacak kişinin, eğitimin konusu ile doğrudan ilgili bir görevde çalışıyor olması ve ilerde de bu görevde çalışmaya devam edeceği konusunda güçlü delillerin olması.
- Eğitimde beklenen sonuçlara ulaşıp ulaşılmadığının belirlenmesi için anket ve benzeri değerlendirmelerle desteklenen sonuç raporlarının hazırlanması.
- Eğitimlerin sürekli ve tamamlayıcı mahiyette olması.

Yıllık Eğitim Programı Hazırlama Stratejisi

Yıllık eğitim programları aşağıda verilen bir seri çalışma sonucunda ortaya çıkarılmıştır:

- Her yıl özel olarak uygulanan teknik eleman anket sonuçları,
- Her bir eğitimin sonunda teknik elemanlara yaptırılan eğitim sonu değerlendirme anketi sonuçları,
- Çiftçi örgütleri ve diğer paydaşların görüş ve talepleri,
- GAP-TEYAP saha sorumlularının görüşleri,
- GAP-TEYKOB konu uzmanlarının değerlendirmeleri.

MODEL Kapsamında Gerçekleştirilen Eğitimler, 20014 – 2016.

Model kapsamında gerçekleştirilen teknik eleman eğitimleri 2 bölümden oluşmaktadır; A- TEYKOB tarafından düzenlenen eğitimler ve B- İl Koordinatörlerince düzenlenen eğitimler.

A- TEYKOB tarafından düzenlenen eğitimler

GAP-TEYAP Projesinin Model uygulanmasının başladığı 1 Ocak 2014 tarihinden bu güne kadar TEYKOB tarafından gerçekleştirilen 29 eğitimde 792 teknik eleman 24 farklı konuda eğitilmiştir.

Tablo 10: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına eğitim tablosu

GAP-TEYAP MODEL, YAYIM ELEMANI EĞİTİM TABLOSU - GENEL DAĞILIM LİSTESİ			
2014 - 2016			
SIRA NO	EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİM SAYISI	KATILIMCI SAYISI
1	Kişisel Gelişim Teknikleri	1	32
2	Pamuk Yetiştiriciliği	2	59
3	Mısır Yetiştiriciliği	1	29
4	A. Fıstığı-Badem Yetiştiriciliği	1	28
5	Bağ Yetiştiriciliği	2	46
6	Sebze Yetiştiriciliği	2	59
7	Sulama-IBY	3	88
8	Sulama Yayımcı Temel Eğitimi	1	23
9	Küçükbaş Hayvancılık	1	21
10	Arıcılık	1	20
11	Raporlama, Sunum Teknikleri	1	33
12	Organik-İyi Tarım	1	38
13	SZP	1	34
14	Hububat-Baklagil Yetiştiriciliği	1	33
15	PCM-Proje Hazırlama	1	37
16	Pamukta Entegre Mücadele	1	27
17	Sulama Yöntemleri	1	18
18	BB Hayvancılık	1	19
19	Zeytin Yetiştiriciliği	1	19
20	Damla Sulama Sistemleri Projelendirme	1	27
21	Gübreleme-gübreleme Programı.	1	25
22	Antepfıstığı ve Bademde Entegre Mücadele.	1	31
23	Entegre Biyolojik Mücadele	1	21
24	Fertigasyon	1	25
24	TOPLAM	29	792

Eğitimlerde %34 lük oran ve 273 katılımcı ile ilk sırayı “bitkisel ürün yetiştiriciliği” konusu almaktadır. İkinci sırada %24 oran ve 190 katılımcı ile “Sulama” konusu gelmekte. Üçüncü sırada ise, %10 oran ve 79 katılımcı ile “Mücadele” konusu yer almaktadır. Bölge ihtiyaçları ve potansiyelinin yanı sıra teknik elemanların durumuna bakıldığında bu sonuç oldukça doğaldır. Bölgeye su gelmiştir ve sulu tarıma geçiş başlamıştır. Bu su yeni ürünlerin yetiştirilmesini tetiklemekte aynı zamanda yeni hastalık ve zararlıların da oluşmasına sebep olmaktadır. Dolayısı ile yeni ürünlerin üretim teknolojileri, sulama ve mücadele konuları doğal olarak yayımın ve teknik personelin temel konularını teşkil edecektir. Diğer taraftan hayvancılık, organik-iyi tarım teknikleri ve kişisel gelişim konuları da günümüzün gereği ülke genelinde olduğu gibi bölgenin de ihtiyaç duyulan konuları arasındadır.

Eğitime katılan teknik elemanların iller üzerinden dağılımına bakılınca; ilk sırayı %33 lük oran ve 270 katılımcı ile Şanlıurfa almaktadır. Bu ili %14 oran ve 108 katılımcı ile Adıyaman ile %13 oran ve 100 katılımcı ile Gaziantep illeri izlemektedir. En az katılım ise %2 oran ve sırasıyla 14 ve 15 katılımcılar ile katılımcılar ile sırasıyla Kilis ve Siirt İllerindedir. İllerin tarımsal potansiyelleri ve Model e olan yaklaşımlarına ilaveten GAP-TEYAP merkez biriminin Şanlıurfa da olmasından dolayı iller dağılımının normal olduğu söylenebilir. %1 oran ve 4 kişi ile listede yer alan “Diğer” sütunu, kurumların GAP Bölgesi dışından gelen personeline aittir.

Tablo 11: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına gerçekleştirilen eğitimlerin il dağılım tablosu

TOPLAM KATILIMCI SAYISI	İL DAĞILIMI									
	Adıy	Batm	Dyb	Ante	Kilis	Mrd	Siirt	Urfa	Şırn	Diğer
792	108	75	87	100	14	76	15	270	43	4
%	14	9	11	13	2	10	2	33	5	1

Eğitime katılan teknik elemanların kurumsal dağılımında en çok katılım %54 oran ve 425 kişi ile çiftçi örgütlerinden olmuştur. Bunu %29 oran ve 231 kişi ile resmi kurumlardan katılanlar ve %17 oran ve 136 kişi ile serbest çalışanlar izlemiştir.

Projenin Model ile yeni bir safhaya girip, çiftçi örgütlerinin ön plana çıkmasının doğal sonucu olarak, çiftçi örgütlerinde çalışan teknik personelin eğitimlere katılımı %50 yi aşan bir oranla ilk sırayı almıştır.

Eğitime katılan teknik elemanların mesleki dağılımında ilk sırayı %79 oran ve 627 kişi ile ziraat mühendisleri almış, bunu 112 kişi ile (%14) teknikerler, 16 kişi ile (%2) veteriner hekimler ve 36 kişi ile (%5) diğer meslek gurupları izlemiştir.

Model kapsamında işbirliği yapılan Tarım Danışmanlarının büyük kısmının Ziraat Mühendisi olmasının yanı sıra, Model konularının çok önemli bir kısmının tarımsal konuları içermesinin doğal bir sonucu olarak eğitime katılanlar arasında Ziraat Mühendisleri %79 gibi yüksek bir oranla ilk sırayı almıştır.

Model kapsamında işbirliği yapılan Tarım Danışmanlarının cinsiyet dağılımı yakın bir oranda eğitime katılımlara yansımış ve %69 oran ve 549 katılımcı ile erkekler önceliği almıştır.

Tablo 12: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına gerçekleştirilen eğitimlerin kurumsal, cinsiyet ve meslek dağılım tablosu

TOPLAM KATILIMCI SAYISI	KURUMSAL			CİNSİYET		MESLEK			
	Çifti Örg.	Serb.	R. Kurum	Kadın	Erkek	Z. Müh.	Vet.	Tekn.	Diğer
792	425	136	231	243	549	627	16	112	36

%	54	17	29	31	69	79	2	14	5
---	----	----	----	----	----	----	---	----	---

B- İl Koordinatörlerince düzenlenen eğitimler.

GAP-TEYAP Modelin uygulandığı 2014 – 2016 yılları arasında GAP’ ın 9 ilinde görevli MUB uzmanları toplam **87 eğitim** gerçekleştirmiştir. Bu 87 eğitimde **2.612 yayım elamanına muhtelif konularda** eğitim verilmiştir.

Eğitime katılan teknik elemanların iller üzerinden dağılımına bakılınca; ilk sırayı 26 eğitim ve 1.095 katılımcı ile Şanlıurfa almaktadır. Bu ili 20 eğitim ve 533 katılımcı ile Diyarbakır izlemektedir. Üçüncü sırayı ise 14 eğitim ve 467 katılımcı ile Batman almaktadır. En az katılım ise % 1 oranla sırasıyla 24 ve 27 katılımcılar ile katılımcılar ile sırasıyla Gaziantep ve Kilis illerindedir.

Tablo 13: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına gerçekleştirilen eğitim sayılarının il dağılımı

YIL	MUB T.E. EĞİTİMLERİNİN İL DAĞILIM TABLOSU, 2014-2016									TOPLAM
	Adıy	Batm	Dyb	Ante	Kilis	Mrd	Siirt	Urfa	Şırn	
2014	5	7	8	1	1	7		8	6	44
2015	1	2	3		1		3	13	1	24
2016		5	7			1	2	5		20
TOPLAM	6	14	18	1	2	8	5	26	7	88
%	3	16	20	1	1	10	9	30	10	100

Tablo 14: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarına gerçekleştirilen eğitim katılımcı sayılarının il dağılımı

YIL	MUB T.E. EĞİTİMLERİNE KATILIMCI SAYISI 2014-2016									TOPLAM
	Adıy	Batm	Dyb	Ante	Kilis	Mrd	Siirt	Urfa	Şırn	
2014	76	114	347	24	12	80		336	41	1.081
2015	5	89	49		15		59	562	12	791
2016		264	137			136	57	197		694
TOPLAM	81	467	533	24	27	216	116	1.095	46	2.605
%	3	16	20	1	1	8	4	42	2	100

Çiftçi ve teknik eleman eğitimlerinde konular ihtiyaçlara ve günün trendlerine göre belirlenmiş, eğitimlere Türkiye nin bu konulardaki en üst seviyedeki hocaları-öğretmenleri görevlendirilmiş ve eğitimlerin en iyi ortamlarda verilmesine azami gayret gösterilmiştir.

Projenin teknik eleman eğitimleri bölümünde katılımcılar sadece teknik konularda eğitilmemiş bu kişilerin büyük bir kesimi aynı zamanda yayım, iletişim, proje hazırlama ve ekonomik değerlendirme konularında da eğitilerek GAP Bölgesinde "21. Yüzyılın Tarımsal Yayımcısı" tipine uygun eleman yetiştirilmeye çalışılmış ve bunda da başarıya ulaşılmıştır.

GAP-TEYAP Model kapsamında yapılan eğitimler sonucunda bölgedeki tarım danışmanlarının teknik yönde gelişmelerinin yanı sıra kişisel gelişim yönünden de çok önemli gelişmeler gösterdikleri, yayımcı özelliklerinin çok geliştiği, iletişim yönünden güçlendikleri, özgüvenlerinin arttığı memnuniyetle gözlemlenmiştir. Bir eğitim-yayım projesinden beklenen sonuç da bu olmalıdır.

A.7. Yayım Çalışmaları

A.7.1. Çiftçi Örgütü Üyelerine Yönelik Eğitim-Yayım Çalışmaları(Çiftçi Ziyaretleri, Köy Toplantıları)

Çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının 2014-2015 yılları içinde hizmet verdiği, ziyaret ettiği köy ve çiftçi sayıları aşağıda verildiği gibidir. Buna göre çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli **37 tarım danışmanı toplam 1.366 köy ziyareti ile 23.253 çiftçi** yerinde ziyaret edilerek bilgilendirilmiştir.

Tablo 15: Çiftçi Örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy ziyaret ve çiftçi sayısı

DANIŞMAN KÖY ZİYARETLERİ-2014-2016		
	KÖY ZİYARETİ	ÇİFTÇİ SAYISI
TOPLAM	1.366	23.253

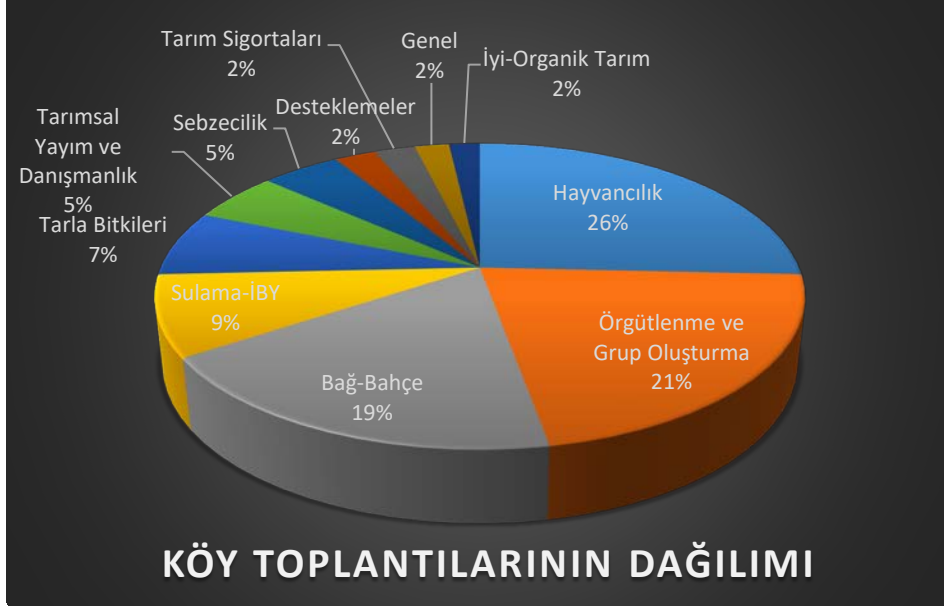
Köy toplantıları sulama, bitkisel üretim, hayvancılık, örgütlenme, desteklemeler, iyi-organik tarım vb. gibi konularda çiftçilerin bilgilendirilmesi, son gelişmelerden haberdar edilmesi ve bu konularda rekabet kabiliyetini arttıran yeni teknoloji, uygulama ve yeni çeşitlerin tanıtılması ve benimsetilmesinde köy toplantıları klasik ve etkili tarımsal eğitim yöntemlerinden biridir. Bu nedenle çiftçi ve çiftçi örgütlerinin kapasitelerinin geliştirilmesi ve yeni çiftçi örgütlenmelerinin oluşturulması amacıyla ihtiyaç tespit edilen konularda proje kapsamında çalışma alanlarımızda toplam **490 köy toplantısı gerçekleştirilmiş ve 9.338 çiftçiye** ulaşılmıştır.

Tablo 16: Çiftçi Örgütlerine görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının yıllara göre eğitim ve çiftçi sayısı dağılımı

EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	126	2.000	63	796	30	527	33	677
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	105	1.778	87	1.265	12	322	6	191
Bağ-Bahçe	91	1.627	24	489	27	478	39	643
Sulama-İBY	42	856	28	586	14	270		
Tarla Bitkileri	34	796	16	294	7	233	11	269
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	26	733	23	594	3	139		
Sebzecilik	23	348	16	226	3	62	4	60
Desteklemeler	12	283	7	114	1	20	4	149
Tarım Sigortaları	12	196	7	103	3	44	2	49
Genel	10	493	6	311	4	182		

İyi-Organik Tarım	9	228	5	97	3	105		
Toplam	490	9.338	282	4.875	107	2.382	99	2.038

Tablo sonuçlarına göre projenin II. aşamasının ilk yılında 282 köy toplantısı, ikinci ve üçüncü yıllarda artış göstermiş ve sırasıyla 107 ve 99 olmuştur. Aynı şekilde ilk yıl 4.875 olan çiftçi katılımcı sayısı ikinci ve üçüncü yıllarda sırasıyla 2.382 ve 2.038 olmuştur. Eğitim sayılarında düşüş var gibi görünse bile bu projenin II. aşamasının ilk 6 ayında 40 uzman ile faaliyetlerin yürütülüyor olmasından kaynaklanmaktadır. 2015 ve 2016' da bu rakam 21 uzmana düşmüştür.

Köy toplantılarının konusal dağılımına bakıldığında eğitimleri hayvancılık eğitimleri % 26 ile ilk sırayı alırken, örgütlenme ve grup oluşturma eğitimleri % 21 ile ikinci sırayı almıştır.

En fazla köy toplantısı hayvancılık konusunda olmuş ve bu konuda 126 köy toplantısı düzenlenmiştir. Bunu 105 toplantı ile örgütlenme ve grup oluşturma, 91 toplantı ile bağ-bahçe konuları takip etmiştir. En az toplantı 9 ile iyi ve organik tarım konusunda olmuştur.

Çiftçi katılımı açısından en fazla katılım 2.000 kişi ile hayvancılık toplantılarında sağlanmış, bunu 1.778 ve 1.627 katılımcı ile sırasıyla örgütlenme ve grup oluşturma ve bağ-bahçe konuları izlemiştir. En az katılımcı sayısı 196 katılımcı ile tarım sigortaları konusunda olmuş bunu 228 ve 283 katılımcı sayıları ile sırasıyla iyi-organik tarım ve desteklemeler konuları izlemiştir.

Köy toplantı sayısının illere göre dağılımında ise; en fazla toplantı 151 toplantı ile Batman-Siirt (birlikte) illerinde olmuş, bunu 111 ve 87 toplantı sayıları ile Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri izlemiştir. Katılımcı çiftçi sayısında ise ilk sırayı 2.867 çiftçi katılımı ile Batman-Siirt (birlikte) illeri almış bunu 2.202 ve 1.522 katılımcı sayıları ile sırasıyla Şanlıurfa ve Mardin-Şırnak (birlikte) illeri takip etmiştir.

Tablo 17: Adıyaman çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

ADIYAMAN EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık								
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	6	183	2	41			4	142
Bağ-Bahçe	11	241	4	86	2	63	5	92
Sulama-İBY	3	89	2	69	1	20		
Tarla Bitkileri	7	112	4	57	2	34	1	21
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	0	0						
Sebzecilik	0	0						
Desteklemeler	1	20			1	20		
Tarım Sigortaları	0	0						
Genel	0	0						
İyi-Organik Tarım	3	74	1	13	1	35	1	26
Toplam	31	719	13	266	7	172	11	281

Adıyaman’ da gerçekleştirilen toplam 31 eğitimin 28’ i çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 18: Batman çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

BATMAN-SİİRT EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	14	459	5	73	3	103	6	283
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	48	791	46	685	1	86	1	20
Bağ-Bahçe	25	485	6	124	11	211	8	150
Sulama-İBY	9	91	9	91				
Tarla Bitkileri	5	113	2	47	1	17	2	49
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	5	132	5	132				
Sebzecilik	19	289	14	196	3	62	2	31
Desteklemeler	7	74	6	66			1	8
Tarım Sigortaları	12	196	7	103	3	44	2	49
Genel	7	237	3	55	4	182		
İyi-Organik Tarım	0	0						
Toplam	151	2.867	103	1.572	26	705	22	590

Batman-Siirt’ de gerçekleştirilen toplam 151 eğitimin 22’ si çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 19: Diyarbakır çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

DİYARBAKIR EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	43	522	13	149	15	172	15	201
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	16	234	7	89	8	116	1	29
Bağ-Bahçe	14	204			5	85	9	119
Sulama-İBY	6	86	1	26	5	60		
Tarla Bitkileri	4	84					4	84
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	0	0						
Sebzecilik	0	0						
Desteklemeler	2	67					2	67
Tarım Sigortaları	0	0						
Genel	0	0						
İyi-Organik Tarım	2	45	1	14	1	31		
Toplam	87	1.242	22	278	34	464	31	500

Diyarbakır’ da gerçekleştirilen toplam 87 eğitimin 52’ si çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 20: Gaziantep-Kilis çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

GAZİANTEP-KİLİS EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	4	50	4	50				
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	13	238	12	220	1	18		
Bağ-Bahçe	14	251	6	109	3	30	5	112
Sulama-İBY	5	80	3	59	2	21		
Tarla Bitkileri	2	41	1	14			1	27
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	1	17	1	17				
Sebzecilik	0	0						
Desteklemeler	0	0						
Tarım Sigortaları	0	0						
Genel	0	0						
İyi-Organik Tarım	4	109	3	70	1	39		

Toplam	43	786	30	539	7	108	6	139
--------	----	-----	----	-----	---	-----	---	-----

Gaziantep-Kilis’ te gerçekleştirilen toplam 43 eğitimin 31’ i çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 21: Mardin-Şırnak çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

MARDİN-ŞIRNAK EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	26	518	9	184	9	192	8	142
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	0	0						
Bağ-Bahçe	24	381	7	141	5	64	12	176
Sulama-İBY	3	41	2	28	1	13		
Tarla Bitkileri	3	74	1	22	1	24	1	28
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	4	134	4	134				
Sebzecilik	4	59	2	30			2	29
Desteklemeler	1	74					1	74
Tarım Sigortaları	0	0						
Genel	2	241	2	241				
İyi-Organik Tarım	0	0						
Toplam	67	1.522	27	780	16	293	24	449

Mardin-Şırnak’ ta gerçekleştirilen toplam 67 eğitimin 51’ i çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 22: Şanlıurfa çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının ve TEYAP uzmanlarının üye çiftçilerine gerçekleştirdikleri köy toplantılarının konusal dağılımı

ŞANLIURFA EĞİTİM KONUSU	2014-2016		2014		2015		2016	
	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	ÇİFTÇİ SAYISI
Hayvancılık	39	451	32	340	3	60	4	51
Örgütlenme ve Grup Oluşturma	22	332	20	230	2	102		
Bağ-Bahçe	3	65	1	29	1	25	1	11
Sulama-İBY	16	469	11	313	5	156		
Tarla Bitkileri	13	372	8	154	3	158	2	60
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık	16	450	13	311	3	139		
Sebzecilik	0	0						
Desteklemeler	1	48	1	48				
Tarım Sigortaları	0	0						

Genel	1	15	1	15				
İyi-Organik Tarım	0	0						
Toplam	111	2.202	87	1.440	17	640	7	122

Şanlıurfa' da gerçekleştirilen toplam 111 eğitimin 82' si çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlar ile birlikte gerçekleştirilmiştir.

Tablo 23: Çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanlarının, gerçekleştirilen faaliyetlere katılımının illere göre dağılımı

Yıllara Göre Köy Toplantılarında Danışmanlık Faaliyetleri			
İller	Toplam Eğitim Sayısı	TD ile Eğitim Sayısı	Yüzde (%)
Adıyaman	31	28	90
2014	13	11	85
2015	7	6	86
2016	11	11	100
Batman-Siirt	151	22	15
2014	103	0	0
2015	26	13	50
2016	22	9	41
Diyarbakır	87	52	60
2014	22	13	59
2015	34	15	43
2016	31	24	77
Gaziantep-Kilis	43	31	72
2014	30	20	67
2015	7	5	71
2016	6	6	100
Mardin-Şırnak	67	51	76
2014	27	12	44
2015	16	15	94
2016	24	24	100
Şanlıurfa	111	82	74
2014	87	67	77
2015	17	8	47
2016	7	7	100

A.7.2. Demonstrasyonlar

Tablo 24: Çalışılan çiftçi örgütlerinde gerçekleştirilen demonstrasyon faaliyetlerinin illere ve konulara göre dağılımı

SN	İL	2014 DEMONSTRASYON TABLOSU			2015 DEMONSTRASYON TABLOSU			2016 DEMONSTRASYON TABLOSU			GENEL TOPLAM			
		DEMONSTRASYON SAYISI			TOPLAM	DEMONSTRASYON SAYISI			TOPLAM	DEMONSTRASYON SAYISI			TOPLAM	
		BİTKİSEL	SULAMA	HYV.		BİTKİSEL	SULAMA	HYV.		BİTKİSEL		SULAMA		HYV.
1	ADİYAMAN				0	3	1	4		6		6	10	
2	BATMAN				0	31		31	47			47	78	
3	DİYARBAKIR				0	1		11	12	1	4	17	22	34
4	GAZİANTEP				0	11		11	11	12	6		18	29
5	KİLİS				0			22	22			18	18	40
6	MARDİN				0	16	1	12	29	60	5	46	111	140
7	SİİRT				0				0			5	5	5
8	ŞANLIURFA	33			33	7		7	7	3	6	3	12	52
9	ŞIRNAK	8	8		16	17	2	151	170	4	2	2	8	194
TOPLAM		41	8	0	49	79	11	196	286	127	29	91	247	582

Bitkisel demonstrasyonlar toplamı - 247 Adet,

Sulama demonstrasyonlar toplamı - 48 Adet,

Hayvancılık demonstrasyon sayısı - 287 Adet

Bitkisel Demonstrasyonlar:

GAP TEYAP Çiftçi Örgütü Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli kapsamında gerçekleştirilen demonstrasyonlar, çalışılan çiftçi örgütlerinde tarımsal danışmanlık hizmetini verme kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Üye çiftçilere sebze (Biber-Patlıcan), meyve, tarla ve yem bitkileri yetiştiriciliğinde etkin tarım tekniklerini (sulama sistemleri, mekanizasyon, toprak hazırlama, ekim-dikim, zirai mücadele, sulama zaman planlaması, Fertigasyon vb.) kullanarak uygulamalar yapılmıştır.

Bu faaliyette; çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin daha etkin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve çiftçilerimizin optimum koşullarda **uygulamaları zamanında ve etkin kullanarak** birim alandan daha fazla verim elde edebilecekleri tarım teknikleri kullanılmıştır.

Ayrıca bu demonstrasyonlardan elde edilecek gelirin de çalışılan çiftçi örgütleri bünyesinde yürütülen tarımsal danışmanlık hizmetlerinde (özellikle demo kontrollerinde ulaşım ve materyal temini) kullanılması hedeflenmiştir.

2014-2016 yılları arasında planlanan demonstrasyonlar için gerekli olan tarımsal girdiler, tarım danışmanları ile birlikte belirlenmiştir. Bu üretim sezonları boyunca olan faaliyetler birlikte planlanmıştır. Demonstrasyon ziyaretleri ve diğer çiftçileri bilgilendirme çalışmaları çiftçi örgütünde çalışan tarım danışmanları ile birlikte yürütülmüştür.

Bitkisel demonstrasyonlar **12 konuda, 128 adet demonstrasyon, 246 çiftçi, üretici ve yetiştirici ile 2147,50 da** alanda uygulanmıştır. Demonstrasyonlarda gerçekleştirilen her aşama, izleme takip formlarına çiftçi, tarım danışmanı ve saha uzmanlarımız tarafından işlenmiştir. Demonstrasyon yerlerinin ve çiftçi seçiminde; çiftçinin ilgili olması, yeniliklere açık ve teknik elemanların yetiştiricilik ile ilgili olan tavsiyelerini eksik uygulayan çiftçilerin seçilmesine dikkat edilmiştir. Demonstrasyon yerlerinin seçiminde, görünürlülük açısından ana yolların üzerinde ve bölgeye örnek teşkil edebilecek yerler seçilmiştir.

Demonstrasyonların izlenme sürecinde çiftçi örgütlerindeki tarım danışmanlarının ulaşım ile ilgili sorun yaşadıkları görülmüş ve il ekiplerimiz tarafından yoğun bir ulaşım desteği sağlanmıştır. Bu sorunların yaşanmaması adına çiftçi örgütlerine, protokol gereklerinin yerine getirilmesi hususu hatırlatılmıştır.

BİTKİSEL DEMONSTRASYONLAR KONULARI

1. MEYVECİLİK TESİS DEMONSTRASYONLARI

GAP Bölgesinde yeni sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarla bitkilerinden sonra meyveciliğe doğru bir yönelme olduğu gözlenmektedir. Yeni sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda alternatif ürünlerin yer alması ve bunun içinde de meyveciliğin yer alması kaçınılmazdır. Ancak bu açılımda yetiştirme tekniklerinin çiftçilere öğretilmesi gerekmektedir. Ayrıca model kapsamında çalışılan çiftçi örgütlerinde çalışan danışmanların tecrübe ve bilgilerini artırmak amacı ile yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda GAP Master Plan ve sulama projelerinde ürün deseni içerisinde çok yıllık ürünlerin payı %20 civarında yer almaktadır.

Meyve tesis demonstrasyon çalışmaları ile bölgede meyve türlerinin yaygınlaşması, iyi yetiştirme tekniklerinin ve iyi tarım uygulamalarının bölgeye benimsetilmesi hedeflenmektedir. Yapılacak bu faaliyet ile uygun bölgelerde örnek meyvecilik demonstrasyon bahçeleri kurularak gerek çiftçilerin ve gerekse teknik elemanların bu konuda sahada bire bir eğitimlerin sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, düzenlenecek tarla günlerinde de diğer çiftçilerin bu konuda eğitilmelerine de katkı sağlanmıştır.

Kâhta ilçesinde alternatif meyve yetiştiriciliği olarak 2015 yılında çilek yetiştiriciliği yapılması planlanmıştır. Ancak, seçilen demonstrasyon çiftçisinin vazgeçmesinden dolayı alternatif bir arazi bulunması için çalışmalar yapılmıştır. Fakat demonstrasyon için uygun bir yer bulunamadığından dolayı 2016 yılında kurulması planlanarak ve uygulaması yapılmıştır. 2014-2016 yılları arasında, 4 ad demonstrasyon ile 9 çiftçiye 23 da alanda 4 konuda demonstrasyon kurulmuştur. Proje kapsamında girdiler ve maliyetler proje bütçesinden, işçilik ve tesis edilecek alanın toprak hazırlığı, bakım işleri çiftçi tarafından karşılanmıştır.

Telli Terbiye Bağ Tesisi Demonstrasyonu

Kâhta ZO odası ile birlikte Mustafaçayır köyünde yürütülen Telli Terbiye Bağ tesisi 2016 yılında şekil budaması ile tele alınarak hastalık ve zararlılar ile mücadele edilmiştir. Külleme ve salkım güvesine karşı mücadele yapılarak yılsonunda kaliteli ürün elde edilmiştir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

3 Mart 2016 tarihinde mantari hastalıkların önlenmesinde önemli rol etki gösteren Bordo Bulamacı kullanılmıştır. Burada daha önceki yıllardan omca çubuklarının üstünde miseller halinde bulunan mantar hastalıklarının bordo bulamacı ile temizlenme işlemi yapılmıştır. Bu şekilde uygulamaların bahar döneminde yapıldığında gözler uyanmadan önce ve budamadan sonra yapılması gerekliliği çiftçiye öğretilmiştir.

GAP TEYAP uzmanları tarafından teknik destek verilerek, Kâhta Ziraat Odası tarım danışmanı tarafından sulama projesi hazırlanmıştır. 17 Mayıs 2016 tarihinde damla sulama sistemi projesi araziye uygulanarak ilk su bu tarihte verilmiştir.

Yapılan bu çalışma sonucu ve periyodik yapılan kontrollerde gübreleme tavsiyelerinde bulunulmuştur. Ayrıca yapılan kontroller esnasında salkım güvesi (*Lobesia botrana*) zararı başladığı görülmüş bu zararıya karşı ilaçlı mücadele önerilmiştir. Önerilen ilaç yararlı böceklerle karşı zararı olmayan ve hasat ile ilaçlama zamanı arasında geçen süresinin kısa olan ilaçlar seçilmiştir. Bu ilaçlı mücadele faaliyet aşamalarının ve damla sulama sistemi ile birlikte verilen gübrelerin miktarları çiftçi tarafından kayıt altında tutulması sağlanmıştır.

Kiraz Bahçe Tesisi Demonstrasyonu

Gaziantep ilinde GAP TEYAP model kapsamında yapmış olduğu çalışmalar sonucunda Şehitkâmil Kiraz Üreticileri Birliği kurulmuştur. Bu birliğin çiftçilerine yönelik ideal kiraz bahçesini demonstrasyon planlanmıştır. 2016 yılında Gaziantep-Şehitkâmil ilçesi Karpuzkaya köyünde 10 dekar alanda bölgede yaygın olarak yetiştiriciliği yaşanan Ziraat 0900 de yaşanan

döllenme ve döküm sorunlarından dolayı yapılan analiz ve değerlendirmeler sonucunda REGİNA çeşidi ile meyve bahçe tesisi kurulmuştur. Bu çalışma ile bölgede kiraz türlerinin yaygınlaşması, iyi yetiştirme tekniklerinin çiftçilere benimsetilmesi hedeflenmektedir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Regina çeşidinin seçiminde Eğirdir Meyvecilik Araştırma İstasyonunda çalışan Ziraat Mühendislerinden teknik destek alınmıştır. 2016 yılı bahar ayında tesis edilen bahçe de şekil budaması yapılarak gelişimi takip edilmiştir. Bu bahçenin kurulum planlaması aşamasında, tarım danışmanları tarafından toprak analizinin yapılması gerekliliği çiftçiye anlatılmıştır. Çiftçi tarafından getirilen toprak numunesinin analizi yapılarak hangi anacın kullanılacağı tespit edilmiştir. Fidanlar gelmeden önce arazi tesviyesi yapıp, fidan çukurları açılmıştır. Fidanların dikimi yapılmadan önce, kök tuvaleti yapılmıştır. Ardından kök hastalıklarına karşı fidanlar Nogal adlı kök aktivatörü ile kaplanması adına ilaçlı suda bekletilmiştir. Dikimleri yapılan fidanlar, yaban hayvanları ve kemirgenlere karşı zararı engellemek adına fidan muhafaza aparatı(Tubex)ile korunmuştur. Dikimi yapılan fidanlara can suyu verilmiştir. Sulama fidan dikimlerinden itibaren iklim ve toprak koşullarına bağlı olarak 2 haftada bir yapılmıştır. Basınçlı sulama sistemleri kurulan arazide sulama periyodu sulama saha uzmanı tarafından belirlenerek vegetatif aksamın büyümesine uygun olarak sulama yapılmıştır. Sulama suyu ile birlikte, istenilen kompoze gübreler verilmiştir. Tarımsal danışmanlık birimi düzenli olarak arazi kontrolleri yaparak, gerekli bitki koruma ve besleme uygulamalarının yapılmasını demonstrasyon çiftçisine aktarmıştır.

Özellikle seçilen pilot alanlarda örnek meyvecilik demonstrasyon bahçeleri kurarak gerek çiftçilerin ve gerekse teknik elemanların bu konuda sahada bire bir eğitimlerinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca, düzenlenen tarla günlerinde de diğer çiftçi ve yayımcı teknik elemanların bu konuda eğitilmelerine de katkı sağlanmıştır. Proje kapsamında girdi olarak; fidan, gübre, ilaç, modern sulama sistemleri (damla sulama) ve tesis edilen alanların korunmasına yönelik bahçe çiti proje bütçesinden karşılanmıştır. İşçilik ve tesis edilecek alanın toprak hazırlığı, bakım işleri çiftçi tarafından karşılanmıştır. Tüm çalışmalarda tarım teşkilatı ve üretici örgütleri ile işbirliği yapılmasına özen gösterilmiştir.

Fidan dikiminden sonra sulama sistemlerinin bahçeye döşenmesi ile devam eden aşamada sulama zaman planlamasının çiftçiye verilmesi ile çiftçimiz bahçesine hangi dönemde ve ne kadar su vereceği konusunda bu güne kadar alışılmıyın dışında olan bir uygulama ve yenilik ile bahçesini sulaması yörede bir ilk olmuştur. Demonstrasyon iyi bir gelişim göstermektedir. Takip eden yıllarda çiftçi kendi imkanları ile bahçesinin alanını arttırmayı düşünmektedir.

Demo yeri ve çiftçi seçimi oldukça iyidir. Demonstrasyon çiftçisi ilçe Kiraz Üreticileri Birliği üyesi olup yeniliğe açık, çevresinde lider, öncü bir çiftçi profili sergilemektedir. Çiftçimizin üzerine düşen görevleri yerine getirmesi demonstrasyonumuzun sürdürülebilir olmasını sağlamıştır. 2017 yılında takip edilmeye devam edilecektir.

Cilekte Alçak Tünel Demonstrasyonu

Çilek üretimi Sason genelinde bu kadar geniş alanda yapılırken; Modern tarımın yaygınlaşması ve birim alandan en fazla verimin alınmasında istenilen düzeyde değildir. Sason da 1 dekar çilek bahçesinden alınan çilek miktarı 1-2 ton/da civarındadır. Türkiye de bu oran bölgelere göre değişmekle birlikte 3-5 ton/da arası değişmektedir. Sason da elde edilen verim; bazı yörelere göre düşüktür.

Batman ilinde de daha önceki yıllarda GAP BKİ teşvikleri ile kurdukları çilek bahçelerinin yayılması sonucunda GAP TEYAP ekibinin çalışmaları ile çiftçiler teşvik edilerek **SASON ÇİLEK ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ** kurulmuştur.

Sason ilçesinde çilek tarımının açık alanda yapılıyor olması, doğal felaketler karşısında risk altında oluşu, üreticileri çok ciddi anlamda zarara sokmakta, üreticinin sürekli tedirgin olmasına neden olmaktadır. 2014 yılında yurt genelinde ve 2015 baharında yaşanan don ve dolu sorunu çilek üretiminde %50-60 zarar uğratmıştır. Çilek üreticilerinin ortalama bahçe büyüklüğünün 3-5 dekar olduğunu ve ana geçim kaynağının çilek olduğunu düşündüğümüzde doğal felaketlerden kaynaklı zararın çiftçi nezdinde çok ciddi boyutlar da olduğu görülmektedir.

Bölgede teşvik edici projelerin hayata geçmesi bu bakımdan da olumlu olacaktır. Sason da alçak tünel uygulamasının başarılı olması halinde; diğer çilek üreticileri arasında bu uygulamanın yaygınlaşacağı aşikârdır. Çilek üreticileri; tarımsal alanda yapılan yeniliklerin benimsenmesinde; daha önceki örnek denemeler göz önüne alındığında; hızlı gelişme göstereceği tahmin edilmektedir. Faaliyetin SAÇÜB bünyesinde yapılması, çilek üreticilerinin birliğe olan güvenini güçlendirecek; birliğe yeni üyelerin katılımını artıracaktır. Buda kurumsal büyümeyi beraberinde getirecek yeni avantajlardan faydalanma fırsatını doğuracaktır.

Çilek üretim sezonu her yıl nisan ve kasım ayları arasında 7 ay yapılırken, alçak tünel uygulaması ile erkencilik sağlanacak; üretim sezonu artırılabilecek; buda çilek gelirini artıracaktır. Üretim sezonunun uzaması ayrıca çilek hasadında çalışan mevsimlik işçilerin 1 ay daha; fazla istihdam olmalarını sağlayacaktır. Doğal felaketler karşısında; ürün kaybının neredeyse %50 oranında olması gerçeği düşünülürken %50'lik oran heba olmayacak; tarımsal ekonomiye geri dönecektir. Çilek üretiminde gelir durumunun artması ile dışarı göçle giden Sason insanların; geri eski yaşadıkları mekânlara dönmesi, kırsal ekonomi açısından bölgenin sosyo- ekonomik ve sosyo- kültürel değerlerine katkı sağlayacaktır.

Bu demonstrasyon ile birlik üyelerine çilek bitkisinin olumsuz iklim şartlarında korunması ve erkencilik sağlanması amacı ile alçak tüneller kurulmuştur.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Alçak tünel uygulaması 26.02.2016 tarihinde başladı. Tesisin kurulması tamamlanmıştır.29.02.2016 alçak tünel uygulaması kontrol edildi. 04.03.2016 tarihinde yapılacak çilek yetiştiriciliğinde alçak tünel tarla günü için 6 çilek bahçesinden en uygun olanı seçmek için kontroller yapıldı. 04.03.2016 tarihinde Çilek Yetiştiriciliğinde Alçak Tünel uygulaması demo tarla gününe 80 çiftçi ile katılım sağlandı.

Periyodik olarak yapılan bahçe kontrollerinde çilekte yer yer kurşuni küf olduğu görüldü. Çiftçiye sulama, gübreleme ve zirai mücadelede da uyarılar yapılmıştı, Bu kontrol sırasında

çiftçinin buna dikkat ederek, kontrollü sulama yaptığı gözlemlendi. Ayrıca alçak tünelin yan plastığının açılması ve bahçede temizlik yapılması gerektiği belirtildi.

Tablo 25: Çilek yetiştiriciliğinde alçak tünel demonstrasyon maliyet tablosu

Çilek Yetiştiriciliğinde Alçak Tünel Demonstrasyon Maliyet Tablosu		
Çiftçi Adı Soyadı	Şükrü YILMAZ	
Demo yeri	Erdemli mah./Sason / Batman	
Bahçenin Yaşı	3 yaş	
Alan	1 da	
İşçilik durumu	İşçilik aile işgücünden sağlanmıştır. Dönem dönem dışardan iş gücüne ihtiyaç duyulmuştur.	
A-GİDERLER	Tutar (TL)	AÇIKLAMA
1- KİRA GİDERİ	700	Arazi çiftçiye ait. Çilek bahçeleri kiralandığında 3 yıllığına kiralanmaktadır. 3 yıllık kiralama bedeli:2100 TL'dir. 1 dekarın kira bedeli 2100/3=700 TL
2-Alçak Tünel Kurulumu	750	GAP TEYAP Tarafından %70 GAP TEYAP, %30 çiftçi destekli kurulan tesis de çiftçi başına 3000 TL alınmıştır. Alçak Tünel de kullanılan naylonun ekonomik ömrü 3 yıldır. Aşağı yukarı bu yıl süresi, çilek bahçesinin yaşı kadardır. 3000 TL'lik alçak tünel tutarı /4=750 TL 2016 yılının alçak tünel gideri kadardır.
3- Ekim Gideri		Bu gider (fide bedeli) bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
4-Gübre Gideri		Organik Gübre desteği SAÇÜB Kanalı ile Tedarikçi Firma kanalı ile çiftçilere hibe edilmiştir.
5-Zirai Mücadele İlacı Gideri		Organik İlaç desteği SAÇÜB Kanalı ile Tedarikçi Firma kanalı ile Çiftçilere hibe edilmiştir.
6-Malçlama		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
7.BAKIM VE İŞÇİLİK GİDERLERİ		
İlk Sürüm		Traktör kiralama yolu ile kullanılmıştır. Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Tesfiye		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Diskaro		Diskaro kiralama yolu ile kullanılmıştır.
Taban Sürgü ve tırmık		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.

Malçlama		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Karık ve kanal açma		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Dikim		Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Yabancı ot alma ve boğaz Doldurma		Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Zirai Mücadele işçiliği		Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Gübreleme işçiliği		Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Sulama işçilik		Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Sulama Enerji Bedeli	250	Abonelik için 300 TL ödenmiştir. (bu 2 dekar için geçerlidir. 1 dekar için 150 TL 'dir.) Su faturası bedeli 100 TL olmuştur. Toplam su bedeli 400 TL 'dir.
Sürgün ve yaprak budama	185	Aile işçi gücü ile yapılmıştır. Dışardan işçide tutulmuştur.
8. HASAT ve PAZARLAMA		
Hasat	640	Aile işçi gücü ile yapılmıştır. Ayrıca dışarıdan tarım işçisi yevmiye üstülü tutulmuştur.
Kasa gideri(tahta ve plastik kasa)	416	416 kasa kullanılmıştır.
Nakliye	250	Çilek satış noktasına kendi araçları ile nakliye yapmışlardır.
TOPLAM GİDER	3191	Gider tutarı çiftçi beyanıdır.
B-TOPLAM GELİR	3000	Gelir tutarı çiftçi beyanıdır.
1 DEKAR İÇİN NET GELİR	-191	<i>1 Dekarlık alçak tünel uygulamasından çiftçinin geliri oluşmamıştır. Çiftçi çilek satışından gelir elde etse de; giderler geliri aşmıştır. Sonuç olarak çiftinin zararı 191TL 'dir. 2. yıl alçak tünel kendini amorti edebilecektir. Çilek bahçesi 3. yaşında olduğu için verim düşüktür.</i>

TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM PROJESİ

Sonuç:

Tarım Sigortalarının (TARSİM); doğal felaketler karşısında; çiftçiyi koruyan ve maddi anlamda destekleyen politikalarında kimi yetersizlikler bulunmaktadır. Ayrıca Sason da bulunan çilek bahçe büyüklüklerinin ortalama 3-5 dekar olması; sebebiyle TARSİM kapsamında çiftçinin ödemesi gereken tutarı ödemedeki sıkıntısı sebebiyle; sigorta konusuna çilek üreticileri bu aşamada sıcak bakmamaktadırlar. Bundan kaynaklı olarak doğal felaketler karşısında alçak tünel sistemi; çilek üreticileri tarafından demonstrasyon kapsamında denenmek istenmekte olup bu konuda çok ciddi bir talep oluşmuş durumdadır.

Bu demonstrasyon hedeflenen başarıya ulaşmıştır. Bölgeye örnek teşkil ederek GTH Batman il müdürlüğü tarafından çiftçilere yönelik teşvik çalışmaları başlamıştır. Alçak tünel uygulamasının verimli olduğu genel kabul karşısında 2017 yılı ve sonraki dönemlerde alçak tünel demo desteğinin sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması olumlu olacaktır. Çiftçilerden alınan geri bildirimler bu yönlüdür.

2. MEYVECİLİK BAKIM DEMONSTRASYONLARI

GAP Bölgesinde yapılan incelemelerde mevcut kurulu meyve bahçelerinin bakımlarının iyi olmadığı ve yeterli verimin alınmadığı tespit edilmiştir. Bu bahçelerdeki verim düşüklüğünün nedenleri çeşit seçimlerinden ve iklimden kaynaklandığı gibi budama, gübreleme, ilaçlama, sulama gibi bakım hatalarından ileri gelmektedir. Meyvecilik bakım demonstrasyonları ile bölgede halen kurulu meyve bahçelerinde budama, gübreleme, ilaçlama gibi konularda bakım işlemleri üreticilerle ve yayımcı teknik elemanlarla birlikte yapılarak, bu meyve bahçelerindeki üreticilerin her aşamada bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu faaliyetler 7 tür meyvede (Antepfıstığı, Kiraz, Çilek, Badem, Elma, Zeytin ve Bağ) 19 konuda 112 çiftçide yaklaşık 1514 da alanda yürütülmüştür. Gübre, ilaç giderleri, vb. gibi maliyetler projeden, işçilik ve bakım işleri çiftçi tarafından karşılanmıştır. Bu bahçelerin tamamı 2015-2016 yıllarında itibaren uygulamaya alınarak ürün sezonu boyunca izlenmiştir. Tüm çalışmalarda tarım teşkilatı ve çalışılan Ziraat odaları ile işbirliği yapılmaya devam etmektedir. Nurdağı'nda planlanmış olan Zeytin bakım demonstrasyonu çiftçinin vazgeçmesinden dolayı iptal edilmiştir.

Meyve bakım demonstrasyonlarında amaç yapılan hatalı uygulamaları en aza indirmek, böylece çiftçinin bitki gelişmesinde, verimde, ürün kalitesinde olan yükselmeyi görerek modern yetiştiricilik yapar hale gelmesini sağlanmıştır.

Çiftçiye doğru gübreleme, sulama, budama, ilaçlama ve doğru sürüm veya kontrollü sürüm yoluyla yetiştiricilik yapabileceği gösterilerek verim ve kalite artışı sağlanması konusundaki amacımıza ulaşılmıştır.

Çiftçi örgütlerine göre bakım demonstrasyonlarında amacı, hedefi, sağlanan girdiler, uygulamalar ve sonuçları aşağıda belirtilmiştir.

Antepfıstığı Bakım Demonstrasyonu

Adıyaman ili Besni ilçesinde, antepfıstığı yetiştiriciliği genelde kötü şartlarda yapılmaktadır. Genellikle sürülemeyen arazilerde yapılan yetiştiricilikte, hastalık ve zararlılar ile mücadelede doğru uygulamadığından ve ilaçlama zamanı genelde doğru tespit edilmediğinden dolayı ürün kayıplarına neden olmaktadır. Bu bölgede antepfıstığında hastalık açısından **Kara Zenk**, zararlı açısından en fazla **Antepfıstığı Psillidi** sorun olmaktadır. Bu demonstrasyonda hastalık ve zararlılara karşı mücadele yöntemlerinin doğru zamanda ve doğru bir şekilde yapılmasını öğretmek amaçlanmıştır. Bu nedenle 2015 yılında bu demonstrasyon planlanmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda Besni ilçesinin Karagüveç köyünde bu uygulama yapılmıştır. 2015 yılının ocak ayında yapılan sürüm ile birlikte, 15-15-15 formülasyonlu gübre verilmiştir. Daha sonra mart-mayıs ve haziran ayında sürüm yapılmıştır. En son sürüm ekim ayında yapılmıştır. En son sürüm ile birlikte taban gübresi verilmiştir.

Yapılan kontroller neticesinde, karagöz kurduna karşı ilaçlama yapılmıştır. Bu ilaçlama esnasında Karazenk hastalığına karşı koruyucu önlem adına ilaçlama yapılmıştır. Antepfıstığı psillidine karşı yapılan ilaçlamada, zararlının epidemi yapmasından dolayı pek fazla başarı

sağlanamamıştır. Yapılan ilaçlamalar sonucunda, hava sıcaklığının artmasından dolayı iki uygulamada popülasyon düşürülemedi ancak üçüncü ilaçlamada bir miktar baskı altına alınmıştır.

Tablo 26: Antepfıstığı bakım demonstrasyonu malzeme dağıtım listesi

Malzeme Cinsi	Miktar	
15+15+15+ iz	400	kg
21 Amonyum Sülfat	300	kg
Çinko-Fosfor (Elfer ZnP)	4	lt
Elfer combi	4	lt
Chlorpyrifos Ethyl	4	lt
Thiacloprid	2	lt
Acetamiprid	2	kg
Thiomatexam	0,2	kg
Imidacloprid+oil	25	lt
Propiconazole+difeconazole	1	lt

Sonuç:

Besni ilçesinde yapılan bu demonstrasyonda, hastalıklara karşı yapılan mücadelede başarıya ulaşılmıştır. Ancak antepfıstığı psillidine karşı yapılan mücadelede istenen başarı sağlanamamıştır. Bu nedenle bölgede yapılacak mücadelede özellikle ilaçlama zamanının tespiti için zarar eşiği seviyelerine bakılarak yapılması gerekmektedir. Bölgede bu zararlının popülasyonu çok olması göz önünde bulundurulduğunda zarar eşiğinin mutlaka kontrol edilerek ilaçlama zamanının tespiti çok önemlidir.

Çilek Bakım Demonstrasyonu:

Sason Çilek Üreticileri Birliği; Batman Sason İlçesinde, iyi bir potansiyel haline gelen çilek üreticiliğindeki sorunları daha kolay aşmak ve pazar çeşitliliğini artırmak adına ve GAP TEYAP'ın örgütlenme bilincini artırmak için yapmış olduğu faaliyetler sonucunda SASON ÇİLEK ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ (SAÇÜB) 2014 yılı Eylül ayında Sason/Yeniköy adresinde kurulmuştur.

Sason ilçesinde 2015 yılı itibari ile 1342 dekarlık alanda çilek üretimi ağırlıklı olarak 9 köyde ve 300 aile tarafından yapılmaktadır. Yeni kurulan çiftçi örgütünün kurumsal yapısını güçlendirerek yeni üye katılımlarını özendirerek, tarımsal yayım ve danışmanlık faaliyetlerini hayata geçirmek, tarımsal alanda yaşanan yeniliklerin çiftçiler tarafından benimsenerek, çiftçilerde davranış değişikliğini yaratmaktır. (SAÇÜB 'e üye olan 10 dekarlık çilek bahçesine sahip kişilerin sayısı 1 'dir. SAÇÜB; Üyelerin çilek bahçe büyüklüğünün ortalama 3-5 dekar olması ve 10 dekar çilek bahçesine sahip üye sayısının 1 olmasından dolayı GTHB'nın tarımsal yayım ve danışmanlık desteğinden faydalanamamaktadır.) Çilek üretiminde kalite ve verimde yaşanan sorunları ortadan kaldırmak için yetiştiricilikte uygulanan iyi uygulamaları çiftçilere öğretmek amacı ile bu demonstrasyonlar kurulmuştur.

Bu demonstrasyonlar, SAÇÜB'e üye olan 30 çiftçiye 2 da alanlarda toplamda 60 da büyüklükte kurulmuştur. Bu 60 da alanda, verim ve kaliteyi artırarak yeni pazarlara yönelim hedeflemektedir. Bu sayede çiftçilerin gelir düzeyinde artış hedeflenmektedir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Sason Çilek Üreticileri Birliği ile yapılan işbirliği ile bu demonstrasyon alanları bir program dahilinde ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde birliğin tarım danışmanı bulunmadığından dolayı GAP TEYAP uzmanları tarafından arazi kontrolleri yapılarak aşağıdaki tabloda belirtilen girdiler kullanılmıştır. Bu girdilerin üreticiye ulaştırılmasında yaşanan aksaklıktan sonra, 27.04.2015 tarihinde SAÇÜB merkezinde üye çiftçilere gübreleme ve ilaçlama hakkında bilgilendirme toplantısı bitki yetiştirme uzmanı tarafından yapılarak dağıtılmıştır. Ayrıca SAÇÜB'e üye çiftçilerin çilek bahçeleri demonstrasyon kapsamında ziyaret edilerek; gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Üye çiftçilerin dışında; çilek üreten ama birliğe üye olmayan başka çiftçilerin çilek bahçelerine de bu ziyaretler esnasında kontrol edilerek gerekli tavsiyelerde bulunulmuştur.

GAP TEYAP saha uzmanlarının yanı sıra Sason ilçesinde yaşayan bir tarım danışmanı bu ziyaretler esnasında tecrübe kazanması amacı ile saha ziyaretlerine katılması sağlanmıştır. Sason İlçe Tarım Müdürlüğü SAÇÜB kapsamında yapılan etkinlik ve faaliyetlere katılım sağlamışlardır.

Çilek hasatı ilk olarak 22.04.2015 tarihinde Sason ilçesi Cevizli köyünde başlamış ve Ekim ayı sonuna kadar devam etmiştir. Ancak yaz aylarında bilindiği üzere çilek hasadında verimde doğal olarak sıcaklardan dolayı düşüş yaşanmıştır. Çilek üretimi yaklaşık 7 ay sürmektedir.

Hasat dönemleri:

- 1-Hasat Dönemi: Mayıs başı- 10 Haziran (40 gün)- Çilek üretiminin pik dönemi
- 2- Hasat Dönemi:10 Temmuz- Ağustos sonu (50 gün)
- 3- Hasat Dönemi: Eylül (2. Haftasından sonra) - Kasım Sonu (60 gün)

Tablo 27: SAÇÜB' e üye olan çiftçilere Demonstrasyon kapsamında dağıtılan malzemeler

SAÇÜB'e üye olan çiftçilere Demonstrasyon kapsamında dağıtılan malzemeler		
No	Ürün İçeriği	Miktar
1	10-30-10	25 kg
2	16-08-24.	75 kg
3	18-18-18	50 kg
4	Chloropyrfos-ethyl	1 lt
5	Maneb-Zinep	400 gr
6	Captan	400 gr
7	Sıvı Kalsiyum	5 lt
8	5-20-00.	5 lt
9	Mikro element(Fe-Zn)	2 lt

10	Delthamethrin	250 cc
11	Acetamiprid	400 gr
12	Abamectin	250 cc
13	Fosetyl-Al	200 gr
14	Azoxtrobyn	250 cc
15	Humik Asit	5 lt
16	Kalsiyum nitrat	12,5 kg
17	Nitrik Asit	5 lt

Tablo 28: 2 dekarlık çilek demonstrasyon alanında maliyet tablosu

2 DEKARLIK ÇİLEK DEMONSTRASYON ALANINDA MALİYET TABLOSU				
Çiftçi Adı Soyadı	Seyfettin DEMİREL			
Bahçenin yeri	Cevizli köyü /Sason / Batman			
Bahçenin Yaşı	1. yaş			
Demonun uygulandığı bahçe büyüklüğü	2 dekar			
İşçilik durumu	İşçilik aile işgünden sağlanmıştır. Ailede baba ve 3 çocuk çalışmaktadır.Dışarıdan işçi tutulmamıştır.			
Bahçenin kurulum durumu	Çiftçi kendi öz sermayesi ile bahçe kurulumunu yapmıştır.			
GİDERLER	adet /yıl	1 Birim malzeme tutarı (TL)	Tutar (TL)	AÇIKLAMA
1- Kira Gideri	1 Yıl	666	666	Arazi çiftçiye ait. Çilek bahçeleri kirandığında 3 yıllığına kiralanmaktadır. 3 yıllık kiralama bedeli:2000 TL'dir. 1 dekarın kira bedeli 2000/3=666 TL
2-GİRDİ GİDERLERİ				
Fide Gideri				Bu gider bahçe kurulumun yapıldığı ilk yıl yapılmıştır.
Gübre Gideri			400	GAP TEYAP Model kapsamında ilaç ve gübre giderinin %30'a tekabül eden karşılığı 416 TL'dir. Çiftçi 400 TL vermiştir.
Zirai Mücadele İlacı Gideri				
3.BAKIM VE İŞÇİLİK GİDERLERİ				
Zirai Mücadele işçiliği				Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Gübreleme işçiliği				Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Sulama işçilik				Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
Sulama Enerji Bedeli	2	150	300	Sulama Enerji bedeli 300 TL 'dir.
Sürgün ve yaprak budama				Aile işçi gücü ile yapılmıştır.
4. HASAT ve PAZARLAMA				
Hasat				Aile işçi gücü ile yapılmıştır.

plastik kasa	500	1	500	<p>Çilek üreticileri yer yer plastik ve yer yerde plastik kasa ile çilek satışı yapmaktadır. Çilek alıcısı hangi kasa ile almak istiyorsa, çilek üreticisi ona göre; hazırlık yapıyor. Ortalama 1 dekarlık çilek hasatı plastik kasa, 1 dekarlık çilek ise plastik kasalarda (2.el) satılmaktadır.</p> <p>Ahşap kasa ile 2000 kg'lık çileğin satış durumunda kasa bedeli: kasalarda 4 kg çilek satılmaktadır. 1 kasa fiyatı 1 TL 'dir. Buna göre 2000kg lık çilek 4'er kg'lık kasalara konulması halinde; kasalarında her birinin 1TLolduğunu düşündüğümüzde ;ödenen tutar 500 TL'dir.</p>
ahşap kasa	333,3	0.06	199	<p>Plastik kasa ile 2000 kg'lık çileğin satış durumunda kasa bedeli: kasalarda 6 kg çilek satılmaktadır. 1 kasa fiyatı 0,6 TL 'dir. Buna göre 2000kg lık çilek 6'şar kg'lık kasalara konulması halinde; kasalarında her birinin 0.6 TL olduğunu düşündüğümüzde ;ödenen tutar 199 TL'dir.</p>
Nakliye	60	25	1500	Nakliye ücreti 25 TL'dir.
TOPLAM GİDER			3565	2 Dekarlık çilek bahçesinde üretim sırasında yapılan giderlerin toplamı (çiftçi beyanı)
TOPLAM GELİR	2	4000	8000	2 Dekarlık çilek bahçesinde üretim sırasında elde edilen gelirin toplamı(çiftçi beyanı).1 dekar dan ortalama 2000 kg çilek elde edilmektedir.
2 DEKAR İÇİN NET GELİR			4435	2 Dekar için net gelir 4435 TL
1 DEKAR İÇİN NET GELİR			2217.5	1 dekar için net gelir 2217.5TL

Sonuç:

Çilek bakım demonstrasyonu kapsamında, çiftçilerden alınan girdi bedelinin %30'luk kısmı kadar olan katkı payları SAÇÜB 'ün kasasına gelir olarak akdedilerek bütçesine katkı sağlanmıştır. Bu gelir üretici birliğinin faaliyetlerinde kullanılmıştır.

Demonstrasyon alanlarının yer ve çiftçi seçiminde SAÇÜB'e üye olma kriteri aranmıştır. Bu neden ile bazı demonstrasyon alanları uygun olmamıştır. Ayrıca bazı demonstrasyon çiftçileri ile gerekli işbirliği sağlanamamıştır. Bu deneyimler sonucunda 2016 yılında planlanacak demonstrasyon yerleri ve seçimi kriterlerinde üye olma şartının yanında; demonstrasyon yerinin görünürlüğü ve çiftçinin 2015 yılındaki faaliyetlerimize olan ilgisi göz önünde bulundurularak demonstrasyon planlaması yapılacaktır. Bu kapsamda SAÇÜB'e üye olan

köylerden seçilerek demonstrasyon sayısı azaltılacaktır. Bunun nedeni, demonstrasyon faaliyetlerinin daha etkin halde gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Gercüş Ziraat Odası

a. Antepfıstığı Bakım Demonstrasyonu

Son yıllarda çiftçilerimiz bağ yetiştiriciliğinin dışına çıkıp antepfıstığı yetiştiriciliğine yöneldi. Antepfıstığı bahçelerinde her yıl bir önceki yıla oranla artış gözlemlendi. Gercüş Ziraat Odası da çiftçilerin bu yönelimine destek sağlamak için antepfıstığı fidanları temin etti. Gercüş Ziraat Odası ve GAP-TEYAP antepfıstığı yetiştiriciliği yapmaya başlayan çiftçileri bahçe kurulum aşamasından toprak işleme, gübreleme, sulama, hastalık ve zararlılar ve bunlarla mücadele yöntemlerine kadar olan bütün tarımsal faaliyetleri öğrenmeleri amacıyla eğitimlere gönderdiler. Bundan sonraki aşamada çiftçilerimizin aldıkları eğitimleri uygulamaya sokmalarını, bilinçli olarak ilaç ve gübre kullanımını sağlamak, hastalık ve zararlılarla doğru bir şekilde ve zamanında ilaçlama yapmalarını ve uygun dozda ilaç kullanmalarını sağlamak amaçlarımız arasındadır. Ayrıca, yaprakten gübreleme yapmanın bitki üzerindeki olumlu etkilerini görmelerini sağlamakta diğer bir amacımızdır.

Demonstrasyon Çiftçilerinin Adı Soyadı:

Tablo 29: Gercüş antepfıstığı bakım demonstrasyonu çiftçi tablosu

No	Köyü	Çiftçi Adı Soyadı	Demo Konusu	Alan
1	Hisar	Abdurrahman ARSAY	Antepfıstığı	5
2	Hisar	Davut KIZILATLI	Antepfıstığı	5
3	Arıca	M.Tevfik ÖNER	Antepfıstığı	50
4	Hisar	Şükrü ARSAY	Antepfıstığı	10
5	Sapanlı	Şehmus ÇİFTÇİ	Antepfıstığı	2
6	Sapanlı	Hazbiye KAPLAN	Antepfıstığı	10
7	Doruk	Orhan AYDIN	Antepfıstığı	5
8	Arıca	Ömer SEBUKTEKİN	Antepfıstığı	10

Demo Ekonomik Analizi:

Tablo 30: Gercüş antepfıstığı bakım demonstrasyonu maliyet tablosu

Antepfıstığı Maliyet Tablosu-2016	
Çiftçi Adı Soyadı	Şükrü ARSAY
Bahçenin yeri	Batman-Gercüş- Hisar köyü
Alanı (da)	10 da
Açıklama	Arazi hisarın kuzeyinde bulunmuş olup 10 yaşında bir bahçedir .toplamda 300 ağacı bulunmaktadır . Aile işletmesidir.

A-Giderler	Tutar (TL)	Açıklama
1- Kira Gideri		Antepfıstığı bahçesi çiftçiye aittir. Çok yıllık bitki olduğunda gider hesaplamalarında kiralama gideri hesaplanmamaktadır.
2- Toprak hazırlığı	1.200,00	Her sürüm 300 TL üzerinden 3x400= 1200TL 'lik toprak hazırlığı için gider yapılmaktadır.
3- Fidan bedeli		Fidan dikimi 5 yıl önce yapıldığı için 2017 üretim dönemi içinde fidan bedeli kapsamında gider söz konusu değildir.
4- Gübre gideri	400	GAP TEYAP Demo desteği kapsamında çiftçiden %30 çiftçi katlı payı alınmıştır. Bu destel 150 TL 'dir. Aynı zaman çiftçinin kendi bütçesinden de aldığı 250TL'lik ilaç gübre gideri olmuştur. Bu gider toplam olarak 150+250=400 TL 'dir.
5-İlaç masrafı)		
6- Sulama Gideri	360	Tanker kiralaması 3 defa yapılmıştır. 3x120 = 360 TL 'lik kiralama gideri yapılmıştır. Sulama için yakıt gideri toplamda 810 TL 'dir. Bu kapsamda yapılan gider 360+810 =1170 TL 'dir.
7- İşçilik masrafı	1170	Aile işletmesi olduğunda, işçilik aile fertleri tarafından yapılmıştır.
7. Hasat ve pazarlama, vb.		Ağaç başına ortalama 7 kg hasat yapıldı. 1 dekardan 150 kg Antep fıstığı hasat edildi. satış yerel pazarlarda yapıldı. Nakliye gideri olmadı.
Toplam Gider	3130	Üretim sezonu boyunca 3130 TL'lik masraf yapılmıştır.
B-Toplam Gelir	45000	Kg'ı 30 TL 'den satıldı.10 dekardan 1500 kg antepfıstığı elde edilmiştir. Elde edilmiş demektir. Toplamda 1500 x30=45000 TL 'lik gelir elde edilmiştir.
10 Dekar İçin Net Gelir	41870	Çiftçi 10 dekarlık antepfıstığı bahçesinden 41870 TL'lik kar elde edilmiştir.
1 Dekar İçin Net Gelir	4187	Çiftçi 1 dekardan 4187TL kar elde etmiştir.

Demo Faaliyet Sonucu:

Antepfıstığı yetiştiriciliğinde hastalık ve zararlılarını zamanında ve yerinde tespit ile mücadelede başarıya ulaşılmıştır. Düzenli olarak yapılan arazi faaliyetleri sonucunda kara zeng ve diğer zararlılar görülmemiştir. Ancak önemli olan tarım danışmanlarının tecrübe kapasitelerini artırmaları açısından önemli bir faaliyet olmuştur. Arazi ziyaretleri belirli bir takvime bağlanarak düzenli olarak yapılmıştır.

b. Bağ Bakım Demonstrasyonu

Demo amacı:

Gercüş bölgesi üzümüyle özellikle mazrone üzümüyle meşhurdur. Uzun yıllardan beri bağ yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bağlarımız çok eski olduğu için verim ve kalite kaybı yaşanmaktadır. Gercüş Ziraat Odası olarak çiftçilerimizin bağlarından yüksek verim ve kalite sağlamları açısından bağlara bakım demonstrasyonlarının kurulmasını istedik. Böylelikle, doğru ve zamanında, uygun dozda ilaçlama ve gübreleme yapılarak hem asmaların dayanıklılığının artması hem de hastalık-zararlılarla mücadelenin etkin bir şekilde yapılarak verimin artması amaçlarımız arasındadır.

Demonstrasyon Çiftçi Adı Soyadı:

Tablo 31: Gercüş bağ bakım demonstrasyonu çiftçi tablosu

No	Köyü	Çiftçi Adı Soyadı	Konusu	Alan
1	Sapanlı	Mehmet Salih GÜL	Bağ	10
2	Arıca	Mehmet Emin DEMİR	Bağ	10
3	Nurlu	Kemal ŞİMŞEK	Bağ	5
4	Nurlu	Sami EKİNCİ	Bağ	5
5	Nurlu	Edip IŞIK	Bağ	5
6	Nurlu	Ömer ŞİMŞEK	Bağ	5
7	Sargın	Nurettin IŞIK	Bağ	5
8	Yakıtlı	Zeynel TEKİN	Bağ	5
9	Arıca	Mehmet Emin KARDAŞ	Bağ	5
10	Hisar	Davut EFETÜRK	Bağ	5
11	Hisar	Seyfettin GÖLGE	Bağ	5
12	Hisar	Hüseyin KIZMAZ	Bağ	5
13	Hisar	Mehmet Salih ÖZHAN	Bağ	5
14	Hisar	Davut KIZILATLI	Bağ	5
15	Hisar	Osman TONGUZ	Bağ	5
16	Nurlu	Latif KAVAK	Bağ	5
17	Arıca	Seyithan ÖNER	Bağ	10

Demo Girdileri:

Tablo 32: Gercüş bağ bakım demonstrasyonu girdi tablosu

Bağ Bakım Demo Bir Dekar Alan						
Quadris	Switch	Drusban	Shamel	Decis	Luna	Elfer Combi
100 cc	100gr	400 cc	32 gr	50 cc	10 cc	50 gr

Demo Ekonomik Analizi:

Tablo 33: Gercüş bağ bakım demonstrasyonu maliyet tablosu

Bağ maliyet tablosu-2016		
Çiftçi Adı Soyadı	Mehmet Emin GARDAS	
Bahçenin yeri	Batman-Gercüş- Arıca köyü	
Alan (da)	5 da	
Açıklama	1 dekarlık alanda 40 adet omca bulunmaktadır .(ortalama) 5 dekarlık alanda toplamda 200 adet omca bulunmaktadır.	
A-Giderler	Tutar (TL)	Açıklama
1- Kira Gideri		Bağ çiftçiye aittir. Çok yıllık bitki olduğunda gider hesaplamalarında kiralama gideri hesaplanmamaktadır.

2- Toprak Hazırlığı	1.200	Her sürüm 300 TL üzerinden 3x400= 1200TL 'lik toprak hazırlığı için gider yapılmaktadır.
3- Fidan Bedeli		2017 üretim dönemi içinde fidan bedeli kapsamında gider söz konusu değildir.
4- Gübre Gideri	100	GAP TEYAP Demo desteği kapsamında çiftçiden %30 çiftçi katlı payı alınmıştır. Bu destek 100 TL 'dir.
5-İlaç Masrafı)		
6- Sulama Gideri		Kuru tarım yapılmaktadır.
7- İşçilik Masrafı		Aile işletmesidir. İşçilik aile fertleri tarafından yapılmaktadır.
7. Hasat Pazarlama, Nakliye		1 dekardan 400 kg üzüm elde edilmiştir. yerel pazarlarda satışı yapılmıştır. Nakliye gideri yapılmamıştır.
Toplam Gider	1300	Toplam gider 1300 TL 'dir.
B-Toplam Gelir	3200	1 dekardan 400 kg üzüm elde edilmiş olup üzümün 1 kg'ı ortalama 1.6 TL'ye satılmıştır buna göre toplam gelir 400x5x1.6=3200TL'dir.
Karlılık Durumu		3200-1300=1900 TL 'dir.
5 Dekar İçin Net Gelir	1900	<i>5 dekardan 1900 TL' gelir elde edilmiştir.</i>
1 Dekar İçin Net Gelir	380	<i>1 dekardan 380TL' gelir elde edilmiştir.</i>

Demo Faaliyet Sonucu:

Çiftçilerin bağ yetiştiriciliğinde, hastalık ve zararlılar ile doğru zamanda , doğru şekilde mücadele etmediklerinden dolayı ürün kalitesi ve verimde miktarlarında düşüş olmaktadır. 2016 yılı başlangıcında titiz olarak yapılan demo faaliyet takvimi planlaması ile arazi ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler sonucunda mantarsal hastalıklar ve salkım güvesi zararlılarına karşı başarı sağlanmıştır.

DİYARBAKIR

Bağ Bakım Demonstrasyonu :

GAP TEYAP döneminde 2012 yılında çiftçilere alternatif ürün ile gelir düzeyinin artırılmasına yönelik Telli Terbiye Bağ Sistemli Bağ kurulmuştur. 2015 yılında bu kurulmuş olan bu demonstrasyonun sürdürülebilirliğini sağlamak amacı ile faaliyet planlamasına alınmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Bağ yetiştiriciliği yapan çiftçimize, budama, sulama, gübreleme, hastalık ve zararlılar ile mücadele gibi işlemlerde doğru ve sağlık bir şekilde bir faaliyet programı dâhilinde yürütmek hedeflenmiştir. Bu nedenle 2015 yılı başında çiftçiye 3 yılında verim çağına gelen omcaların nasıl budanacağını, bu uygulamada nelere dikkat edileceği uygulamalı olarak gösterilmiştir. Yapılan rutin kontroller ile hastalık ve zararlılar ile mücadele yapılarak iyi bir ürün elde edilmesi sağlanmıştır. Bu demonstrasyon yapılan kontroller esnasında, çevrede bulunan telli sistem ile bağ yetiştirilen çiftçilere teknik destek verilmiştir. Bölgede yetiştirilen bağlar organik olarak yetiştirildiği için budama işlemlerinden sonra yapılan işlemler ve tavsiyeler organik tarıma uygun olarak yapılmıştır.

DİCLE DEDEKÖY BAĞ BAKIM DEMONSTRASYONU MAALİYET ANALİZİ

Tablo 34: Dicle bağ bakım demonstrasyonu maliyet tablosu

FAALİYET	AÇIKLAMA	MALİYET (TL)
A-GİDERLER		
Çift Sürme	7 kez Günlük x 75 tl	525
Arazinin Belenmesi	4 kişi 5 gün Günlük: 70 tl	1.400
Budama	2 kişi 7 gün Günlük:100 tl	1.400
Arazi çapalanması	4 kişi 5 gün Günlük 70 tl	1.400
Fosforik asit	2 kez 18 lt= 30 tl	60
Kimyasal İlaç ve gübre		390
Elektrik gideri		750
Hasat (İşçilik Ücreti)		2.000
GİRDİ TOPLAMI		7.800
B- GELİR		
HASAT	15000 kg x 2	30.000
GELİR TOPLAMI		30.000
NET GELİR		22.325

Tablo 35: Dicle bağ bakım demonstrasyonu girdi tablosu

Bağ Bakım Demonstrasyonu Kullanılan Zirai İlaçlar	
Etkili Madde	Toplam
Bordo Bulamacı	4 KG
Azoxystrobin 250gr/lt	2 LT
%37.5 cyprodinil %25 fludioxonil	2 KG
% 50 indoxacarb	1 LT
Folpet %70+ Triadimenol %1,5	3KG
Combi toz	2 kg

Sonuç:

Diyarbakır ili Dicle ilçesi Dedeköy’de yapılan bu demonstrasyonda, bağlarda kış bakımlarının nasıl yapılacağını, verim çağına gelen omcaların budama şekillerinin nasıl yapılacağı gösterilmiştir. Ancak demonstrasyon yer seçiminde iyi bir tercih yapılmışken, demonstrasyon çiftçisinin ilgisinin azlığı dolayısı ile bu alan sık sık ziyaret edilerek yetiştirme sezonu boyunca aksaklığın yaşanmasının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu ziyaretler esnasında köyde bulunan diğer bağ çiftçilerinin, bağlarında yapılacak uygulamalarda (Budama vb. gibi) tavsiyelerimize uymaları bu demonstrasyonun çarpan etkisini artırmıştır. Demonstrasyonda yapılan uygulamalı budama eğitiminde bağ yetiştiriciliği yapan çiftçilerde davet edilerek bahçelerinde doğru uygulama yapmaları sağlanmıştır. 2016 yılı içerisinde demonstrasyon planına alınmayacak olan bu bağ düzenli olarak kontrol edilerek gelişimi GAP TEYAP uzmanlarınca takip edilmiştir.

Demonstrasyonda çiftçinin ilgisinin az olmasına rağmen yapılan uygulamalar için kayıt tutma alışkanlığı sağlanmıştır.

Altınüzüm Sulama Kooperatifi

Bağ Bakım Demonstrasyonu

Yoğun olarak bağcılığın yapıldığı Altınüzüm beldesinde, 2012 yılında GAP TEYAP döneminde çiftçilere yeni yetiştirme tekniklerini göstermek amacı ile kurulan ve 2014 yılında verim çağına gelmiş olan demonstrasyonun sürdürülebilir olması adına ve iyi bir örnek olarak devam etmesini sağlamak amacı ile 2015 yılında planlamaya alınmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Faaliyet planlaması kapsamında, 2015 yılı başlarında budama yapıldıktan sonra uygun %2'lik bordo bulamacı ile Fungal hastalıklara karşı koruyucu tedbir amacı ile ilaçlama yapılmıştır. Yabani otlara karşı Mart- Haziran ayları arasında dönemsel olarak mücadele yapılmıştır. Sıra üzerleri çapa ile mücadelede yapılmıştır. Salkım güvesi mücadelesi 15 gün ara ile toplamda dört dönem olarak mücadele yapılmıştır. Bağ yetiştiriciliğinde önemli hastalık olan küllemeye (*Uncinula necator*) 15 gün ara ile haziran ayının sonuna kadar kimyasal mücadele yapılmıştır. Üzümün olgunlaşma döneminde önemli verim kayıplarına neden olan kurşuni küf (*Botrytis cinerea*) karşı bir defa ilaçlama yapılmıştır.

Bu demonstrasyon için gerekli olan tarımsal girdilerin listesi aşağıdaki gibi karşılanmıştır. 2015 yılı bitkisel üretim döneminde Altınüzüm Sulama Koop. sahasında yaşanan enerji sorunundan dolayı sulama yapılamamıştır. Talep edilen damlama gübreleri 2016 bitkisel üretim döneminde sulama suyu verileceği zaman uygulanacaktır. Demonstrasyon için planlanan tarla günü bölge genelinde yaşanan aksaklıklardan dolayı iptal edilmiştir.

Tablo 36: Altınüzüm bağ bakım demonstrasyonu girdi tablosu

Malzeme Cinsi	Miktar	Birim
Elfer Zn-P	5	lt
Humik asit	5	lt
Kombi(N-P-K-mikro elementler)	5	lt
MAP	50	kg
Chlorpyrifos Ethyl	1	lt
Thiacloprid	1,2	lt
Acetamiprid	0,8	kg
Thiomatexam	0,1	lt
Fenhexamid	1	lt
Bordo Bulamacı	30	kg
Trifloxystrobin	200	gr
15+15+15+ iz	400	Kg
% 21Amonyum sülfat	300	kg
Demir CAN	1	kg
Potasyum Nitrat	350	kg

Sonuç:

2015 yılı bitkisel üretim döneminde Altınüzüm Sulama Koop. sahasında yaşanan enerji sorunundan dolayı sulama yapılamamıştır. Bu neden dolayı, bir önceki sezona göre verimde kayıpla birlikte dekara 1500 kg ürün elde edilmiştir. Demonstrasyon çiftçisinin ilgili ve alanın çiftçilerin kullanmış olduğu yol güzergahı üzerinde olduğundan dolayı çevreye etki düzeyi iyi olmuştur. 2015 yılında bu demonstrasyonun çarpan etkisi sonucunda Altınüzüm beldesinde 100 da civarında telli terbiye çiftçilerin kendi imkânları ile yapılmıştır. Bu durum demonstrasyonun başarı göstergelerindedir.

Şehitkamil Ziraat Odası

2015 Yılında Gerçekleştirilenler

a. Kiraz Bakım Demonstrasyonu

Şehitkâmil bölgesinde mevcut kurulu kiraz bahçelerinin bakımlarının iyi olmadığı ve yeterli verimin alınmadığı tespit edilmiştir. Bu bahçelerdeki verim düşüklüğünün nedenleri çeşit seçimlerinden ve iklimden kaynaklandığı gibi budama, gübreleme, ilaçlama, sulama gibi bakım hatalarından ileri gelmektedir. Kiraz bakım demonstrasyonları ile bölgede halen kurulu meyve bahçelerinde bakım kiraz sineği ile mücadelede yapılarak zararlıdan arı meyve üretim yapılarak kaliteli meyve elde etmek ve verimi artırmak amaçlanmıştır. Kullanılacak olan mücadele yöntemleri üreticilerle ve yayımcı teknik elemanlarla birlikte yapılarak, bu meyve bahçelerindeki üreticilerin her aşamada bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Bu kapsamda, Kiraz sineğine (*Rhagoletis cerasi* L.) karşı çevreye duyarlı ilaçlar kullanılarak mücadele edilmiştir. Ayrıca bölgede, yaptığımız gözlemler neticesinde monilya hastalığı tespit edilmediğinden dolayı bu hastalığa karşı ilaçlama yapılmamıştır. Hasat zamanı toplanan ve boylanan kirazlar Üretici birliğinin gösterdiği alanda satılmıştır.

Tablo 37: Şehitkamil kiraz bakım demonstrasyonu listesi

No	Demo Adı	Çiftçi Adı	Köy	Tarım Danışmanı
1	Kiraz Bakım	Enver YILDIZ	Yığınlı	Gözde ULUTAŞ
2		Mustafa BAYINDIR	İncesu	
3		Mehmet AĞBA	Erikli	
4		Alidede ÜZÜMCÜ	Üçgöze	
5		Ali GEZGİN	Yığınlı	

Sonuç:

Şehitkâmil Kiraz Üreticiler birliği sahasında yapılan bu demonstrasyonda; bazı demonstrasyon alanları görünürlük açısından uygun yerde bulunmamaktadır. Bu alanlarda yapılmasında ki amaç, 2015 yılında kurulan çiftçi örgütü üyelerini teşvik etme için olduğu için bu sahalarda seçilmiştir. Daha önce yapılan sorun analizi ve ayrıca bu sezon yapılan demonstrasyonda yapılan faaliyetler esnasında kiraz sineğine karşı ilaçlama zamanının tespiti tam olarak yapılmadığı ve mücadelenin yıllar boyunca süre gelen alışkanlık ile aynı zaman da

yapılmaktadır. Ayrıca mevcut kurulu bahçelerde ilk kurulum döneminde yapılan şekil budamalarının hatalı yapıldığı tespit edilmiştir. 2016 yılında yapılacak olan faaliyetlerde tespit sorunların giderilmesi için planlama yapılacaktır.

b. Antepfıstığı Bakım Demonstrasyonu

Şehitkâmil bölgesinde mevcut kurulu antepfıstığı bahçelerinin bakımlarının iyi olmadığı ve yeterli verimin alınmadığı tespit edilmiştir. Bu bahçelerdeki verim düşüklüğünün nedenleri çeşit seçimlerinden ve iklimden kaynaklandığı gibi budama, gübreleme, ilaçlama gibi bakım hatalarından ileri gelmektedir. Kiraz bakım demonstrasyonları ile bölgede halen kurulu meyve bahçelerinde bakım kiraz sineği ile mücadelede yapılarak zararlıdan arı meyve üretim yapılarak kaliteli meyve elde etmek ve verimi artırmak amaçlanmıştır. Kullanılacak olan mücadele yöntemleri üreticilerle ve yayımcı teknik elemanlarla birlikte yapılarak, bu meyve bahçelerindeki üreticilerin her aşamada bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Bu kapsamda, psilia karşı çevreye duyarlı ilaçlar kullanılarak mücadele edilmiştir. Ayrıca bölgede, yaptığımız gözlemler neticesinde Karazenk hastalığına karşı ilaçlama yapılmıştır. Kullanılan bitki besleme grubu olan gübreleme ile kalitede artış sağlanmıştır.

Tablo 38: Şehitkâmil antepfıstığı bakım demonstrasyonu listesi

N	Demo Adı	Çiftçi Adı	Köy	Tarım Danışmanı
1	Antepfıstığı Bakım	Vakkas YILMAZ	Karacaören	Halil YAY
2		Cumali YİĞİT	B.Karacaören	
3		Ali ÖZTÜRK	Karacaören	
4		Memik YİĞİT	Göksüncük	
5		Mustafa YILDIZ	Yığınlı	

2016 Yılında Gerçekleştirilen Demonstrasyonlar

a. Elma Bakım Demonstrasyonları

Gaziantep ilinde çiftçilerin geçiminin sağlanmasında önem taşıyan Elma alanlarında yüksek verimli ve kaliteli, hastalık ve zararlılara dayanıklı, yöre iklim koşullarına adapte olan çeşitler ve doğru yetiştirme tekniklerini; Proje paydaşları olan tarım il müdürlüğü, Antepfıstığı araştırma enstitüsü ile birlikte koordineli olarak tüm kültürel işlemlerde İyi Tarım Uygulama esasları gözetilerek bölge çiftçisine Elma bitkisinin uygun bakım yöntemlerinin gösterilmesi amaçlanmıştır.

Hastalık ve zararlılarla mücadeleyi İyi Tarım Uygulamalarının esaslarını uygulayarak, ihracata yönelik üretim yapan bölge çiftçisinin pestisit kalıntısını kabul edilebilir düzeylerde tutulması hedeflenmiştir. Hastalık ve zararlılara karşı yapılan kimyasal mücadelede zarar eşiği gözetilerek yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca çiftçilere kimyasal ilaçların nasıl kullanılacağı,

uygun koşullarda depolanmasını ve ilaçlama sonrası atıkların çevreye duyarlı bir şekilde nasıl imha edileceği gösterilmesi hedeflenmiştir.

Bu faaliyet iki çiftçide toplam 20 da alanda uygulanmıştır.

Tablo 39: Şehitkamil elma bakım demonstrasyonu listesi

No	İli	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman	Çiftçi	
1	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt	A.Esra Özzengin	Mehmet Türkkkan	10
2	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt		Mehmet Altındağ	10

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Elma bakım demonstrasyon kapsamında; elmada budama ve terbiye işlemleri, toprak işleme, sulama ve gübreleme, hastalık ve zararlı mücadelesi uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Tarım takviminin göz önüne alınmasıyla ilaçlama zamanının tespiti, ilacın hazırlanma şekli, uygulama ve korunma yolları uygulamalı olarak çiftçilerimize anlatılmıştır. Aynı zamanda erkencilik, verim ve kalite açısından önemli bir unsur olan budama ve terbiye işlemleri aşamalı olarak ayrıntılı bir şekilde gösterilerek bilgilendirme yapılmıştır.

Toprak işlemede; toprağın havalandırılması, yabancı ot kontrolü ve doğru sulama teknikleri demonstrasyon alanlarında anlatılmış olup bölgemiz için sorun teşkil eden hastalık ve zararlıların tespiti, mücadelesi ve korunma yolları çiftçilerimize uygulamalı olarak anlatılmıştır. Kimyasal mücadele usule uygun şekilde ve zamanda gerçekleştirilmiştir.

Elma bakım demonstrasyon alanlarında gübre uygulamaları ise tahlil sonuçlarına uygun miktar ve zamanlarda yapılan bilgilendirme kapsamında uygulanmıştır. Bu işlemlerin yanı sıra Elma yetiştiriciliğine dair eksikliklerin giderilmesi amacıyla demo çiftçilerimize bilgiler verilerek sorunlar giderilmiştir.

Demonstrasyon talepleri içerisinde talep edilen taban gübreleri iklim koşullarının kurak geçmesinden dolayı hasat sonrası dönem içerisinde uygulanmıştır.

Bitki gelişim süresi içerisinde meyvede kalite ve verim artırılması amacıyla yaprak gübresi uygulamaları yapılmıştır.

GAP TEYAP, Gaziantep-Kilis İl Koordinatörlüğü ve Şehitkamil Ziraat Odası koordinasyonu ile Elma bakım demonstrasyonu yapılacak arazilerde kullanılmak üzere yukarıda belirtilen bitki koruma ve bitki besleme ürünleri Şehitkamil Ziraat Odası Başkanlığı aracılığı ile demonstrasyon çiftçimizin arazisine Tarımsal Yayım Danışmanlık Birimi teknik elemanları gözetiminde uygulanması yapılmıştır.

Demonstrasyonun sonucu ve öneriler:

Yapılmış olan demonstrasyon sonucuna göre bölgemizde; Hastalık ve zararlı mücadelesi ile ilgili olarak yapılan eğitimler kapsamında çiftçiler bilinçlendirildi .Üretim periyodu içerisinde

Elmada kimyasal ve kültürel mücadelelerle hastalık ve zararlı mücadelesi yapılarak verim artışı sağlanmıştır.

Bununla birlikte Elmada sorun teşkil eden meyve çatlama ve dayanıklılık sorunu ortadan kaldırıldı. Demonstrasyon kapsamında uygulama yapmış olduğumuz çiftçimiz maddi manevi her konuda yapılan çalışmada memnun kalmıştır.

Yapmış olduğumuz demonstrasyon bölgede örnek teşkil ettiği için Şehitkamil Ziraat Odası Başkanımızın Elmada iyi tarım uygulamaları standardına uygun kriterlerde Elma yetiştiriciliği yapılabileceği sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Demonstrasyon sonucu elde etmiş olduğumuz kaliteli ve hastalıklardan arı ürün ile ihracatın gerçekleşmiş olması sonucu emeklerin karşılığı alınmış olup çiftçi memnuniyeti sağlanmıştır.

Meyve Bakım Demonstrasyonları İle İlgili Genel Sonuç Öneriler

GAP-TEYAP kapsamında projeden, işçilik ve bakım işleri çiftçi tarafından karşılanmıştır. Bakıma alınan bahçelerin tamamı 2016 yılı sonuna kadar ürün sezonu boyunca izlenmeye çalışılmıştır. Tüm çalışmalarda tarım teşkilatı ve üretici örgütleri ile işbirliği yapılmasına özen gösterilmiştir. Meyve bakım demonstrasyonlarında amaç yapılan hatalı uygulamaları en aza indirmek, böylece çiftçinin bitki gelişmesinde, verimde, ürün kalitesinde olan yükselmeyi göreberek modern yetiştiricilik yapar hale gelmesini sağlanmıştır.

Çiftçiye doğru gübreleme, sulama, budama, ilaçlama ve doğru sürüm veya kontrollü sürüm yoluyla yetiştiricilik yapabileceği gösterilerek verim ve kalite artışı sağlanması konusundaki amacımıza ulaşılmıştır.

3. SEBZE DEMONSTRASYONLARI

GAP Bölgesinde yapılan araştırma sonuçlarına göre GAP Bölgesi sulanan alanlarında Akdeniz Bölgesi'nde üretilen sebzelerin hemen hemen tamamı yetiştirilebilmektedir. Bu çalışma ile bölgede sebze üretiminin yaygınlaşması, çiftçilere iyi yetiştirme tekniklerinin öğretilmesi hedeflenmektedir. Sebze yetiştiriciliğinde 28 adet biber ve patlıcan konularında toplamda 251,50 da alanda 68 çiftçiye açıkta sebze demonstrasyonları ürün sezonu boyunca uygulanmaya konmuştur. Proje kapsamında girdi –fide, gübre, ilaç vb. gibi – maliyetleri proje bütçesinden, işçilik ve tesis edilecek alanın toprak hazırlığı, bakım işleri çiftçi tarafından karşılanmıştır. Bu çalışmada, demonstrasyonların takibi model kapsamında işbirliği yaptığımız çiftçi örgütlerinde faaliyet gösteren tarım danışmanları ve GAP TEYKOB ekibi ile birlikte koordineli olarak yürütülmüştür.

Gercüş Ziraat Odası

a. 2015 Yılı Biber Yetiştiriciliği Demonstrasyonu

GAP TEYAP Çiftçi Örgütü Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli kapsamında Gercüş Ziraat Odası'nın tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerine daha iyi katkı sağlamak ve geliştirmek amacıyla üye olan çiftçilere sebze yetiştiriciliğiyle beraber tarımda öne çıkan yenilikleri yerinde görmek ve uygulamalı olarak öğretilmesi hedeflenmiştir.

Üye çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bölgemizde biber yetiştiriciliğinin üretimini arttırmak, çiftçilerimize birim alanda daha fazla verim elde etmek, bakım işlemlerini damla sulama sistemlerini, ilaçlama uygulamaları gibi yenilikleri ve daha iyi yetiştirme tekniklerini öğretmek amacıyla biber demonstrasyonu kurulmuştur.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık için ziraat odasında çalışan teknik elemanların biber yetiştiriciliğinin tüm aşamalarını yerinde takip ederek gerek yetiştiriciliğin ilk aşamasından başlayarak tüm üretim aşamaları sırasıyla toprak hazırlığı, damla sulama sistemlerinin döşenmesi, ekim-dikim ilk sulama suyunun ardından sonraki aşamalarda verilen suyun devamlılığı, ilaçlama, gübreleme ve son devre olan hasada kadarki tüm işlemler takip edilerek yapılmasına katkı sağlamışlardır. Ancak bilindiği üzere sebze üretimi yapılan sahaların hemen hemen günlük olarak kontrol edilmesi gerekir. Bu demonstrasyondaki saha kontrollerinde istenen sıklıkta tarım danışmanları tarafından gidilmemiştir. Bu neden dolayı GAP TEYAP uzmanlarınca haftalık olarak yapılan kontrollerin birçoğuna katılım sağlamışlardır.

Bu demonstrasyonda sivri biber çeşidi kullanılmıştır. Dikim esnasında tarım danışmanları ve uzmanlarımızca arazide çalışan işçilere fidenin nasıl dikeleceği hakkında bilgilendirme yaptıktan sonra dikim yapılmaya başlanmıştır. Yapılan kontroller sonrasında yetiştirilen biberin gelişim evrelerine göre çiçeklenmesini, döllenmeyi ve meyve tutumunu artırmaya yönelik bitki besleme ve ilaç uygulamaları yapılmıştır. Son dönemlerde havadaki nem miktarının artması sonucunda fazla yoğun olmamakla beraber külleme semptomları görülmüştür. Tedavi yöntemi olarak tavsiye edilen ilaç uygulamasından sonra bitkide belirtisi kalmamıştır. Bu uygulamalardan sonra doğru yöntemler sonucunda dekara —9 ton gibi yüksek bir verim alınmıştır. Bu verime göre maliyet analiz tablosu aşağıdaki gibidir.

Tablo 40: *Gercüş biber yetiştiriciliği demonstrasyonu maliyet analiz tablosu*

Girdi	Birim Maliyet	Tutar (TL)
Arazi kirası	300 tl/ da	3000
Tarla sürümü	100ltx4.250	425
Sulama sistemleri	500 tl / da x10 da/5	1 000
Fide maliyeti	3500 fide /dax10*0,65	22.750
Dikim maliyeti	25 yevmiye/da	750
Sulama enerji maliyeti	500tl/ay/10dax6 ay	3 000
Hasat işçiliği	360yevmiyex30	10 800
Çapalama maliyeti	30 yevmiyex30	900
Nakliye	50 tl x 90 kez	4 500
Biberin ortalama satış fiyatı	1100 tl/tonx90 ton	99 000
Gübre taban	500kg DAP(18-46-00)	800
Damlama gübreleri +ilaç	5000 TL	5 000
TOPLAM GİDER		52 925
TOPLAM GELİR		99 000
NET GELİR		46 075

Tablo 41: *Gercüş biber yetiştiriciliği demonstrasyonu girdi tablosu*

o	Malzeme Cinsi	Miktar	
1	10-30-10:	50	kg
2	18-18-18:	100	kg
3	16-08-24:	100	kg
4	An(33)	350	kg
5	Previcur	3	lt
6	Tachigaren	2	kg
7	Chlorpryfos Ethyl	2	lt
8	Azoxytrobin	1,5	lt
9	Delthamethin	1	lt
10	Antracol Combi	4	kg
11	İndoxacarb	0,4	lt
12	Abamectin	0,25	lt
13	Pyridaben	1	kg
14	Mert biber fidesi	36000	ad
15	18 – 46 Gübre	500	kg
16	Dezin	60	lt

Sonuç:

Gercüş Ziraat Odasına üye olan çiftçilere, alternatif ürünlerle birim alanda daha fazla verim elde etmek için iyi bir örnek teşkil etmiştir. Yenilikleri daha kolay benimsemelerine ve onları bu yenilikleri yapmaları için iyi bir netice sağlamıştır Teknik elemanların, tüm uygulamaları yerinde görüp yapması ve tecrübelerinin artmasına yönelik olarak yerinde bir uygulama oluşturmuştur. Fakat tarım danışmanları olarak görev yapan arkadaşlar ulaşım alt yapısı eksikliğinden dolayı demonstrasyon ziyaretlerini gerektiği kadar yerine getirememişlerdir.

b. 2016 yılında sebze demonstrasyonları:

Gercüş Ziraat Odası olarak Gercüş ve köylerinde suyun yeterli olduğu bölgelerde sebze yetiştiriciliği yaygınlaştırmak ve geliştirmek. Çiftçilerin kuru tarım yetiştiriciliğinin yanında sulu tarımında yapılmasını, bölgede sebze alanlarının artması, karık sulama ve damla sulama sistemlerinin verim ve kalite üzerindeki etkisini görebilmeleri, geleneksel tarım yöntemlerinden modern tarım yöntemlerine ağırlık vermelerini ve ev ekonomisine katkıda bulunmalarını amaçlanmıştır.

Tablo 42: *Gercüş biber yetiştiriciliği demonstrasyon listesi*

No	Köyü	Çiftçi Adı Soyadı	Demo Konusu	Alan
1	Yolağzı	Kasım YALCIN	Biber	5
2	Akyar	Fethullah AVCI	Biber	1
3	Akyar	Salih AVCI	Biber	1
4	Merkez	Ömer BARLAK	Biber	1
5	Dereiçi	Osman GELİR	Biber	1
6	Merkez	İsmail YILDIZ	Biber	2

7	Yakıtlı	Cesut TEKİN	Biber	1
8	Yassıca	Selim AÇIK	Biber	1
9	Yassıca	Hasan BİÇEN	Biber	1
1	Merkez	Seyithan ÖNER	Patlıcan	2.5
2	Akyar	Hadi AVCI	Patlıcan	1
1	Yolağzı	Kasım YALCIN	Domates	3
2	Akyar	Hadi AVCI	Domates	1
3	Akyar	Fethullah AVCI	Domates	1
4	Akyar	Behçet VAROL	Domates	1
5	Akyar	Kazım AVCI	Domates	1
6	Akyar	Salih AVCI	Domates	1
7	Merkez	Ömer BARLAK	Domates	1
8	Merkez	İsmail YILDIZ	Domates	2
9	Yassıca	Selim AÇIK	Domates	1
10	Yassıca	Hasan BİÇEN	Domates	1
11	Hisar	Mehmet Salih ÖZHAN	Domates	1
			Toplam	24

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Nisan 2016 ayında dikim öncesi tarla sürümü yapıldı Toprak analizleri sonucunda; Gübreleme: 40 kg taban gübresi ve Üre 46 gübreleri atıldı.Nisan ayı sonu itibari ile dikim gerçekleştirildi. Dikimden hemen sonra can suyu verildi. Başlangıçta 6 günde bir yapılan sulamalar havaların ısınmasıyla birlikte önce 4 günde bir daha sonra 2 günde bir vermeye başlandı Hastalık ve zararlılarla mücadele: Külleme hastalığına, yeşil kurt zararlısı ve yaprak pireleri için ilaçlamalar arazilerde tarım danışmanları tarafından yapılan kontroller sonucunda yapılan tavsiyeler doğrultusunda yapılmıştır.

Verim:ekim ayı itibariyle toplam verim 4000 kg'dır.

Tablo 43: *Gercüş biber yetiştiriciliği demonstrasyonu girdi tablosu*

Gübre Cinsi	Uygulama Miktarı	Bitki Dönemi
Taban gübresi DAP	40 kg	Dikim öncesi
Üre 46	10 kg	Dikim öncesi

Demo Faaliyet Sonucu:

Çiftçi Hibe yoluyla GAP idaresinden aldığı fidelerin yerel çeşitlere oranla verimin daha yüksek ve ürünün daha kaliteli olduğunun farkını gördüğünü memnuniyetini dile getirmiştir.

Danışmanlar ile yapılan görüşmelerde ‘‘Gercüş Ziraat odası olarak GAP idaresinden talep etmiş olduğumuz %70 hibeyle sebze fidesi (domates-biber-patlıcan), bakım demonstrasyonları için gübre ve ilaç desteğinin verilmesi olum sonuçlar doğurmuştur. Çiftçilerimize fidelerin dağıtım aşamasında, toprak hazırlığı, fide dikimi, sulama, gübreleme ve ilaçlama gibi tarımsal işlemleri arazide birebir takip etme fırsatım oldu. Çiftçiler ile arazi ziyaretlerinde ve telefon görüşmeleriyle çiftçiler ile sürekli olarak irtibat halinde olduğunu belirtmiştir.. Hastalık ve zararlı belirtileri gördükleri zaman çiftçiler hangi saatte olursa olsun arayıp belirtileri anlattıklarını ve fotoğraf/video çekimleri yapıp gönderdiklerini önemli sorun olduğunda araziye giderek yapılan tespitler sonucunda tavsiyede bulunduğunu ifade etmiştir. İfadesinde ‘‘Bende

zamanında önlem almaları konusunda bilgim olduğu kadar yardımcı oldum. Bilgim olmadığı konularda araştırma yaptım. Konu uzmanı meslektaşarımdan yardım istedim. Özellikle sebze konusunda uzman GAP-TEYAP bitki yetiştirme uzmanından teknik destek aldım. Arazi kontrollerinde hastalık ve zararlıyı yerinde görme imkânım oldu. Çiftçilerle diyalogum olumlu yönde gelişti. Mesleğimle ilgili birçok konuda bilgi sahibi oldum. Çiftçilerimiz yeri geldi hastalık belirtileri gördükleri numuneleri veya zararlıları bize ulaştırdılar. Çiftçilerimiz danışmanlık hizmeti konusunda bilinçlendiler. Tarım danışmanı olmadan hareket etmiyorlar. Bu da beni oldukça memnun etti. Bağ ve antepfıstığı bakım demonstrasyonlarında da aynı şekilde hastalık ve zararlıları yerinde görebildim. Doğru zamanda ilaçlama yapmaları konusunda çiftçilerimle görüşmelerde bulundum. Bunların hepsi benim için olumlu gelişmelerdi. Bu gibi faaliyetlerin gerçekleşmesi hem danışmanlar, hem de çiftçiler açısından çok önemlidir. Devamının olmasını dilerim.” şeklinde duygu ve düşüncelerini belirtmiştir. Yukarıda görüşünü belirten danışmanın ifadesi, GAP TEYAP II. Aşama (Model) amaçlarına bir adım daha ulaştığının ifadesidir. Tarım Danışmanı olarak çalışan Ziraat Mühendisi veya teknikerinin bir bitki, bir hastalık, bir zararlı veya bir gübre uygulaması hakkında bilgi sahibi olmaması engel teşkil etmediği ve bilgiye nasıl ulaşacağı konusunda hangi adımları takip ve uygulayacağını öğrendiğini gösteren en önemli çıktı olmuştur. Aşağıda belirtilen ekonomik analiz tabloları bitkiye göre ve sadece bir çiftçinin ekonomik analizi örnek olarak verilmiştir.

Tablo 44: *Gercüş biber yetiştiriciliği demonstrasyonu maliyet tablosu*

Çiftçi Adı Soyadı	Selim AÇIK	
Bahçenin Yeri	Batman-Gercüş- Yassıca köyü	
Alanı (da)	1 da	
Açıklama	1 dekarlık arazi üzerinde damla sulama ile sulama yapıldı.	
A-Giderler	Tutar (TL)	Açıklama
Kira Gideri	400	Dekarı 400 TL 'ye kiralanmıştır.
Toprak Hazırlığı	150,00	Toprak hazırlığı için 150TL 'lik masraf yapılmıştır.
Fide Bedeli	475	GAP TEYAP Desteği %30 çiftçi katkı payı 475 TL'dir.
Gübre Gideri	385	Gübre için 385 TL 'lik masraf yapıldı.
İlaç Masrafı	300	Gübre için 300 TL 'lik masraf yapıldı.
Sulama Gideri	500	Sulama gideri kapsamında 500 TL 'lik masraf yapılmıştır.
İşçilik Masrafı	900	Bir aile domates işçiliğinde çalışmıştır. Bu aile aynı zamanda çiftçinin diğer üretim alanlarına da bakmışlardır. Diğer üretim alanları 10 dekarıdır. Bu aileye aylık 1.5 TL verilmiştir. 6 ay boyunca işçilik yapmışlardır.1.5x6 =9000tl'lik işçi masrafı 10 dönüm için yapılmıştır. 1 dekar için işçilik masrafı ise;900tl 'dir.
8.Hasat		5 ton biber elde edilmiştir.

A-Toplam Gider	3110	Üretim sezonu boyunca 3110 TL 'lik gider yapılmıştır.
B-Toplam Gelir	11250	5000 kgx2.25=11250 TL elde edilmiştir. Biberin ortalama fiyatı 2.25 TL'dir.
Karlılık Durumu	8140	1 dekardan elde edilen biber karı 8140 TL 'dir.

Tablo 45: *Gercüş domates yetiştiriciliği demonstrasyonu maliyet tablosu*

Domates- Maliyet Tablosu-2016		
Çiftçi Adı Soyadı	Kasım YALÇIN	
Bahçenin Yeri	Batman-Gercüş- Yolağzı köyü	
Alan (da)	3 da	
Açıklama	1 dekarlık arazi üzerinde damla ile sulama yapıldı.	
A-Giderler	Tutar (TL)	Açıklama
Kira Gideri /Ortakçı		Bir aile ortakçı şeklinde yapılmıştır. Gelirin %50 'si ailenin, %50'si ise çiftçindir.
Toprak Hazırlığı	200,00	Toprak hazırlığı için 200 TL 'lik masraf yapılmıştır.
Fide Bedeli	660	GAP TEYAP Desteği %30 çiftçi katkı payı 660 TL'dir.
Gübre Gideri	600	Gübre için 600 TL 'lik masraf yapıldı.
İlaç Masrafı	400	İlaç için 400 TL 'lik masraf yapıldı.
Sulama Gideri	600	600 TL Sulama gideri yapılmıştır.
İşçilik Masrafı		Bir aile ,ile gelirin %50'si üzerinden anlaşılmıştır.
A-Toplam Gider	2460	Üretim sezonu boyunca 7860 TL 'lik gider yapılmıştır.
B-Toplam Gelir	15000	10 ton hasat edilmiştir.10000x1,5=15000TL'dir.
Karlılık Durumu	12540	3 dekar domates üretiminden 12540TL Kar elde edilmiştir. Çiftçinin karı 3 dekardan 12540 TL 'dir. 1 dekardan elde gelirin 3'e bölünmesi halinde 4180 TL elde edilmiştir. Çiftçinin ve ailenin 3 dekardan elde ettiği kar herkesin kendi namına 4180 TL 'dir.

Tablo 46: *Gercüş patlıcan yetiştiriciliği demonstrasyonu maliyet tablosu*

Çiftçi Adı Soyadı	Seyithan ÖNER
--------------------------	---------------

Bahçenin Yeri	Batman-Gercüş- Merkez	
Alan (da)	2.5 da	
Açıklama	2.5 dekarlık arazi üzerinde damla sulama ile sulama yapıldı.	
A-Giderler	Tutar (Tl)	Açıklama
Kira Gideri	750	Dekarı 300TL 'ye kiralanmıştır. Kira bedeli olarak $300 \times 2.5 = 750$ TL 'lik masraf yapılmıştır.
Toprak Hazırlığı	600,00	2 defa sürüm yapıldı. Her sürüm için 300TL ödeme yapıldı. $300 \times 2 = 600$ TL 'lik arazi hazırlığı için gider yapıldı.
Fide Bedeli	550	GAP TEYAP Desteği %30 çiftçi katkı payı 550 TL'dir.
Gübre Gideri	750	Gübre için 750TL 'lik masraf yapıldı.
İlaç Masrafı	250	Gübre için 250 TL 'lik masraf yapıldı.
Sulama Gideri	750	Çiftçi tarafında 2017 yılında araziye damla sulama sistemi kuruldu. Gider 750 TL 'dir. Su kaynak suyudur.
İşçilik Masrafı	700	Üretim sezonunda işçilik giderleri kapsamında günlüğü 70TL üzerinden toplamda 700TL 'lik masraf yapılmıştır.
Hasat Ve Pazarlama , Nakliye Vb.		Hasat yapılmadığı sebebinin ise patlıcan çeşidinin büyümemesi, çekirdekli ve acı olmasından dolayı pazarlaması yapılamadığı çiftçi görüşmesinde belirtilmiştir. Satışı yapılamadığı için nakliye gideri olmamıştır.
A-Toplam Gider	4350	
B-Toplam Gelir		gelir elde edilememiştir.
Karlılık Durumu		Giderlerin 7. bölümünde belirtilen sebeplerden dolayı gelir elde edilmemiştir. Bu kapsamda kar elde edilmemiştir. Toplam zarar 4350 TL 'dir. 2,5 dekardan elde edilen zarar 4350 TL 'dir. 1 dekardan elde edilen zarar 1740 TL 'dir.

Midyat Ziraat Odası

a. 2015 Yılı Sebze Yetiştiriciliği Demonstrasyonu

GAP TEYAP II. Aşama (Model) kapsamında Midyat Bölgesinde sebzeçilik üretimini yaygınlaştırmak, sebzeçilikte birim alanda kaliteli ürün ile verimi artırmak, damla sulama gibi modern basınçlı sulama sistemleriyle etkin sulama suyu kullanımı yanında verim artışı ve su tasarrufu sağlamak. Çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bölgemizde sebzeçilik üretimini artırmak, çiftçilerimize birim alanda daha fazla verim elde etme yöntemleri, bakım, ilaçlama ve damlama sulama sistemi gibi yenilikler ve iyi yetiştirme tekniklerini öğretmek amacıyla demonstrasyon kurulmuştur.

Sebzecilikte bitkinin sağlıklı gelişmesi hastalık ve zararlılara bulaşmasını engellemek için bilinçli gübreleme ve sulama şarttır. Bilgisayar programı desteğiyle hazırlanıp çiftçiye verilen Sulama Zaman Çizelgesi (SZP) rehberliğinde; Sebze hastalık ve zararlıları tanıtılması, zamanında kültürel ve kimyasal mücadelenin yapılması ile çiftçilere iyi yetiştirme tekniklerin öğretilmesi hedeflenmiştir..

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Ovabaşı mahallesinde 12 da alanda sebze (biber-patlıcan) yetiştiriciliğinde yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi için 29.04.2015 tarihinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) birlikte tarlaya damla sulama sistemi kuruldu.

Sebze tarla alanında 09-10.05.2015 tarihleri arasında iki gün de fide olarak gönderilen biber ve patlıcan fideleri araziye şaşırtılarak sebze fide dikimi gerçekleştirildi. Fidelerin sıra arası ve sıra üzeri mesafeleri: Biberde fide aralığı: çift sıra üzeri 40 x 40 cm, sıra arası 140 cm Patlıcan da sıra arası 100 cm sıra üzeri 50-60 cm olarak yapıldı. Fidelerin şaşırtma akabinde; Fusarium (Kök Çürüklüğü Hastalığı) karşı fungusit, Kesici kurtlar ve Danaburnuna karşı insektisit ve gübreleme uygulaması damla sulama suyuyla birlikte verildi.

Gübreleme programında dikimden sonra 10-10-10 , Mikro ve Humik ile amino asit uygulaması bir defa uygulandıktan sonra. %33 amonyum nitrat gübre damlama sulamayla beraber çiçeklenme dönemine kadar yapıldı. Sebze bitkilerin çiçeklenme başlangıcından sonra 15-15-15, Magnezyum nitrat ve Kalsiyum nitrat uygulaması haftada bir olarak yapıldı. Hasattan sonra bitkinin kendini toparlaması için %33 amonyum nitrat ve iz elementli yaprak gübrelereyle takviyelerde bulunuldu. Tarım Danışmanların arazide saha kontrollerinde yapraklardan uygulamalarda tavsiyelerde bulunuldu. Bilinçli gübreleme sonucunda bitkilerin iyi gelişmelerinden dolayı hastalık ve zararlılara etkilenme oranı az olup meyve verimi bölgenin çok üstünde olmuştur.

Sebze hasadı elle ortalama 10 – 12 günde bir yapılmıştır. Hasat ortalama üç gün devam etmektedir. Patlıcan, Kalya biber ve Dolmalık biber çeşitleri için bir sıra verim ortalamasını almak için işaretlenip o sıra alınan ürün toplanıp tartılarak dekara alınan ürün hesaplanmıştır. Biberde bir sırada 90-120 kg arasında ürün, Patlıcan da ise 180-220 kg arasında verim alınmaktadır. Tarla, Mardin – Midyat ana yol üzerinde ve yol kenarında satış tezgâhı olduğunda sürekli olarak tezgâhta satış yapmaktadır. Bunun yanı sıra Midyat merkez ve beldelerinde dört Pazar kurulduğundan elde edilen Biber ve Patlıcan ürünleri satışı yapılmaktadır. Satış ve pazarlama konusunda bir sıkıntı çekilmedi. Patlıcan ve Dolmalık biberler kurutmalık olarak ta kullanıldığında sipariş özerinde satışı yapılmaktadır. Kalya biberler bölgede yeni olduğundan fazla rağbet görülmedi. Biberde Eylül 2015 itibariyle Biberde 6.500 ton/da Patlıcan ise 11.500 ton/da ürün elde edilmiştir

Bölge çiftçisinin araziyi ziyaretleri

Tablo 47: Midyat sebze demonstrasyonu maliyet analiz tablosu

A - Girdiler		Tutar
Sulama sistemi:	Yıllık toplam 8.500 / 5 yıl	1.700
Toplam fide	34 000 adet fide	10.960
Gübre		4.305
Zirai ilaç		3.027
İşçilik Toplam		1.500
Elektrik		3.000
Çiftçi Katkı Payı %30		8.000
Görünmeyen masraflar		3.250
Girdiler Toplamı		35.742
B-GELİR		
Toplam hasat	94.000 kg	78.000 TL
		35.742
	NER GELİR	42.258

Sonuç:

Sezon sonuna kadar birim alanda alınan verim artışı sağlanmıştır. Çevredeki üreticilere, birim alanda yüksek verim almanın doğru yöntemler ve iyi bir bitki besleme programı ile gösterilmiştir. Midyat GTH ilçe Müdürlüğü teknik elemanları belli aralıklarla demo ziyareti yaparak koordinasyon ve işbirliğinin artırılmasında katkı sağlanmıştır.. Demo sebze çiftçilerimizin bilgi ve tecrübe kazandırılarak; ayrıca tarımsal danışmanlık yapan teknik elemanlarının tecrübeleri artırılmıştır. Bu demonstrasyon ile çarpan etki sağlanarak bölgede sebze yetiştirmek için talepler artmıştır.

b. 2016 yılı sebze demonstrasyonları:

GAP TEYAP II. Aşama (Model) kapsamında 2015 yılında, Midyat bölgesinde sebzeçilik üretimini yaygınlaştırmak, sebzeçilikte birim alanda kaliteli ürün ile verimi artırmak, Damla sulama gibi modern basınçlı sulama sistemleriyle etkin sulama suyu kullanımı yanında verim artışı ve su tasarrufu sağlamak amaç ile demonstrasyon kurulmuştur. Bu demonstrasyonun başarısından dolayı çiftçilerden gelen talep doğrultusunda 2016 yılında 3 ad demonstrasyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Midyat Ziraat Odasının Tarımsal Danışmanlık hizmetini verme kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla; Mardin ili Midyat ilçesi Ovabaşı, kayabaşı ve Çaldere köylerinde toplamda 30 da alanda sebze (Biber-Patlıcan) yetiştiriciliğinde yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi için Demonstrasyon kuruldu.

Damla sulamayla Fertigasyon amacı; bitkinin ihtiyacı olan bitki besin maddelerinin (*sıvı veya katı gübrelerin*) sulama sistemleri aracılığıyla sulama suyu ile birlikte bitki kök bölgesine ve toprağa verilmesiyle sulama suyu ile uygulayacağımız gübrenin de verilmesi ve bu sayede daha yüksek verim ve daha kaliteli ürün alınmasını sağlamak aynı zamanda da kullanılan gübrenin etkinliğini de artırmaktadır.

Tarımsal Danışmanlıktaki amacımız; çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bölgemizde sebzeçilik üretimini artırmak, çiftçilerimize birim alanda daha fazla verim elde etme yöntemleri, bakım, ilaçlama ve damlama sulama sistemi gibi yenilikler ve iyi yetiştirme tekniklerini öğretmek amacıyla

demonstrasyon kurulmuştur. Sebze demonstrasyondan elde edilecek gelirin Ziraat Odası bünyesinde yürütülecek olan tarımsal danışmanlık hizmetlerinde kullanılmıştır.

Sebzecilikte sulamadaki amacımız ise; bitkinin sağlıklı gelişmesi hastalık ve zararlılara bulaşmasını engellemek için bilinçli gübreleme ve sulama şarttır. Sürdürülebilir tarım için, mevcut suyu en verimli şekilde kullanmak, Bilgisayar programı desteğiyle hazırlanıp çiftçiye verilen Sulama Zaman Çizelgesi (SZP) rehberliğinde; Sebze hastalık ve zararlıları tanıtılması, zamanında kültürel ve kimyasal mücadelenin yapılması ile çiftçilere iyi yetiştirme tekniklerin öğretilmesi sağlanmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

GAP TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeliyle; Mardin ili Midyat ilçesi Midyat Ziraat Odasının Tarımsal Danışmanlık hizmetini verme kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla; Ovabaşı, kayabaşı ve Çaldere köylerinde toplamda 30 da alanda kuruldu. Sebze yetiştiriciliğinde yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi için 29.04.2015 tarihinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) birlikte tarlaya Damla Sulama Sistemi kurulu olan alanda; 2015-2016 sebze üretim sezonunda kontrol sistemi kurulu olduğundan tarlaya damla sulama sisteminin organizasyonu ve laterallerin kurulması yapıldı.

Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği Demonstrasyonu kurulmuştur. 2016 yılı üretim sezonunda Demonstrasyon çiftçimiz geçen seneden bilgi ve tecrübe sahibi olması, Bitkisel Değerlendirme raporunda “ Çiftçi açısından konunun sürdürülebilirliği açısından GAP TEYAP tarafından 2016 yılı fide desteği verilmesi yeterli olacaktır.” kararıyla bu sene sadece Biber ve Patlıcan sebze fidesi desteği sağlandı ve diğer köylerde de bu uygulamanın yapılmasına karar verilmiştir.. Çiftçimiz gübre ve ilaç ve diğer kimyasal girdileri kendisi önerdiğimiz şekilde tedarik etti.

GAP TEYAP II. Aşama (Model)desteklediği 2016 yılı Damla sulama Sebze yetiştiriciliği demonstrasyonu üç adet olup; Sebze köy gurubundaki Çaldere, Kayabaşı ve Ovabaşı'nda demonstrasyonlar kuruldu. 19.04.2016 GAP TEYAP Model Kapsamında Sebze Demonstrasyon Fide teslimlerini Midyat Ziraat Odası Başkan ve Tarım Danışmanlarının katılımı ve gözetiminde fideler sebze üreticilerine tutanakla teslim edildi. Bu köylerde ertesi gün çiftçiler ile damla sulama laterallerin konum ve yönleri planlayıp 21.04.2016 tarihinde damla sulama sistemi ekip olarak kurulumu gerçekleştirildi.

Sebze tarla alanında 22-25.04.2016 tarihleri arasında üç gün de Biber ve Patlıcan sebze fideleri araziye şaşırtılarak sebze fide dikimi gerçekleştirildi. Tarlada 2.990 Lale F1 Capy fidesi, 9.200 adet Anadol F1 dolmalık fide, 6.000 adet LDR 33 51 Charlston fidesi, 7.600 adet Karahan F1 Patlıcan çeşitleriyle üretim gerçekleştirildi. Fidelerin sıra arası ve sıra üzeri mesafeleri: Biberde fide aralığı: çift sıra üzeri 40 x 40 cm, sıra arası 1.400 cm Patlıcan da sıra arası 1.000 cm sıra üzeri 50-60 cm olarak yapıldı. Fidelerin şaşırtma akabinde;

***Fusarium* (Kök Çürüklüğü Hastalığına karşı fungusit, Kesici kurtlar ve Danaburnuna karşı insektisit ve gübreleme uygulaması**

Biber ve Patlıcan fidelerin tarlaya şaşırtma sonra Fusarium ve kök çürüklüğü karşı fungusit, fidelere kesici kurt ve danaburnu gibi zararlıların zararını gidermek için damlamadan insektisit ve fungusit uygulaması yapıldı. Fidelerin strese girmemesi ve ihtiyaç duyulan bitki besin elementlerin karşılanması yanında kök gelişimi için 10-10-10, Mikro ve Humik ile amino asit ve deniz yosunu uygulaması yapıldı.

Sebze demonstrasyonun arazi eğiminin düşük olduğu kesimde su birikmesi ve tarla nemli halde sürüldüğünden kesek fazla oluşmaktaydı. Bunun yanında çapalama ile toprağın havalanması, gevşetilmesi, toprak suyunu tüketen yabancı otların yok edilmesi ve çatlakların kapatılması yanında toprak nemi korunması için 10.05.2016 tarihinde ilk çapalama at ile akabinden el çapasıyla toprak çapalandı. Gün ve gün toprak çapalamanın faydası gözle görünmektedir. Sıra araları üç kardeş üç atla iki defa sürüm gerçekleştirildi. Ortalama 13 kişiyle 3 defa el çapasıyla toprağın gevşetilmesi, havalandırılması ve yabancı ota mücadelenin yanında boğaz doldurma işlemleri gerçekleştirildi.

Gübreleme programında dikimden sonra 10-10-10 , Mikro ve Humik asit ile amino asit uygulaması ve deniz yosunu uygulandı. 33 Nitrat azotlu gübre damlama sulamayla beraber çiçeklenme dönemine kadar yapıldı. Sebze bitkilerin çiçeklenme başlangıcından sonra 15-15-15, Magnezyum nitrat ve Kalsiyum nitrat uygulaması haftada bir olarak yapıldı. Hasattan sonra bitkinin kendini toparlaması için 33 nitrat ve iz elementli yaprak gübrelereyle takviyelerde bulunuldu. Pülverizatörlerle ilaçlama zamanında yaprak gübrelemesi takviye edildi. Sebze hasat sonrası gübrenin yapraklardan uygulaması damlama sulamayla da az gitmesi sebebiyle çiftçimizin yaprak uygulamadan gübre uygulamasına ağırlık verildiği gözlemlendi. Tarım Danışmanların arazide saha kontrollerinde yapraklardan uygulamalarda tavsiyelerde bulunuldu. Bilinçli gübreleme sonucunda bitkiler iyi geliştiklerinden hastalık ve zararlılara etkilenme oranı az olup meyve verimi bölgenin çok üstündedir.

Sebze bilinçli gübreleme ve erken dönemde koruyucu ilaçlama yapıldığında kimyasal ilaçlama fazla ihtiyaç duyulmadı. Fide dikim sonrası şaşırtma döneminde kök çürüklüğüne karşı fungusit ve kesici kurtlara karşı insektisit uygulaması yapıldı. 10.05.2016 yapraklardan ilk kimyasal ilaçlama yapıldı. Gelişme döneminde emici böcekleri ve sebze kurtlarına karşı; Deltametrin, imidacloprid insektisit ve Captan, azoxystrobin, fungusit. Mancozep ve Metalik bakır etkili maddeli fungusit kullanıldı. Kırmızı örümcek karşı Spiromesifen akarisit kullanıldı. Sebze kesici kurt, danaburnu, yaprak biti, Patlıcanda Kırmızı örümcek zararlıları ve Biberde külleme ve mildiyo hastalıkları Ekonomik Zarar Eşiğini zamanında ve bilinçli ilaçlamayla önüne geçildi. Patlıcanda bitki tahta kuruları ve biberde Yeşil kurt zararlıları görüldü. Kimyasal ve kültürel önlemlerle bu zararlıların zararı giderildi.

Sebzeler tarafından alınımı yavaş olan kalsiyum ve bor gibi element noksanlığı belirtileri demonstrasyon alanımızdaki biber ve patlıcanlarda görülmesi üzerine; damla sulama suyuyla kökten ve yapraklardan uygulamalarda bitki besin elementi noksanlığı giderildi.

Sebze demonstrasyonlarında sebze veriminin çok güzel olması yanında Mardin Midyat anayolundaki sebze satış yerinde sebzelerin satışını gerçekleştirmektedir. Bunun yanı sıra

Midyat'ın Şenköy Çavuşlu, Acırlı, Söğütlü ve Midyat merkez mahallerinde sebzeleri pazarda pazarlamaktadırlar. Sebze hasadı elle yapmaktadırlar. Ailece yapılan hasat ortalama 7-10 günde bir yapılmaktadır. Biber ve patlıcan ilk hasat 01.06.2016 tarihinde gerçekleştirildi. İlk mahsuller toplu olarak Şenköy pazarında satışı gerçekleştirildi. Hasat ortalama üç gün devam etmektedir. GAP TEYAP İl Koordinatörlüğü ve Midyat Ziraat Odası Tarım Danışmanları olarak Kimyasal ilaçların ve gübrelerin sebze hasadından sonra yapılması ve ilaçlama ile hasat arasındaki süreye çiftçinin dikkat etmesini gerektiğini önemle özerinde duruldu. Bunun yanı sıra sebzelerin olgunlaşma zamanında yapılacak ilaçlamalarda ilaçlama ile hasat zamanı arasındaki sürenin az olduğu ilaçların kullanılması gerektiği ve önerdiğimiz ilaçlarında ilaçlama ve hasat arasındaki sürenin az olduğu ilaçlar önerildi.

Demonstrasyon alanımız Mardin Midyat ana yolu ve diğerleri sebzeçilğin yapıldığı vadide bir anlamda şahit parsel olarak kurulmuştur. Demonstrasyonlarda tarla üç bölüme bölünerek sebze dikim organizasyonu yapıldı. Tarlanın suyun fazla aldığı kısımdaki 5 dekar alanda 7.600 adet Karahan F1 çeşidi Patlıcan dikimi yapıldı. Tarlanın güneyine doğru 9.200 adet Anadol F1 çeşidi Dolmalık biber, 2.990 Lale F1 çeşidi Capya Biber, 6.000 adet LDR 33 51 Çarliston biber fidesi dikimi gerçekleştirildi. Fidelerin sıra arası ve sıra üzeri mesafeleri: Biberde fide aralığı: çift sıra üzeri 40 x 40 cm, sıra arası 1.400 cm Patlıcan da sıra arası 1.000 cm sıra üzeri 50-60 cm olarak yapıldı. Satış ve pazarlama konusunda bir sıkıntı çekilmedi. Patlıcan ve Dolmalık biberler kurutmalık olarak ta kullanıldığında sipariş özerinde satışı yapılmaktadır. Sebze verim güzel olup satış sıkıntısı hiç çekilmemektedir. 2016 sebze verim ortalaması Biberde 7.356 kg/da Patlıcan ise 12.700 kg/da ürün elde edilmiştir.

Çevredeki üreticilere, resmi kurum ve kuruluşlara yapılan çalışmalarını göstermek için Tarla Günü hazırlandı. Tarla günü bölgede geniş ve güzel tepki aldı. İnternet ortamında görsel olarak, yazılı basında Sebze Demosunu reklamı yapıldı. Damla sulama sebze yetiştiriciliği gösteri alanlarına çevre çiftçiler, bağ bakım demo çiftçileri ve teknik elemanlara belirli zamanlarda birlikte kontrolü yapıp tanıtımı gerçekleştirildi. Çiftçi Bilgilendirme Toplantıları ile çiftçi ve demo çiftçilerin buraya gelip tanıtılmasına katkı sağlayıp, ürünün pazarlamasına katkı sağlandı. Midyat GTHB İlçe Müdürlüğü teknik elemanları belli aralıklarla demo ziyareti yapıldı.

Ovabaşı sebze demonstrasyona ulaşımı rahat, yol kenarında olması sebebiyle 11 Ağustos 2016 tarihinde, Midyat Ziraat Odamızın Başkan ve Tarım Danışmanları, GAP TEYAP Mardin-Şırnak İl Koordinatörü ve Saha Uzmanları, Midyat GTHB İlçe Müdürlüğü Teknik Elemanları, Midyat Meslek Yüksek Okul Müdürü, Midyat Belediye Başkan Vekili, Artuklu Ziraat Odası Danışmanları, Muhtarlar ve sebzeçiliğe meraklı çiftçilerimizin ve basın katılımıyla Damla Sulama Sebze Yetiştiriciliği Tarla Günü yapıldı. Bölgede ve basında güzel bir tepkiyle karşılanıp geniş bir şekilde basında yer almıştır.

Demonstrasyonun Maliyet Analizi :

Tablo 49: Demonstrasyonu maliyet analiz tablosu

A	Girdiler
1	Sulama Sistemi Ve Çiftçi Katkı Payı
	Danışmanlık Hizmeti
	2500 TL

	Sulama Sistemi 8500/5	1700 TL
2	Fideler	
	Kapya Biber 2992 ad.x 0,34	1017 TL
	Dolmalık Biber (Anadol F1)9.135 ad x 0,44	4019 TL
	Çarliston Biber (Ldr 33-51) 5.988 ad x 0,37	2215 TL
	Patlıcan (Karahana F1) 7.560 ad x 0,28	2116 TL
3	Gübre + İlaç	2550 TL
4	İşçilik (El İle Çapa, At İle Çapa Dikim Ve Hasat İşçiliği)	10330 TL
5	Yakıt	3300 TL
6	Kira	2000 TL
7	Elektrik	1330 TL
8	Sürüm	600 TL
9	Gözükmeyen Masraflar %10	3367 TL
	Toplam	37.044 TL
C	Net Gelir	
	Toplam Satış	Toplam Girdi
	82.255 TL	37.044 TL
		Toplam Gelir
		45.211 TL

Sonuç:

Midyat Ziraat Odası Tarım Danışmanlığı ile GAP TEYAP ve GTHB İlçe Müdürlüğü ile koordinasyonlu bir şekilde uygun demonstrasyon alanları seçilerek 30 dekar alanda Biber (Çarliston, Kapya ve Dolmalık), Patlıcan yetiştiriciliği yapıldı. Aile işletmeciliği yapıldığından sebze ürün hasadı elle yapılmaktadır. Biber ve Patlıcan meyvesinin hasada gelme zamanı ortalama 7-10 günde bir yapılmaktadır. Hasat ortalama iki-üç gün devam etmektedir.

Demonstrasyon çiftçilerimize kayıt tutma alışkanlıkları kazanılması sağlandı. Mardin Şırnak il koordinatörleri, saha uzmanları, tarım danışmanları saha ziyaretleri çiftçimize yapılan tavsiyeler, ilaçlama zamanları yapılan faaliyetler kayıt altına alındı. Aylık program çiftçilerimize hazırlatıp hangi tarihinde hangi faaliyetler yapacağı ı ışık tutmuştur.

Demo sebze çiftçilerimizin bilgi ve tecrübe kazandırılarak; gübreleme, sulama ve kimyasal ilaç konuları ile yeni teknolojileri uygulayacak kapasiteye ulaşmıştır. Çarpan etkisi olarak köyde tarlalarında sondaj vurup, Sebzeçilikte çift sıra dikim, Fertigasyon gibi faaliyetler ve sebzeçilik yapıp satış yapan çiftçilerin sayısında artış görülmüştür.

Demonstrasyon çiftçilerimizden birisi 2016 üretim yılında traktörünü değiştirip, 400 lt lik ilaçlama pülvizatör gibi tarımsal alet ekipman almıştır. Çiftçilerimiz küçük aile işletmesidir üretim ve satışla ilgili tüm faaliyetleri ailece yapılmaktadır. Bunun sonucu olarak ta karlılık yüksektir. Üretim sezonu sonunda Demo çiftçimiz yetiştiricilik, hasat ve Pazar koşullarını göz önünde bulundurarak gelecek sene için üreteceği ürünleri tespit edip üretim planlaması yapmıştır.

Demo üretici bu yıl itibariyle bir çiftçi 45.211 TL gelir elde etmiştir. Çiftçimiz Midyat Ziraat Odasına çiftçi katkı payı olan % 30'luk katkı payı olan 2.500 TL ödemesini yapmıştır.

Midyat Ziraat odasında sezon sonuna kadar birim alanda alınan verim artışı sağlanmıştır. Çevredeki üreticilere, birim alanda yüksek verim almanın doğru yöntemler ve iyi bir bitki besleme programı ile gösterilmiştir. Midyat GTH ilçe Müdürlüğü teknik elemanları belli aralıklarla demo ziyareti yaparak koordinasyon ve işbirliğinin artırılmasında katkı sağlanmıştır. Demo sebze çiftçilerimizin bilgi ve tecrübe kazandırılarak; ayrıca tarımsal danışmanlık yapan teknik elemanlarının tecrübeleri artırılmıştır. Bu demonstrasyon ile çarpan etki sağlanarak bölgede sebze yetiştirmek için talepler artmıştır.

İdil Sebze Demonstrasyonları:

a. 2015 yılı Sebze Demonstrasyonu

Demonstrasyon arazisinin, yer ve konum olarak ideal bir yerdedir. Tarihi İpekyolu kenarında olup, çevre köylerin ve yoldan geçenlerin dikkatini çekecek konumdadır. Bölge çiftçisine alternatif bir ürün olma açısından ve birim alanda gelirlerin artırılması amacı ile bu demonstrasyon planlanmıştır. Daha önce 10 da ve 18 da olarak planlanan sebze yetiştiriciliği demonstrasyonu, bir çiftçimizin katkı payı ödemediğinden dolayı her iki alanın birleştirilerek ek alanda bu faaliyetin yapılmasına karar verilmiştir.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Demonstrasyon çiftçisinin ilgilisi ve tarım danışmanların tavsiyelerine uyma konusunda memnun kalmıştır. Bu demonstrasyonda yapılan her uygulama, gübreleme ilaçlama ve sulama faaliyetlerinin bir defterde tutması sağlanmıştır. Mayıs ayının ilk haftasında yapılan fide dikiminden sonra hafta içerisinde sorumlu olan tarım danışmanının sık sık yapmış olduğu ziyaretler neticesinde gelişme döneminde pek fazla sıkıntı yaşanmamıştır. Ancak verim çağı döneminde bölgede yaşanan bazı olumsuzluklardan dolayı ürün satışı istenen ölçüde yapılamamış ve hasat edilmesi gereken meyveler bitki üzerinde durduğu için bitkide yorgunluk başlamış ve verim büyük oranda olumsuz etkilenmiştir. Hasat edilen ürünler satılmadığından dolayı büyük bir kısmı telef olmuştur.

Tablo 50: Demonstrasyon girdi tablosu

MALZEME CİNSİ SEBZE DEMONSTRASYONU İÇİN		
10-30-10:	100	kg
Luna	2	lt
İndoxacarb	0,8	lt
Antracol Combi	7,2	kg
Delthamethrin	2	
Gübretaş Ca	90	kg
Captan	5,4	kg
Chloropryfos Ethyl	4	lt
Azoxytrobin	2,75	lt
Abamectin	0,5	lt

Pyridaben	1,5	kg
18-18-18	150	kg
AN(33)	650	kg
16.8.2024	200	kg
Kapya Biber	33000	ad
Dolmalık Biber	17000	ad
18-46 gübre	900	kg

Sonuç:

Tarımın beşiği Mezopotamya toprakları olan ve tarihi İpek yolu üzerinde olan Çığır köyünde yapılan demonstrasyonun çevre köylere örnek teşkil edecekken ve alternatif ürün adayı iken yaşanan olumsuz koşullardan dolayı başarı gösterilememiştir. 2016 yılında faaliyet tekrar gerçekleştirilecektir.

b. 2016 Yılı Sebze Demonstrasyonları:

GAP TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli kapsamında İdil Bölgesinde Sebzeçilik üretimini yaygınlaştırmak, sebzeçilikte birim alanda kaliteli ürün ile verimi artırmak, Damla sulama gibi modern basınçlı sulama sistemleriyle etkin sulama suyu kullanımı yanında verim artışı ve su tasarrufu sağlamak amaçlanmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Fertigasyonla bitkinin ihtiyacı olan bitki besin maddelerinin (*sıvı veya katı gübrelerin*) sulama sistemleri aracılığıyla sulama suyu ile birlikte bitki kök bölgesine ve toprağa verilmesiyle sulama suyu ile uygulayacağımız gübrenin de verilmesi ve bu sayede daha yüksek verim ve daha kaliteli ürün alınmasını sağlamak aynı zamanda da kullanılan gübrenin etkinliğini de artırmaktadır.

Çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bölgemizde sebzeçilik üretimini artırmak, çiftçilerimize birim alanda daha fazla verim elde etme yöntemleri, bakım, ilaçlama ve damlama sulama sistemi gibi yenilikler ve iyi yetiştirme tekniklerini öğretmek amacıyla demonstrasyon kurulmuştur. Sebze demonstrasyondan elde edilecek gelirin Ziraat Odası bünyesinde yürütülecek olan tarımsal danışmanlık hizmetlerinde kullanılmıştır. Bu iki adet demonstrasyonda fide ve %33 Amonyum Nitrat GAP TEYAP tarafından sağlanmıştır. Diğer girdiler çiftçiler tarafından karşılanmıştır.

Sebzeçilikte bitkinin sağlıklı gelişmesi hastalık ve zararlılara bulaşmasını engellemek için bilinçli gübreleme ve sulama şarttır. Bilgisayar programı desteğiyle hazırlanıp çiftçiye verilen Sulama Zaman Planlaması (SZP) rehberliğinde; Sebze hastalık ve zararlıları tanıtılması, zamanında kültürel ve kimyasal mücadelenin yapılması ile çiftçilere iyi yetiştirme tekniklerin öğretilmesi sağlanmıştır.

Şırnak ili İdil ilçesi İdil Ziraat Odasının Tarımsal Danışmanlık hizmetini verme kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla; Haberli ve Çığır köylerinde sebze (Biber-Patlıcan) yetiştiriciliğinde yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi için 05.05.2016 tarihinde demonstrasyon kurulmuştur.

Sürdürülebilir tarım için, mevcut suyu en verimli şekilde kullanmak, deneyimleri teknik eleman ve hedef kitlemiz olan çiftçilere daha iyi Tarımsal danışmanlık hizmeti sunmak için gerçekleştirilmiştir.

Sebze tarla alanında 06.05.2016 tarihinde fide olarak gönderilen Biber ve Patlıcan fideleri araziye şaşırtılarak sebze fide dikimi gerçekleştirildi. Tarlada Anadolu F1 Dolmalık Biber ile Karahan F1 Patlıcan çeşitleriyle üretim gerçekleştirildi. Fidelerin sıra arası ve sıra üzeri mesafeleri: Biberde fide aralığı: çift sıra üzeri 35 x 35 cm, sıra arası 140 cm Patlıcan da sıra arası 1.000 cm sıra üzeri 50-60 cm olarak yapıldı. Fidelerin şaşırtma akabinde; *Fusarium* (Kök Çürüklüğü Hastalığı) karşı fungusit, Kesici kurtlar ve Danaburnuna karşı insektisit ve gübreleme uygulaması damla sulama suyuyla birlikte verildi.

Gübreleme programında dikimden sonra 10-10-10, Mikro ve Humik ile amino asit uygulaması bir defa uygulandıktan sonra. 33 Nitrat azotlu gübre damlama sulamayla beraber çiçeklenme dönemine kadar yapıldı. Sebze bitkilerin çiçeklenme başlangıcından sonra 15-15-15, Magnezyum nitrat ve Kalsiyum nitrat uygulaması haftada bir olarak yapıldı. Hasattan sonra bitkinin kendini toparlaması için 33 nitrat ve iz elementli yaprak gübrelereyle takviyelerde bulunuldu. Tarım Danışmanların arazide saha kontrollerinde yaprakta uygulamalarda tavsiyelerde bulunuldu. Bilinçli gübreleme sonucunda bitkiler iyi geliştiklerinden hastalık ve zararlılara etkilenme oranı az olup meyve verimi bölgenin çok üstündedir.

Sebze demonstrasyonun arazi eğiminin düşük olduğu kesimde su birikmesi ve tarla nemli halde sürüldüğünden kesek fazla oluşmaktaydı. Bunun yanında çapalama ile toprağın havalanması, gevşetilmesi, toprak suyunu tüketen yabancı otların yok edilmesi ve çatlakların kapatılması yanında toprak nemi korunması için 10.05.2016 tarihine ilk el çapa motoruyla çapalaması akabinde el çapasıyla toprak çapalandı. Gün ve gün toprak çapalamanın faydası gözle görünmektedir. Ortalama 10 kişiyle 2 defa el çapasıyla toprağın gevşetilmesi, havalandırılması ve yabancı otların mücadelesinin yanında boğaz doldurma işlemleri gerçekleştirildi.

Sebze bilinçli gübreleme ve erken dönemde koruyucu ilaçlama yapıldığında kimyasal ilaçlama fazla ihtiyaç duyulmadı. Fide dikim sonrası kök çürüklüğüne karşı fungusit ve kesici kurtlara karşı insektisit uygulaması yapıldı. Gelişme döneminde emici böcekleri ve sebze kurtlarına karşı; Deltametrin, inidacloprid insektisit ve Captan fungusit 28.06.2016 ve 04.07.2016 tarihlerinde ilaçlama yapıldı. 04.07.2016 ve 25.07.2016 tarihlerinde kırmızı örümcek karşı Spiromesifen akarisit kullanıldı. Patlıcanda Kırmızı örümcek zararlısı ve Biberde külleme hastalığı Ekonomik Zarar Eşiğini geçtiğini tespit ettik.

Sebze hasadı elle ortalama 7 günde bir yapılmaktadır. Hasat ortalama iki gün devam etmektedir. Patlıcan, ve Dolmalık biber verimleri haftalık yapılan hasat miktarı toplam yapılacak haftaya göre hesaplanıp verimi hesaplanmıştır. Tarla İdil-Midyat ana yol üzerinde Karalar mevkiine yakındır. Yol kenarında satış tezgâhı olduğunda sürekli olarak tezgâhta satış yapmaktadır. Bunun yanı sıra Midyat merkez haline nakliyat yapılmaktadır. Satış ve pazarlama konusunda bir sıkıntı çekilmedi.

Patlıcan ve Dolmalık biberler kurutmalık olarak ta kullanıldığında sipariş üzerinde satışı yapılmaktadır. Biberde Eylül 2016 itibariyle ortalama Biberde 5.400 ton/da Patlıcan ise 10.285 ton/da ürün elde edilmiştir. Sezon sonuna kadar birim alanda alınan verim artışı olacaktır.

Sonuç:

GAP TEYAP ve GTHB İlçe Müdürlüğü ile koordinasyonlu bir şekilde uygun demonstrasyon alanları dolmalık biber ve patlıcan yetiştiriciliği yapıldı. Aile işletmeciliği yapıldığından sebze ürün hasadı elle yapılmaktadır.

GAP TEYAP Yayım Modeli kapsamında Şırnak ili İdil ilçesi Ziraat Odasının Tarımsal Danışmanlık hizmetini verme kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla üye çiftçilere sebze (Biber-Patlıcan) yetiştiriciliğinde yeniliklerin uygulamalı olarak öğretilmesi, çiftçilerimizin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi ve bölgemizde sebzeçilik üretimini artırmak, çiftçilerimize birim alanda daha fazla verim elde etme yöntemleri, bakım, ilaçlama ve damlama sulama sistemi (SZP) gibi yenilikler ve iyi yetiştirme tekniklerini öğretmek amacıyla Biber Patlıcan demonstrasyonu kurularak suyun etkin kullanımı sağlanarak çiftçi eğitim ve refah seviyesinde farkındalıklar meydana getirilmiştir.

Biber ve Patlıcan meyvesinin hasada gelme zamanı ortalama 7 günde bir yapılmaktadır. Hasat ortalama iki gün devam etmektedir. Biber ilk hasadı 01.07.2016 tarihinde yapıldı. Patlıcanın ilk hasadı ise 15.07.2016 tarihinde yapıldı. Biber ve Patlıcan 'da verimi hesaplamak için haftalık yapılan hasat miktarı toplam yapılacak haftaya göre hesaplanmıştır. Biberde Eylül 2015 itibariyle Biberde 5.400 ton/da Patlıcan ise 10.285 ton/da ürün elde edilmiştir.

Sebze Demosunu; çevre çiftçiler, bağ bakım demo çiftçileri ve teknik elemanlara belirli zamanlarda birlikte kontrolü yapıldı. Çiftçi Bilgilendirme Toplantıları ile çiftçi ve demo çiftçilerin buraya gelip tanıtılmasına katkı sağlayıp, ürünün pazarlamasına katkı sağlandı. İdil GTHB İlçe Müdürlüğü teknik elemanları belli aralıklarla Demo ziyareti yapıldı. Demo sebze çiftçilerimizin bilgi ve tecrübe kazandırılarak; gübreleme, sulama ve kimyasal ilaç konuları ile yeni teknolojileri uygulayacak kapasiteye ulaşmıştır. Demo üretici bu yıl itibariyle 16.371 TL gelir elde etmiştir. Aşağıda yapılan iki demonstrasyondan birinin ekonomik analizi örnek olarak verilmiştir.

Tablo 51: *Haberli köyü sebze demonstrasyonu maliyet analiz tablosu*

A	Girdiler	
1	Sulama Sistemi Ve Çiftçi Katkı Payı	
	Danışmanlık Hizmeti	2500 TL
	Sulama Sistemi 8500/5	1700 TL
2	Fideler	
	Dolmalık Biber (Anadol F1) 21.424 Ad X 0,44	9426 TL
	Patlıcan (Karahana F1) 7.000 Ad X 0,28	1960 TL
3	Gübre + İlaç	2000 TL

4	İşçilik (El İle Çapa, Dikim Ve Hasat İşçiliği)	4000 TL
5	Kira	1500 TL
6	Elektirik	800 TL
7	Sürüm	300 TL
8	Gözükmeyen Masraflar %10	2418 TL
	Toplam	26604 TL
C	Net Gelir	
	Toplam Satış	Toplam Girdi
	42.975 TL	26.604
		Toplam Gelir
		16.371 TL

Şehitkamil Ziraat Odası

Kargıda Domates demonstrasyonu;

GAP Bölgesinde yapılan araştırma sonuçlarına göre GAP Bölgesi sulanan alanlarında Akdeniz Bölgesi'nde üretilen sebzelerin hemen hemen tamamı yetiştirilebilmektedir. İlimizde önemli bir ekim alanına sahip domates bitkisinin üretimi esnasında karşılaşıldığı sorunların başında ürünü ilk toprağa ekim esnasında yapılan yanlışlıklardır. Bu bölgede ekim mibzerle sırta ekim yapılmakta ve standart tohum kullanılmaktadır. Bu standart tohumlar üründe verime büyük ölçüde kayıp yaşatmaktadır. Bu çalışma ile çiftçilere iyi yetiştirme tekniklerinin öğretilmesi ve birim alanda daha fazla bitki dikilerek verim artışı amaçlanmıştır.

Domates, Dünyada üretimi yapılan en önemli sebze türlerinden biridir. Domatesin anavatanı, Peru ve Ekvatorun yer aldığı Güney Amerika ülkeleridir. Domates, ilk defa Meksikalılar tarafında kültüre alınmış ve Yeni Dünyanın keşfinden sonra Amerika'dan Avrupa'ya ve Dünyanın diğer tarafların yayılmıştır. Ülkemize 1900 yılların başlarında Adana'da yetiştirilmeye başlanmıştır. Ülkemizde örtü altı sebze yetiştiriciliği 1950'li yıllarda başlanmış olup, 1990'lı yıllara kadar yavaş bir büyüme göstermiş, 1990'lı yıllardan sonra ise hızlı bir artış meydana gelmiştir. Örtü altı sebze yetiştiriciliğinde türler karşılaştırıldığında en büyük payı domates almaktadır. Domates, kısa vejetasyon süresinde yüksek verimliliği ile her yıl artan üretim ve tüketim miktarı yüksek ticari öneme sahip bir bitki türüdür. Aynı zamanda, içermiş olduğu vitaminler, mineraller amino asit, seker ve lifler ile iyi bir besin kaynağıdır. Domates, meyvesi yenen sebzeler içinde en çok tüketilen önemli sebzelerden birisidir. Ülkemizin tüm tarımsal alanlarında açıkta yetiştiriciliği yapılmasına rağmen, örtü altı yetiştiriciliği, daha çok Ege, Akdeniz ve Marmara bölgesinde yapılmaktadır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Gaziantep ili Şehitkâmil ilçesinde sebze üretiminde önemli bir isim yapan Sof Dağı Bölgesinde planlanan bu çalışma kapsamında; ekim mibzerle sırta ekim yapılmakta ve standart tohum kullanılmaktadır. Bu standart tohumlar, erkencilik sağlamamakta, yetiştirilen üründe verimde büyük ölçüde kayıp, meyvede çatlama, meyve etinde yumuşama, bu nedenlerden dolayı raf ömrünün kısa olması sorunları yaşanmakta ve pazar payını düşürmektedir. Bu tespit edilen sorunlar ışığında, birim alanda bitki sayısını artırarak, fide ile üretim tekniği ile bölgenin kullanmadığı yetiştirme tekniği (kargı sistemi) ile hastalık- zararlılardan arı, raf ömrü uzun

verimi yüksek ve pazarlama problemi yaşanmayan bölgeye uygun domates çeşidi ile bölge çiftçisinin yeni üretim tekniği gösterilerek öğretilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamında bölgede yeni bir çeşit ve yeni üretim teknikleri uygulamıştır. İki farklı dikim şekli uygulanmıştır.

- Normal dikim: sıra üzeri 50 cm sıra arası 70 cm dir.
- Ocak usulü dikim: Normal dikime göre birim alana daha fazla fide dikilir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2993 saat/yıl güneşlenme süresi vardır. Bu nedenle normal dikim de meyvelerde yanma meydana gelmektedir. Ocak usulü dikimde birim alanda daha fazla bitki düştüğü için birbirini gölgelemektedir. Bu yüzden bölgemiz için ocak usulü dikimi önermekteyiz. Çeşit seçiminde iklim, toprak isteği ve rakım dikkate alınarak **Sertap F1** seçilmiştir.

ÇEŞİT ÖZELLİKLERİ

- **Bitki Kuvveti:** Güçlü,
- **Yapraklanma Şekli:** Kapalı,
- **Boğum Araları:** Kısa,
- **Verim:** Yüksek

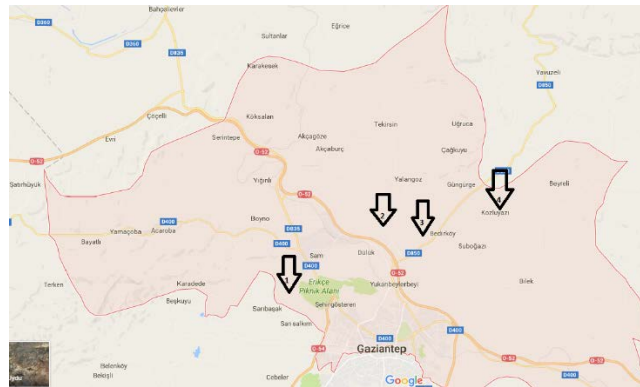
MEYVE ÖZELLİKLERİ

- **Sertlik:** Çok Sert,
- **Renk:** Kırmızı,
- **Parlaklık:** Parlak,
- **Dilimlilik:** Hafif Dilimli,
- **Salkımda Meyve Sayısı:** 7-8,
- **Ortalama Meyve Ağırlığı:** 200-220gr,
- **Raf Ömrü:** Uzun

Demonstrasyon yapılacak alanlar GAP TEYAP ve Şehitkâmil Ziraat Odası Tarımsal Yayım ve Danışmanlık birimi tarafından belirlendi. Belirlenen alanlarda toprak işleme ve taban gübrelemesi yaptırılarak fide dikimine hazır hale getirildi. Sulama sistemleri de planladığı gibi kuruldu.

Yapılan demonstrasyon Şehitkâmil ilçesinde iklimsel farklılık gösteren 4 bölge de 2 şer dekarlık alanlarda uygulandı.

Şehitkâmil İlçesinde Kargı ile Domates yetiştiriciliği kurulan demonstrasyon alanları

Ekimi yapılan fidelere can suyu verilerek ilk hafta fide gelişimleri izlendi, danaburnuna karşı gözlem yapıldı. Dana burnu haritada gösterilen 4 numaralı demonstrasyon alanında görüldü ona karşı önlem alındı.

Şehitkâmil Ziraat Odası Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Birimi ve GAP TEYAP Saha uzmanları tarafından düzenli olarak yapılan ziyaretlerle Sulama, gübreleme, hastalık ve zararlılar ile mücadele teknikleri demonstrasyon çiftçilerine aktarıldı. İlk salkımların oluşmasıyla Kargı kurulumu gerçekleştirildi.

Demonstrasyon Alanlarından Karşılaşılan Sorunlar ile karşılaşılmıştır; Demonstrasyon alanlarında ilk salkımlarda Ca noksanlığına rastlandı. En yoğun rastlanan alan 3 numaralı demonstrasyon alanıdır. Rutin kontrollerle Ca noksanlığının önüne geçildi. Böylelikle oluşan diğer salkımlar kurtarıldı.

Domates güvesi ve kırmızı örümceğe karşı kontrollü ilaçlama yapıldı. Demonstrasyon alanı 3'te meyve etinin yumuşaması ve aşırı güneş vurgununa rastlandı. Yapılan inceleme sonucunda çiftçinin Tarım Danışmanlarının ve GAP TEYAP saha uzmanlarının önerdiği azotlu gübreden fazla kullanıldığı anlaşıldı. Gerekli müdahale yapılarak bitkinini normal seyrinde büyümesi sağlandı.

Karşılaşılan sorunlardan biriside yabancı ot sorunu. Özellikle 2. Demonstrasyon alanında yoğun Orobanche (canavar Otu) ile karşılaşıldı. Bu yabancı ota Kimyasal Mücadelede domateste ruhsat almış herbisit bulunmamaktadır. Bu nedenlerden dolayı kültürel yöntemle müdahale edilmeye çalışıldı. Fakat Şekil 3 de belirtilen demonstrasyon 2 alanında büyük bir verim kaybına neden oldu.

Demonstrasyon 1 alanında da yoğun bir Kanyaş (Kanyeşil,geliç) yabancı otu ile karşılaşıldı. Quzilafof-h etken maddeli kimyasalla müdahale edildi. Karşılaşılan bu sorunları Şehitkâmil Ziraat Odası Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Birimi ile GAP TEYAP saha uzmanlarının rutin olarak gerçekleştirdikleri ziyaretlerle giderildi. Şehitkâmil Ziraat Odası Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Birimi ile GAP TEYAP saha uzmanlarının saha ziyareti Şehitkâmil İlçesinde alışıla gelmiş sebze yetiştiriciliğine alternatif bir yetiştirme tekniği kullanarak birim alanda daha fazla verim alınmıştır. Geleneksel olarak yapılan yetiştiricilikte dekara max. 3 – 5 ton ürün elde edilirken kargı ile yetiştiricilikte 10-15 ton ürün elde edilmektedir. Bu demonstrasyon çalışmaları GAP TEYAP saha uzmanları ve Şehitkâmil Ziraat Odası Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Biriminin değerlendirmeleri sonucu bölge çiftçisi için ideal bir yetiştirme tekniği olduğuna karar verilmiştir. Bu tekniğin yaygınlaşması adına Şekil 3 de belirtilen 1 demonstrasyon alanından TARLA GÜNÜ yapılmıştır. Yapılan bu tarla günü ile kurulan yeni yetiştirme tekniğini gölge çiftçisine gösterilmiştir ve benimsemeleri sağlanmıştır. Tarla gününe Tarım Kredi Bölge Müdürlüğü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı, Şehitkâmil İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Antep Fıstığı Araştırma Enstitüsü, bölge köylüleri, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Bölgede aktif çalışan Tarım Danışmanları ve çok sayıda çiftçiler katılmıştır.

Sonuç:

Gaziantep/Şehitkamil İlçesinde ilk kez uygulanan Kargı ile Domates yetiştiriciliği demonstrasyonu eski usul yetiştiricilikten farkı; verim ve kalite artışı, hastalık ve zararlılara dayanıklı, pazar payının yüksek olmasıdır. Bölgemiz 2993 saat/yıl güneş almaktadır. Bu nedenle ürünlerin güneşten etkilenmemesi için Kargı ile ocak usulü dikim sonucu Sertap F1 çeşidi kullanılarak eski yetiştirme tekniğine nazaran verimde %180 verim artışı sağlandı. Belirli süre aralıklarıyla olgunlaşan domatesler fiyat dalgalanmalarını tolere ederek çiftçinin emeğinin karşılığını almasına olanak sağladı. Kurulumu gerçekleştirilen dikim tekniği ilçemizde iklimsel farklılık gösteren 4 bölge ve ikişer dekarlık alanda uygulanmıştır. Yapılan incelemeler ve değerlendirmeler sonucu Sertap F1 çeşidinin kargıya alınarak dikiminin gerçekleştirilmesiyle bölge çiftçisi için ideal bir yetiştirme tekniği olduğu saptanmıştır.

Suruç ziraat Odası

Biber Demonstrasyonları

Suruç ilçesi, Ölçektepe köyünde 10 da ve Kızılhöyük köyünde 12 da alanda geleneksel olarak yetiştirilen biberin daha yüksek verim verebileceği ve bu alanda damla sulama uygulaması yapılarak daha az su ile verimde artış sağlanabileceği gösterilmesi amaçlanmıştır.

Demonstrasyonun Faaliyetleri ve Sağlanan Girdiler:

Suruç ilçesinde geleneksel yöntemler ile yapılan biber yetiştiriciliği genelde tohumu doğrudan tarla ekim yapılarak olmaktadır. 2015 yılında Ölçektepe’de gerçekleştirilen demonstrasyonda çiftçimizin biber tohumlarını derine ekiminden kaynaklanan çimlenmede sorun yaşanmıştır. Tarlada homojen bir şekilde çıkışlar olmamıştır. Bu nedenle seyreltme döneminde yoğun olarak çıkış yapan biber fideleri çıkış olmayan alanlara şaşırtma işlemi yapılmıştır. Bu yaşanan aksaklıktan dolayı gelişim istenen düzeyde olmamıştır. Ancak yapılan gübre uygulamaları neticesinde 4 000 kg/da civarında verim alınmıştır.

Kızılhöyük demonstrasyonunda ise çimlenmede bir sorun yaşanmamasına rağmen suyun 20 gün kadar verilmesinde oluşan aksaklıkta biber fidelerinde susuzluk stresi belirtileri görülmüştür. Bu nedenden dolayı ilk biberin toplanmasında 15-20 günlük bir sapma yaşanmıştır. Bu olumsuz koşula rağmen gübreleme programı yapılarak sezon sonunda 5,5 kg/da verime ulaşılmıştır.

Çiftçiler ile yapılan görüşmede 2017 yılında yine biber yetiştireceklerini tarım danışmanları ile çalışmayı düşünmekte olduklarını söylediler.

Tablo 52: Suruç biber demonstrasyonu girdi tablosu

	Malzeme Cinsi		
1	10-30-10:	50	kg
2	18-18-18:	100	kg
3	16-08-24:	100	kg
4	An(33)	350	kg
5	Previcur	3	lt
6	Tachigaren	5	kg

7	Chloropryfos Ethyl	2	lt
8	Azoxytrobin	1,5	lt
9	Delthamethin	1	lt
10	Antracol Combi	4	kg
11	İndoxacarb	0,4	lt
12	Luna	2	lt
13	Abamectin	0,25	lt
14	Pyridaben	1	kg
15	18 – 46 Gübre	500	kg

Sonuç:

Biber yetiştiriciliği demonstrasyonunda yaşanan aksaklıklardan dolayı hedeflenen 6000 kg/da hedefe ulaşılamamıştır. Ancak bölge çiftçisine, geleneksel yöntem ile yapılan yetiştiricilikte erkencilik sağlanamayacağını ve verim açısından daha az ürün alınacağı uygulamalı olarak gösterilmiştir. Bu geleneksel yöntem yerine fide ile yetiştiricilik yapıldığında hem erkencilik sağlanabileceği bu nedenle ilk hasatta daha fazla gelir elde edileceği ve ayrıca ürün veriminin de artarak elde edilecek gelir artışı olacağı gösterilmiştir.

4. TARLA VE YEM BİTKİLERİ

Buğday, arpa, pamuk, mısır, kırmızı mercimek ve nohut üretimi bölgede çok önemli bir yer tutmaktadır. Ancak yapılan çalışma ve değerlendirmelerde bu ürünlerde verimlerin yeterli seviyelerde olmadığı ve toprak hazırlamadan hasada kadar üretimin pek çok aşamasında önemli sorunlar olduğu gözlenmektedir. Bu konu özellikle yeni sulamaya açılan alanlarda yoğun bir şekilde üretilmeye başlanan pamuk, mısır gibi ürünlerde daha da fazla önem arz etmektedir. Bu çalışma ile bölgedeki önemli tarla bitkilerinde iyi yetiştirme tekniklerinin öğretilmesi hedeflenmektedir. Tarla bitkilerinden II. ürün mısır, pamuk ve yem bitkilerinden yonca 12 adet ve 300 da alanda demonstrasyonların kurulması planlanmıştır. Kurulan demonstrasyonlarda gerekli -pulluk, kazayağı gibi- toprak işleme aletleri çiftçi tarafından karşılanacak, tohum ve gübre ile dar ve geniş yapraklı yabancı otlar ile hastalık-zararlılarla mücadele için ilaç giderleri projeden karşılanmıştır. Ancak Suruç ve Şanlıurfa merkezde planlanmış olan II. ürün mısır yetiştiriciliği demonstrasyonları Suruç ilçesi sulama sahası içerisinde bulunan araziye 2015 yılında su verilememesi ve Şanlıurfa ili merkez ilçe sınırlarında planlanan demonstrasyon çiftçinin özel durumlarından dolayı 2016 yılına ertelenmiştir. Ayrıca DSYB ile yapılan yonca demonstrasyonlarında ise yonca bitkisinin çıkışlarında yaşanan problemlerden dolayı başarıya ulaşılamamıştır. Bu neden dolayı bu demonstrasyonlar 2016 yılı ilkbahar aylarında tekrar kurulmuştur.

2015 ve 2016 yılında sulamaya açılan alanda, bölge çiftçisine suya hazırlık aşamasında yapılan bu demonstrasyonda; yeteri ve ölçülü bir şekilde sulama yapıldığında verim artışının sağlanacağı şahit parsel yapılarak gösterilmiştir. Ayrıca zararlılarla mücadelede zarar eşiği seviyesinin dikkate alınarak ilaçlı mücadele zamanının tayini yapılarak ilaçlama yapıldığında doğaya duyarlı ve gerektiği hallerde ilaçlama yapılması gerektiği çiftçiye gösterilmiştir. Bu yöntem ile birlikte ilaçlama yapılmadığından dolayı karlılık artmıştır. Ayrıca diğer parsellere göre verim artışı sağlanmıştır.

Tablo 53: 2014 yılı bitkisel demonstrasyon tablosu

Sıra No	Çiftçi Adı-Soyadı	İli-İlçesi	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman Adı-Soyadı	Demo Adı	Demo Alanı (da)
1	Ahmet YAĞAN	Şırnak İdil	İdil ZO	Yağmurca	Veli AY	Sebze	10
Ş	Abdurrahman TEKDEMİR	Şırnak İdil	İdil ZO	Çığır	Veli AY	Sebze	8

Tablo 54: 2015 yılı bitkisel demonstrasyon tablosu

2015 YILI BİTKİSEL DEMONSTRASYONLARI							
Sıra No	Çiftçi Adı-Soyadı	İli-İlçesi	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman Adı-Soyadı	Demo Adı	Demo Alanı (da)
1	Şükrü ÖZALP	Adıyaman-Besni	Besni ZO	Yazıkarakuyu/ Payamca	Sakine ERASLAN	Damla Sul./Pamuk Yet.	25
2	Hasan ŞAHİN	Adıyaman-Besni	Besni ZO	Karagüveç	Mürsel ÖZTÜRKERİ	Antep fıstığı bakım	13
3	Bekir KARACA	Gaziantep Nurdağı	Altınüzüm Sulama	Altınüzüm	GAP TEYAP	Bağ Bakım	10
4	M.Nuri TANYILDIZ	Adıyaman-Kahta	Kahta ZO	Ulupınar/Mustaf açayır	Mutlu ŞAHİN	Bağda telli terbiye	12
5	M.Sena YILDIRIM	Adıyaman-Kahta	Kahta SKMÜB	Tuğlu		Badem bakım	10
6	Mahmut DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
7	Abdurrahman ESEN	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
8	M.Şafi ESEN	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
9	Emin DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
10	M.Resul BAK	Batman-Sason	SAÇÜB	Acar	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
11	Seyfettin DEMİREL	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
12	İsmail DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
13	Süleyman DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
14	Hikmettin CENGİZ	Batman-Sason	SAÇÜB	Köprübaşı	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
15	Sıraç DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
16	Ahmet BASUT	Batman-Sason	SAÇÜB	Acar	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
17	Behçet DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
18	M.Salih İRTEM	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2

2015 YILI BİTKİSEL DEMONSTRASYONLARI

Sıra No	Çiftçi Adı-Soyadı	İli-İlçesi	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman Adı-Soyadı	Demo Adı	Demo Alanı (da)
19	Sadık DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
20	Mehmet Ali TANRIKULU	Batman-Sason	SAÇÜB	Aşağı Mah.	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
21	Diyadin ŞAHİN	Batman-Sason	SAÇÜB	Köprübaşı	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
22	Şakir DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
23	Sabri DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
24	Vasfettin KARA	Batman-Sason	SAÇÜB	Kavaklı	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
25	M.Şafi BASUT	Batman-Sason	SAÇÜB	Acar	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
26	Talip DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Kavaklı	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
27	Yusuf ERZİK	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
28	Mizbah KAPLAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Umurlu	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
29	İhsan KAPLAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Umurlu	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
30	Abdullah ŞAHİN	Batman-Sason	SAÇÜB	Umurlu	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
31	A. Hakim SEZGİN	Batman-Sason	SAÇÜB	Köprübaşı	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
32	Mirza BAYINDIR	Batman-Sason	SAÇÜB	Meşeli	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
33	Naif DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
34	Ramazan DOĞAN	Batman-Sason	SAÇÜB	Karameşe	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
35	Ömer BASUT	Batman-Sason	SAÇÜB	Yeniköy	Selma ARSLAN	Çilek Bakım	2
36	Mehmet Selim AÇIK	Batman-Gercüş	Gercüş ZO.	Yassıca	Gülşin ODUNCU	Biber Yetiştiriciliği	10
37	Mehmet GİRAY	Diyarbakır Dicle		Dede		Bağda telli terbiye	10
38	Vakkas YILMAZ	Gaziantep	Ş.Kamil Z.O.	KARACAÖREN	HALİL YAY	Antep fıstığı Bakım	50
39	Cumali YİĞİT			B.KARACAÖREN			
40	Ali ÖZTÜRK			KARACAÖREN			
41	Memik YİĞİT			GÖKSÜNCÜK			
42	Mustafa YILDIZ			YİĞİNLİ			
43	Enver YILDIZ			YİĞİNLİ	GÖZDE ULUTAŞ	Kiraz Bakım	50
44	Mustafa BAYINDIR			İNCESU			

2015 YILI BİTKİSEL DEMONSTRASYONLARI

Sıra No	Çiftçi Adı-Soyadı	İli-İlçesi	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman Adı-Soyadı	Demo Adı	Demo Alanı (da)
45	Mehmet AĞBA			ERİKLİ			
46	Ali Dede ÜZÜMCÜ			ÜÇGÖZE			
47	ALİ GEZGİN			YIĞINLI			
48	Mehmet Sait KURT	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Ovabaşı	Cuma UÇAŞ	Damla Sul./Sebze Yet.	12
49	SÜLEYMAN ACAP	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Şenköy	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
50	KEMAL YAHAÇ	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	BARIŞTEPE MAH	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
51	İBRAHİM ÜSTÜNER	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	BARIŞTEPE MAH	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
52	İSMAİL KURT	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Ovabaşı	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
53	AHMET FIRAT	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Sarıkaya	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
54	İBRAHİM ÖZDEMİR	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Kayalıpınar	Cuma UÇAŞ	Bağ Bakım	10
55	MEHMET AKAY	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Kayalıpınar	Cuma UÇAŞ	Bağ Bakım	10
56	MAHMUT ÖZDEMİR	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Kayalıpınar	Cuma UÇAŞ	Bağ Bakım	10
57	MURAT BAŞAR	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	GÖLCÜK MAH	Cuma UÇAŞ	Bağ Bakım	10
58	BAHREM ALKAN	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Adaklı	Songül AYKUT	Bağ Bakım	10
59	EKREM ALKAN	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Adaklı	Songül AYKUT	Bağ Bakım	10
60	SEYFETTİN ALKAN	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Adaklı	Songül AYKUT	Bağ Bakım	10
61	İBRAHİM KANDEMİR	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	Adaklı	Songül AYKUT	Bağ Bakım	10
62	SÜLEYMAN ORAN	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	ACIRLI MAH	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
63	Reyso ÖZDEMİR	Mardin-Midyat	Midyat Z.O	ACIRLI MAH	Veysi YENİGÜN	Bağ Bakım	10
64	METİN TAN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Mesut ADA	Bağ Bakım	10
65	GEBRO TALAYMAN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Mesut ADA	Bağ Bakım	10
66	GEVRİYE ATAK	Şırnak-İdil	İdil Z.O	HABERLİ	Mesut ADA	Bağ Bakım	10
67	İSA AKIN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	HABERLİ	Mesut ADA	Bağ Bakım	10
68	YUSUF OKTAY	Şırnak-İdil	İdil Z.O	HABERLİ	Mesut ADA	Bağ Bakım	10
69	MURAT AY	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ALAKAMIŞ BABEL	Veli AY	Bağ Bakım	10
70	M. NURİ GENÇ	Şırnak-İdil	İdil Z.O	KURTULUŞ	Veli AY	Bağ Bakım	10
71	İSA ÇAPAN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Veli AY	Bağ Bakım	10
72	ŞEMUN VERGİLİ	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Veli AY	Bağ Bakım	10
73	ŞEMUN UÇAR	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Veli AY	Bağ Bakım	10

2015 YILI BİTKİSEL DEMONSTRASYONLARI							
Sıra No	Çiftçi Adı-Soyadı	İli-İlçesi	Çiftçi Örgütü	Köyü	Danışman Adı-Soyadı	Demo Adı	Demo Alanı (da)
74	SAFFET YILDIZ	Şırnak-İdil	İdil Z.O	UÇARLI	Leyla FINDIK	Bağ Bakım	10
75	DANİEL SARI	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Leyla FINDIK	Bağ Bakım	10
76	LAHDO BARINÇ	Şırnak-İdil	İdil Z.O	ÖĞÜNDÜK	Leyla FINDIK	Bağ Bakım	10
77	SALLO ÖZASLAN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	HABERLİ	Leyla FINDIK	Bağ Bakım	10
78	ŞABO YALU	Şırnak-İdil	İdil Z.O	HABERLİ	Leyla FINDIK	Bağ Bakım	10
79	Abdurrahman TEKDEMİR	Şırnak-İdil	İdil Z.O	Çığır	Veli AY	Damla Sul./Sebze Yet.	30
80	Ahmet YAĞAN	Şırnak-İdil	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY	Damla Sul. II. Ürün Mısır	22
81	Mehmet ÇİFTÇİ	Şanlıurfa-Merkez	Haliliye ZO	Korukezen	Gülstan ERTÜRK	Damla Sul./Antepfıstığı Yet.	17
82	Abdulkadir KAYA	Şanlıurfa-Merkez	Haliliye ZO	İncirli	Abdurrahman KAYA	Borulu Karık/ Pamuk Yet.	25
83	Adil ANLI	Şanlıurfa-Merkez	Haliliye ZO	Kap	Ali KILIÇ	Borulu Karık/ II. Ürün Mısır Yet.	25
84	Müslüm ERCAN	Şanlıurfa-Suruç	Suruç ZO	Gölen	Orhan GÖKMEN	Damla Sul./II. Ürün Mısır Yet.	25
85	Selami EŞSİZ	Şanlıurfa-Suruç	Suruç ZO	Saygın	Osman AMAÇ	Damla Sul./II. Ürün Mısır Yet.	25
86	Mehmet ERDEM	Şanlıurfa-Suruç	Suruç ZO	Ölçektepe	Zeynep KARABULUT	Damla Sul./Biber Yet.	10
87	Reşat KARADENİZ	Şanlıurfa-Harran	DSYB	Avlak	Sultan AL	Yağmurlama Sul/ Yonca	25
88	Halil SAÇAKLI	Şanlıurfa-Merkez	DSYB	Konuklu	Adalet ATMAK	Yağmurlama Sul/ Yonca	25
89	Mehmet İNCE	Şanlıurfa - Yaylak	DSYB	Kılıçören	Fatma KELEBEK	Yağmurlama Sul/ Yonca	25
						TOPLAM	824

Tablo 55: 2016 yılı bitkisel demonstrasyon tablosu

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ							
S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)
					ADI SOYADI		
1	Şanlıurfa	Haliliye Z.O.	Korukezen	Gülstan ERTÜRK	Mehmet ÇİFTÇİ	Antepfıstığı Bakım (2015 yılından kalan)	17

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ							
S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)
					ADI SOYADI		
2	Şanlıurfa	Haliliye Z.O.	Perşembe	Galip GAZANFER	Ali FELHAN	Borulu Karık Sulaması İle II. Ürün Mısır Yetiştiriciliği	25
3	Şanlıurfa	Haliliye Z.O.	Büyük Ördek	Ali KILIÇ	Beşir YAZAR	Bağ Bakım	10
4	Şanlıurfa	Suruç Z.O.	Yolboyu	Zeynep KARA BULUT	Müslüm ERCAN	Sebze (Biber Yetiştiriciliği)	10
5	Şanlıurfa	Suruç Z.O.	Saygın	Mahmut YAVUZER	Selami EŞSİZ	Damla sulama ile II. Ürün Mısır Yetiştiriciliği	25
6	Şanlıurfa	Cullap Sulama Bir.	Şenocak	Zehra COŞKUN	Mustafa KAYA	Damla sulama ile Zeytin Bakım	10
7	Şanlıurfa	Cullap Sulama Bir.	Çamlıdere	Mükerrem G. BİRLİK	İbrahim Halil KAYA	Damla sulama ile Antepfıstığı Bakım	10
8	Şanlıurfa	DSYB	Altınbaşak	Adalet ATMAK	Suphi ÖNCEL	Yağmurlama Sulama İle Yonca Yetiştiriciliği	25
9	Şanlıurfa	DSYB	Düzenli	Sultan AL	Ahmet KIRBOĞA	Yağmurlama Sulama İle Yonca Yetiştiriciliği	25
10	Adıyaman	Besni ZO	Yazıbeydilli	Hayrettin Memeli	Mustafa BEYDİLLİ	Damla Sulama ile Biber Yetiştiriciliği	23
11	Adıyaman	Besni ZO	Yoldüzü	Turgay Korkmaz	Abuzer Özer	Damla Sulama ile Kavun Yetiştiriciliği	10
12	Adıyaman	Kahta ZO	Çaltılı	Mutlu ŞAHİN	Abdullah Kaya	Damla sulama ile Sebze Yetiştiriciliği	10
13	Adıyaman	Kahta ZO	Taşlıca	M.Reşat Barak	Aziz Korkut	Damla sulama ile Sebze Yetiştiriciliği	10
14	Adıyaman	Kahta ZO	Kahta MYO		Üniversite	Damla Sulama ile Çilek Yetiştiriciliği	2
15	Adıyaman	Kahta ZO	Ulupınar	M. ŞAHİN	M.Nuri TANYILDIZ	Damla sulama ve Bağ bakım	12
16	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt	A.Esra ÖZZENGIN	Mehmet Türkkın	Elma Bakım	10
17	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt		Mehmet Altındağ	Elma Bakım	10
18	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Karacaören	Halil Yay	İsa Yiğit	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
19	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Yalangoz		Mustafa Baydemir	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
20	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt		Recep Yıldız	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ

S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)
					ADI SOYADI		
21	Gaziantep	Şehitkamil Z.O	Karacaören	A.Esra Özzengin	Ekrem Özsoy	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
22	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Karpuzkaya		Feride Taşkın	Damla sulama ile Yarı Bodur Kiraz Tesisi Kurulumu	10
23	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Yığınlı		Ercan Yıldız	Kiraz Bakım	5
24	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Yığınlı		Ali Gezgin	Kiraz Bakım	5
25	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Üçgöze		Ali Dede Üzücü	Kiraz Bakım	5
26	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Yığınlı		Gazi Yıldız	Kiraz Bakım	5
27	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Yığınlı		İmam Ergin	Kiraz Bakım	5
28	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Erikli		Deniz Yüzügüleç	Kiraz Bakım	5
29	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Aktoprak		Emine Gündemir	Kiraz Bakım	5
30	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Öğümsöğüt		Mustafa Kılınç	Kiraz Bakım	5
31	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	İncesu		Mustafa Bayındır	Kiraz Bakım	5
32	Gaziantep	Şehitkamil K.Ü.B	Erikli		Metin Aslantürk	Kiraz Bakım	5
33	Batman	Gercüş ZO	Yüceköy		Özlem Akboğa	Hüseyin Yılmaz	Biber Yetiştiriciliği
34	Batman	Gercüş ZO	Merkez	Fatime Şimşek		Biber Yetiştiriciliği	3
35	Batman	Gercüş ZO	Yolağzı	Kasım Yalcın		Biber Yetiştiriciliği	5
36	Batman	Gercüş ZO		Başka Çiftçi Beklınr		Biber Yetiştiriciliği	10
37	Batman	Gercüş ZO	Gökçepınar	Şükrü Şahin		Biber Yetiştiriciliği	2
38	Batman	Gercüş ZO	Gökçepınar	Nedim Yıldırım		Biber Yetiştiriciliği	2
39	Batman	Gercüş ZO	Merkez	Veysi Gündüz		Biber Yetiştiriciliği	5
40	Batman	Gercüş ZO	Akyar	Osman Gülen		Domates Yetiştiriciliği	5
41	Batman	Gercüş ZO	Merkez	Osman Tonguz		Patlıcan Yetiştiriciliği	2,5
42	Batman	Gercüş ZO	Akyar	Hadi Avcı		Patlıcan Yetiştiriciliği	1
43	Batman	Gercüş ZO	Akyar	Fethullah Avcı		Domates Yetiştiriciliği	5
44	Batman	Gercüş ZO	Akyar	Nihan Avcı		Domates Yetiştiriciliği	4
45	Batman	Gercüş ZO	Akyar	Şahine Gülen		Domates Yetiştiriciliği	1

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ

S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)	
					ADI SOYADI			
46	Batman	Gercüş ZO	Hisar	Gülşin Oduncu	Abdullah Tuncer	Antepfıstığı Bakım	10	
47	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Abdurrahman Arsay	Antepfıstığı Bakım	10	
48	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Ramazan Daş	Antepfıstığı Bakım	10	
49	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Davut Kızılatlı	Antepfıstığı Bakım	10	
50	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Mehmet Şen	Antepfıstığı Bakım	10	
51	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Şükrü Arsay	Antepfıstığı Bakım	10	
52	Batman	Gercüş ZO	Sapanlı		Şehmus Çiftçi	Antepfıstığı Bakım	10	
53	Batman	Gercüş ZO	Sapanlı		Kahraman Kaplan	Antepfıstığı Bakım	10	
54	Batman	Gercüş ZO	Doruk		Özlem Akboğa	Orhan Aydın	Antepfıstığı Bakım	10
55	Batman	Gercüş ZO	Arıca			Ömer Sebuktekin	Antepfıstığı Bakım	10
56	Batman	Gercüş ZO	Sapanlı		Gülşin Oduncu	Mehmet Salih Gül	Bağ Bakım	10
57	Batman	Gercüş ZO	Arıca			Mehmet Emin Demir	Bağ Bakım	10
58	Batman	Gercüş ZO	Nurlu			Kemal Şimşek	Bağ Bakım	5
59	Batman	Gercüş ZO	Nurlu	Ahmet Gülbahar		Bağ Bakım	5	
60	Batman	Gercüş ZO	Nurlu	Sami Ekinci		Bağ Bakım	5	
61	Batman	Gercüş ZO	Nurlu	Edip Işık		Bağ Bakım	5	
62	Batman	Gercüş ZO	Nurlu	Ömer Şimşek		Bağ Bakım	5	
63	Batman	Gercüş ZO	Sargın	Özlem Akboğa	Nurettin Işık	Bağ Bakım	5	
64	Batman	Gercüş ZO	Yakıtlı		Zeynel Tekin	Bağ Bakım	5	
65	Batman	Gercüş ZO	Arıca	Gülşin Oduncu	Mehmet Emin Kardeş	Bağ Bakım	5	
66	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Davut Efetürk	Bağ Bakım	5	
67	Batman	Gercüş ZO	Hisar	Özlem Akboğa	Seyfettin Gölge	Bağ Bakım	5	
68	Batman	Gercüş ZO	HİSAR		Hüseyin Kızmaz	Bağ Bakım	5	
69	Batman	Gercüş ZO	HİSAR		Mehmet Salih Özhan	Bağ Bakım	5	
70	Batman	Gercüş ZO	Hisar	Gülşin Oduncu	Davut Kızılatlı	Bağ Bakım	5	
71	Batman	Gercüş ZO	Hisar		Osman Tonguz	Bağ Bakım	5	

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ								
S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞ MAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)	
					ADI SOYADI			
72	Batman	Gercüş ZO	Nurlu	Serhat BULUT	Latif Kavak	Bağ Bakım	5	
73	Batman	Gercüş ZO	Arıca		Seyithan Öner	Bağ Bakım	5	
74	Batman	SAÇÜB	Yeniköy		Abdurrahman ESEN	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
75	Batman	SAÇÜB	Kavaklı		Süleyman DOĞAN	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
76	Batman	SAÇÜB	Erdemli		Şükrü YILMAZ	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
77	Batman	SAÇÜB	Cevizli		M.Salih İRTEM	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
78	Batman	SAÇÜB	Yeniköy		M.Şafi ESEN	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
79	Batman	SAÇÜB	Karameşe		Mirza BAYINDIR	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliği	1	
80	Diyarbakır	Pamukçay	Tatlıçayır	Faruk ALAN	Rıdvan ÖNAL	Damla Sulama Mısır Yetiştiriciliği	25	
81	Diyarbakır	Pamukçay	Of		Ercan Dalkıran	Damla Sulama ile Telli terbiye Bağ	5	
82	Diyarbakır	Sur ZO	Ekinciler		Enver İPEK	Damla Sulama Sebze Yetiştiriciliği	5	
83	Diyarbakır	Dicle OMÜB	Dedeköy		Hasan GÖKTEPE	Damla Sulama Sebze Yetiştiriciliği	5	
84	Mardin	Midyat ZO	Ovabaşı	Cuma UÇAŞ	M.Sait KURT	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	10	
85	Mardin	Midyat ZO	Çaldere		Şükrü AKAN	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	5	
86	Mardin	Midyat ZO	Kayabaşı		Bekir ACAR	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	5	
87	Mardin	Midyat ZO	Söğütlü		İbrahim ACAR	Damla Sulama antepfıstığı-Bahçe	10	
88	Mardin	Midyat ZO	Söğütlü		Veysi DOĞAN	Damla Sulama ile Bağ Bakım	15	
89	Mardin	Midyat ZO	Şenköy		Veysi YENİĞ ÜN	Seyfettin YENEİĞÜN	Bağ Bakım	10
90	Mardin	Midyat ZO				Bedri ARI	Bağ Bakım	10
91	Mardin	Midyat ZO				Aziz ACEP	Bağ Bakım	10
92	Mardin	Midyat ZO		İsmail atay		Bağ Bakım	10	
93	Mardin	Midyat ZO		Ferhan AKSOY		Bağ Bakım	10	
94	Mardin	Midyat ZO		Sarıkakaya		Abdulkadir ALTAY	Bağ Bakım	10

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ

S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)	
					ADI SOYADI			
95	Mardin	Midyat ZO			Mehmet ALKAN	Bağ Bakım	10	
96	Mardin	Midyat ZO			Ahmet FIRAT	Bağ Bakım	10	
97	Mardin	Midyat ZO			Abdülhakim TEKİN	Bağ Bakım	10	
98	Mardin	Midyat ZO			Acırlı	Reyso ÖZDEMİR	Bağ Bakım	10
99	Mardin	Midyat ZO			Ovabaşı	Abdülkadir SEVİNÇ	Bağ Bakım	10
100	Mardin	Midyat ZO				Abdüllatif GÖKALP	Bağ Bakım	10
101	Mardin	Midyat ZO				İsmail KURT	Bağ Bakım	10
102	Mardin	Midyat ZO				Mehmet AKMAN	Bağ Bakım	10
103	Mardin	Midyat ZO				Şeyhmus AKMAN	Bağ Bakım	10
104	Mardin	Midyat ZO				Hasan KURT	Bağ Bakım	10
105	Mardin	Midyat ZO	Ahmet ÇAKMAK	Bağ Bakım		10		
106	Mardin	Midyat ZO	Abdurrahim AKTÜK	Bağ Bakım		10		
107	Mardin	Midyat ZO	Hıdır DENİZ	Bağ Bakım		10		
108	Mardin	Midyat ZO	Acırlı	Cuma UÇAŞ		Mehmet ALTAN	Bağ Bakım	10
109	Mardin	Midyat ZO	Kayalıpınar		Hüseyin AĞIRMAN	Bağ Bakım	10	
110	Mardin	Midyat ZO	Halit AĞIRMAN		Bağ Bakım	10		
111	Mardin	Midyat ZO	Reşit AĞIRMAN		Bağ Bakım	10		
112	Mardin	Midyat ZO	Murat AĞIRMAN		Bağ Bakım	10		
113	Mardin	Midyat ZO	Nezir ACAR		Bağ Bakım	10		
114	Mardin	Midyat ZO	Abdullah ALPAR		Bağ Bakım	10		
115	Mardin	Midyat ZO	Reşit ALPTEKİN		Bağ Bakım	10		
116	Mardin	Midyat ZO	Süleyman ACAR		Bağ Bakım	10		
117	Mardin	Midyat ZO	Naif AKYÜZ		Bağ Bakım	10		
118	Mardin	Midyat ZO	Kazım AKYÜZ		Bağ Bakım	10		
119	Mardin	Midyat ZO	Cemil AKPINAR		Bağ Bakım	10		
120	Mardin	Midyat ZO	Hamza ATUK		Bağ Bakım	10		

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ

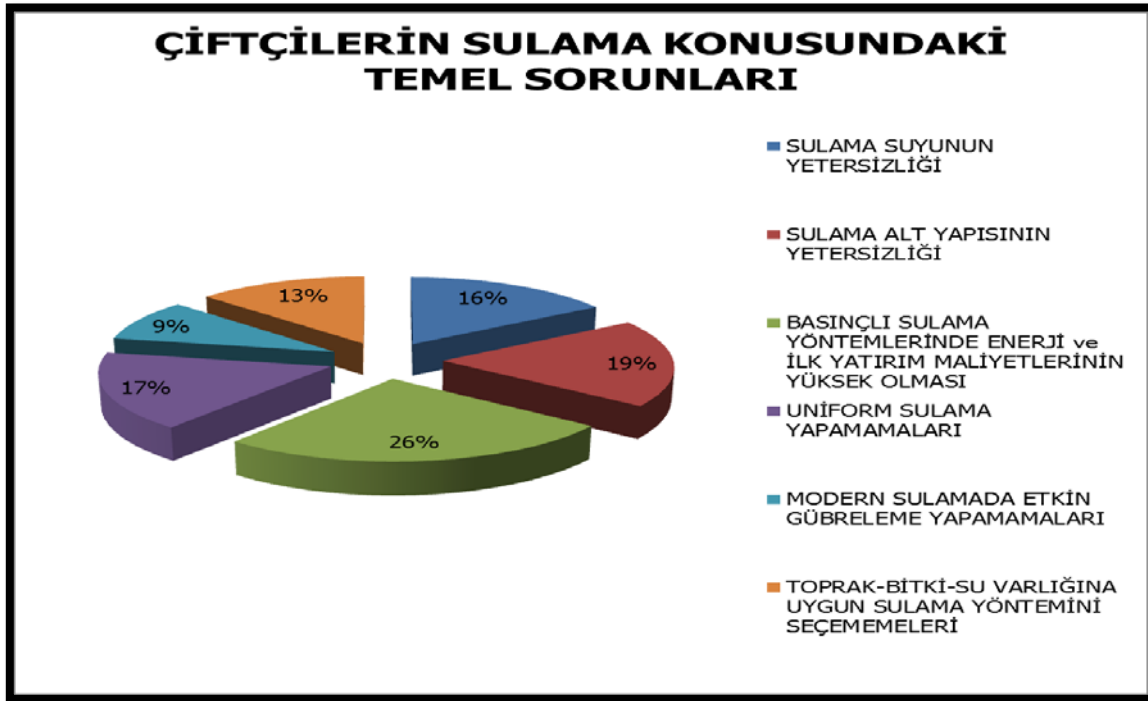
S.N.	İLİ	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)	
					ADI SOYADI			
121	Mardin	Midyat ZO	Kutlubey		Hüseyin ALPTEKİN	Bağ Bakım	10	
122	Mardin	Midyat ZO			Bayram AĞIRMAN	Bağ Bakım	10	
123	Mardin	Midyat ZO			Hasan KAÇMAZ	Bağ Bakım	10	
124	Mardin	Midyat ZO			Ali TOKAY	Bağ Bakım	10	
125	Mardin	Midyat ZO			İbrahim TAŞ	Bağ Bakım	10	
126	Mardin	Midyat ZO			Hamdullah TARİN	Bağ Bakım	10	
127	Mardin	Midyat ZO			Hasan VURHAN	Bağ Bakım	10	
128	Mardin	Midyat ZO			Zübeyr KORKUT	Bağ Bakım	10	
129	Mardin	Midyat ZO			Bağlar	İbrahim KANDEMİR	Bağ Bakım	10
130	Mardin	Midyat ZO			Adaklı	Beşir ALKAN	Bağ Bakım	10
131	Mardin	Midyat ZO				Seyfettin ALKAN	Bağ Bakım	10
132	Mardin	Midyat ZO				Bahrem ALKAN	Bağ Bakım	10
133	Mardin	Midyat ZO				Ekrem ALKAN	Bağ Bakım	10
134	Mardin	Midyat ZO	Barıştepe	Hasan BÜYÜK	Bağ Bakım	10		
135	Mardin	Midyat ZO		Kemal YAHAÇ	Bağ Bakım	10		
136	Mardin	Midyat ZO		İbrahim ÜSTÜNER	Bağ Bakım	10		
137	Mardin	Midyat ZO		İsmail KAYA	Bağ Bakım	10		
138	Mardin	Midyat ZO		Mehmet DÜNDAR	Bağ Bakım	10		
139	Mardin	Midyat ZO	Gelinkaya	Davut KAYA	Bağ Bakım	10		
140	Mardin	Midyat ZO		Ali KAYA	Bağ Bakım	10		
141	Mardin	Midyat ZO	Söğütlü	İbrahim GÜNEŞ	Bağ Bakım	10		
142	Mardin	Midyat ZO		Veysi YENİĞÜN	Ahmet PALA	Bağ Bakım	10	
143	Mardin	Midyat ZO			Hasan ÖZDEMİR	Bağ Bakım	10	
144	Mardin	Midyat ZO			Abdülkadir ASLAN	Bağ Bakım	10	
145	Mardin	Midyat ZO			Rıdvan DOĞAN	Bağ Bakım	10	
146	Mardin	Midyat ZO			Abdullah KAHRAMANOĞLU	Bağ Bakım	10	

2016 YILI DEMONSTRASYON LİSTESİ							
S.N.	İli	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN	ÇİFTÇİ	DEMO KONUSU	ALAN (da)
					ADI SOYADI		
147	Mardin	Midyat ZO			Ömer ÇELEBİ	Bağ Bakım	10
148	Mardin	Midyat ZO			Nuri BATI	Bağ Bakım	10
149	Şırnak	İdil Z.O	Çığır	Selman TASMANOĞLU	Abdurrahman TEKDEMİR	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	10
150	Şırnak	İdil Z.O	Ögündük		Şemun GÜZEL	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	10
151	Şırnak	İdil Z.O			BESİM TÖRE	Bağ Bakım	10
152	Şırnak	İdil Z.O			GEBRO TALAYMAN	Bağ Bakım	10
153	Şırnak	İdil Z.O			LAHDO BARINÇ	Bağ Bakım	10
154	Şırnak	İdil Z.O			İLYAS ÜREK	Bağ Bakım	10
					157 ÇİFTÇİ	GENEL TOPLAM	1.313,50

GAP
TEYAP
 TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM PROJESİ

Sulama Demonstrasyonları

Su ve toprak kaynaklarımızı korumak, sürdürülebilir tarım için çok önemlidir. GAP' ta sulamaya açılmış yaklaşık 300 000 hektar ve sulamaya açılacak 800 000 hektar tarım alanında beklenen faydanın (5-7 kat) gerçekleşmesine katkı sağlamak amacı ile GAP TEYAP kapsamında sulama demonstrasyonları yapılmıştır. Bu demonstrasyonlar, yapılan ön saha çalışmalarında özellikle çiftçilerin sulama konusunda karşılaştıkları temel sorunların çözümüne yönelik olarak planlanmış, projelendirilmiş ve uygulanmıştır. Bu kapsamda yapılan saha çalışmaları sonucunda aşağıda belirtilen sulama konusundaki temel sorunlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

GAP bölgemiz de çiftçilerin yukarıda belirtilen sulama konusundaki temel sorunların tamamının çiftçi kaynaklı olmadığı görülmüştür. Çünkü çiftçiye doğru bilgiyi aktarabilecek, sulama konusunda kendini yetiştirmiş yayım elemanı sayısı çok azdır. Bu nedenle ilk olarak bölgede çalışan yayım elemanlarının bu konudaki kapasitelerini arttırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

GAP bölgesinde mevcut sulama uzmanlarının; sulama metotları projelendirme, sulama zamanı planlaması, sulama malzeme bilgisi ve proje-montaj konularındaki yetersizlikleri, sulu tarımda çiftçi uygulamalarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Bölgede modern sulama tekniklerinin yaygınlaşması ve sürdürülebilirliği için gerekli sulama yayım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler GAP-TEAP kapsamında uygulanmıştır. Ayrıca gerekli donanımına sahip teknik elemanların özellikle kurumlar arası koordinasyonda yaşadıkları problemlerden dolayı bilgi paylaşımı veya grup çalışmaları yapamamaları da bir eksiklik olarak fark edilmiştir. Bu eksikliğin giderilmesine katkı sağlamak amacıyla sulama demonstrasyonları gerçekleştirilmiştir.

GAP TEYAP kapsamında sulama demonstrasyon alanları için öncelikli olarak aşağıdaki hususlar dikkate alınmıştır.

- Pilot alandaki çiftçilerin tarla içi sulama sorunları,
- Arazi seçimi (toprak ve topoğrafya, görsellik vb.)
- Su kaynağı,
- Mevcut ve alternatif olabilecek ürün deseni (alternatif ürün demonstrasyonlarına paralel)
- Önder çiftçi,

Yukarıda belirtilen hususların tespitinde GAP TEYAP' ın paydaşı olan başta çalışılan çiftçi örgütleri olmak üzere kurum-kuruluş ve STK'lardan görüş alınmış, demonstrasyon alanları belirlenerek faaliyetler birlikte yürütülmüştür.

GAP TEYAP MODEL SULAMA DEMONSTRASYONLARI-2014/2016								
S.N.	İLİ	YIL	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN ADI-SOYADI	ÇİFTÇİ ADI SOYADI	DEMO KONUSU	ALAN (da)
1	Adıyaman	2016	Besni ZO	Yazıbeydilli Köyü	Hayrettin Memeli	Mustafa BEYDİLLİ	Damla Sulama ile Biber Yetiştiriciliği	23
2	Adıyaman	2016	Besni ZO	Yıldız Köyü	Turgay Korkmaz	Abuzer Özer	Damla Sulama ile Kavun Yetiştiriciliği	10
3	Adıyaman	2016	Kahta ZO	Çaltılı Köyü	Mutlu ŞAHİN	Abdullah Kaya	Damla sulama ile Sebze Yetiştiriciliği	10
4	Adıyaman	2016	Kahta ZO	Taşlıca	M.Reşat Barak-M. ŞAHİN	Aziz Korkut	Damla sulama ile Sebze Yetiştiriciliği	10
5	Adıyaman	2016	Kahta ZO	Kahta MYO	M.Reşat Barak	Üniversite	Damla Sulama ile Çilek Yetiştiriciliği	2
6	Adıyaman	2016	Kahta ZO	Ulupınar	M.Reşat Barak-M. ŞAHİN	M.Nuri TANYILDIZ	Damla sulama ve Bağ bakım	12
7	Diyarbakır	2016	Pamukçay	Tatlıçayır	Faruk ALAN	Rıdvan ÖNAL	Damla Sulama Mısır Yetiştiriciliği	25
8	Diyarbakır	2016	Pamukçay	Of	Faruk ALAN	Ercan Dalkıran	Damla Sulama ile Telli terbiye Bağ	5
9	Diyarbakır	2016	Sur ZO	Ekinciler	Faruk ALAN	Enver İPEK	Damla Sulama Sebze Yetiştiriciliği	5
10	Diyarbakır	2016	Dicle OMÜB	Dedeköy	Faruk ALAN	Hasan GÖKTEPE	Damla Sulama Sebze Yetiştiriciliği	5
11	Gaziantep	2016	Şehitkamil Z.O	Karacaören Köyü	Halil Yay	İsa Yiğit	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
12	Gaziantep	2016	Şehitkamil Z.O	Yalangoz Köyü	Halil Yay	Mustafa Baydemir	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
13	Gaziantep	2016	Şehitkamil Z.O	Öğümsöğüt Köyü	Halil Yay	Recep Yıldız	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
14	Gaziantep	2016	Şehitkamil Z.O	Karacaören Köyü	Halil Yay	Ekrem Özsoy	Damla sulama ile Kargı ile domates yetiştiriciliği	2,5
15	Gaziantep	2016	Şehitkamil K.Ü.B	Karpuzkaya Köyü	A.Esra Özzengin	Feride Taşkın	Damla sulama ile Yarı Bodur Kiraz Tesisi Kurulumu	10
16	Gaziantep	2016	Nizip Belkis				Akıllı su sayacı-42 çiftçi	42
17	Mardin	2016	Midyat ZO	Ovabaşı Köyü	Cuma UÇAŞ	M.Sait KURT	Damla Sulama ile Biber-Pathıcan Yetiştiriciliği	10
18	Mardin	2016	Midyat ZO	Çaldere köyü	Cuma UÇAŞ	Şükrü AKAN	Damla Sulama ile Biber-Pathıcan Yetiştiriciliği	5
19	Mardin	2016	Midyat ZO	Kayabaşı köyü	Cuma UÇAŞ	Bekir ACAR	Damla Sulama ile Biber-Pathıcan Yetiştiriciliği	5
20	Mardin	2016	Midyat ZO	Söğütlü köyü	Cuma UÇAŞ	İbrahim ACAR	Damla Sulama Fıstık-Bahçe	10

GAP TEYAP MODEL SULAMA DEMONSTRASYONLARI-2014/2016

S.N.	İLİ	YIL	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN ADI-SOYADI	ÇİFTÇİ ADI SOYADI	DEMO KONUSU	ALAN (da)
21	Mardin	2016	Midyat ZO	Söğütlü köyü	Cuma UÇAŞ	Veysi DOĞAN	Damla Sulama ile Bağ Bakım	15
22	Şanlıurfa	2016	Haliliye Z.O.	Perşembe Köyü	Galip GAZANFER	Ali FELHAN	Borulu Karık Sulaması İle II. Ürün Mısır Yetiştiriciliği (2015 yılından Kalan)	25
23	Şanlıurfa	2016	Suruç Z.O.	Saygın Köyü	Mahmut YAVUZER	Selami EŞSİZ	Damla sulama ile II. Ürün Mısır Yetiştiriciliği (2015 yılından Kalan)	25
24	Şanlıurfa	2016	Cullap Sulama Bir.	Şenocak Köyü	Zehra COŞKUN	Mustafa KAYA	Damla sulama ile Zeytin Bakım	10
25	Şanlıurfa	2016	Cullap Sulama Bir.	Çamlıdere Köyü	Mükerrerem G. BİRLİK	İbrahim Halil KAYA	Damla sulama ile Antepfıstığı Bakım	10
26	Şanlıurfa	2016	DSYB	Altınbaşak Köyü	Adalet ATMAK	Suphi ÖNCEL	Yağmurlama Sulama İle Yonca Yetiştiriciliği (2015 yılından Kalan)	25
27	Şanlıurfa	2016	DSYB	Düzenli Köyü	Sultan AL	Ahmet KIRBOĞA	Yağmurlama Sulama İle Yonca Yetiştiriciliği (2015 yılından Kalan)	25
28	Şırnak	2016	İdil Z.O	Çığır köyü	Selman TASMANOĞLU	Abdurrahman TEKDEMİR	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	10
29	Şırnak	2016	İdil Z.O	Ögündük köyü	Selman TASMANOĞLU	Şemun GÜZEL	Damla Sulama ile Biber-Patlıcan Yetiştiriciliği	10
30	Adıyaman	2015	Besni ZO	Yazıkarakuyu	Sakine Erarslan	Şükür Özalp	Damla Sulama ile Pamuk	42
31	Mardin	2015	Midyat Z.O	Ovabaşı	Cuma UÇAŞ	Mehmet Sait KURT	Damla Sulama İle Sebze	12
32	Şırnak	2015	İdil Z.O	Çığır	Veli AY	Abdurrahman TEKDEMİR	Damla Sulama İle Sebze	30
33	Şırnak	2015	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY	Ahmet YAĞAN	Damla Sulama II. Ürün Mısır	22
34	Şanlıurfa	2015	Haliliye ZO	Korukezen	Gülistan ERTÜRK	Mehmet ÇİFTÇİ	Damla Sulama ile A.Fıstığı	17
35	Şanlıurfa	2015	Haliliye ZO	İncirli	Abdurrahman KAYA	Abdulkadir KAYA	Borulu Karık İle Pamuk	25
36	Şanlıurfa	2015	Suruç ZO	Gölen	Orhan GÖKMEN	Müslüm ERCAN	Damla Sulama İle II. Ürün Mısır	25
37	Şanlıurfa	2015	Suruç ZO	Saygın	Osman AMAÇ	Selami EŞSİZ	Damla Sulama İle II. Ürün Mısır	25
38	Şanlıurfa	2015	Suruç ZO	Ölçektepe	Zeynep KARABULUT	Mehmet ERDEM	Damla Sulama İle Biber	10
39	Şanlıurfa	2015	DSYB	Avlak	Sultan AL	Reşat KARADENİZ	Yağmurlama İle Yonca	25
40	Şanlıurfa	2015	DSYB	Konuklu	Adalet ATMAK	Halil SAÇAKLI	Yağmurlama İle Yonca	25
41	Şanlıurfa	2015	DSYB	Kılıçören	Fatma KELEBEK	Mehmet İNCE	Yağmurlama İle Yonca	25
42	Şırnak	2014	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Biber Yetiştiriciliği	2
43	Şırnak	2014	İdil Z.O	Çığır	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Biber Yetiştiriciliği	2
44	Şırnak	2014	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Patlıcan Yetiştiriciliği	2
45	Şırnak	2014	İdil Z.O	Çığır	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Patlıcan Yetiştiriciliği	2
46	Şırnak	2014	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Hıyar Yetiştiriciliği	2
47	Şırnak	2014	İdil Z.O	Çığır	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Hıyar Yetiştiriciliği	1
48	Şırnak	2014	İdil Z.O	Yağmurca	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Karpuz Yetiştiriciliği	3

GAP TEYAP MODEL SULAMA DEMONSTRASYONLARI-2014/2016								
S.N.	İLİ	YIL	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	KÖYÜ	DANIŞMAN ADI-SOYADI	ÇİFTÇİ ADI SOYADI	DEMO KONUSU	ALAN (da)
49	Şırnak	2014	İdil Z.O	Çığır	Veli AY		Damla Sulama Yöntemi ile Karpuz Yetiştiriciliği	3
TOPLAM								612

Sulama Demonstrasyonlarının Değerlendirilmesi

- Önceki yıllara göre sulama suyu enerji maliyetleri ortalama **%35 azalmıştır**.
- Sulama zamanı planlamasının toprak ve su kaynaklarını korumada ne kadar **etkin olduğu** gösterilmiştir.
- Önceki yıllarda aynı ürünlerde mevcut su kaynağı ile tek seferde **sulanabilen alan** bazı demonstrasyonlar ile **% 30 civarında artış** göstermiştir.
- Damla sulamanın, karık veya yağmurlama göre **en az %20 verimi arttırdığı** uygulamalı olarak gösterilmiştir.
- Doğru **fertigasyon** uygulamaları gösterilerek gübrenin daha etkin olduğu bitki gelişiminde izlenmiştir.
- Mevcut ürün deseninin bulunduğu demo alanlarında birim alan geliri (pamuk, mısır 500-600 TL/da iken) en az **% 20 artmıştır**. (600-700 TL/da olmuştur)
- Alternatif ürün deseninin oluşturulduğu demo alanlarında birim alan geliri (Hububat, Mısır, 400-500 TL/da iken) **en az % 80 artmıştır**. (700-900 TL/da olmuştur)
- **Çarpan etki** sağlanmıştır. (9 çiftçi, 600 da, 9 damla sulama projesini GTHB hibe kapsamında hazırlamış, olumlu sonuçlanmış ve uygulanmıştır.)
- Demo katkı payları **izleme ve değerlendirme** yapılmıştır. (Araç, Bilgisayar, Alet-Makine, Kırtasiye, Ulaşım vb. tarımsal danışmanlık hizmetlerinde kullanılmıştır.)

Hayvancılık Demonstrasyonları

GAP-TEYAP Model uygulaması kapsamında 2014-2016 yılları arasında GAP illerinde hayvancılık alanında 6 yetiştirici birliği ile çalışmalar yürütülmüştür. Bu çiftçi örgütleri; Mardin Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, Şırnak Arı Yetiştiricileri Birliği, Diyarbakır Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, Şanlıurfa Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği, Kilis Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ve Siirt Arı Yetiştiricileri Birliğidir. Öncelikle GAP Yayım Modeli çalışma alanlarının bağlı olduğu mülki idare amirleri ziyaret edilerek GAP TEYAP Modeline ilişkin bilgi verilmiştir. İlgili kurum kuruluşlar, STK ve çiftçi örgütlerinde modelin uygulama sürecindeki çalışmalar hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Bilgilendirme çalışmaları MUB tarafından aylık periyotlarda düzenli olarak gerçekleştirilmektedir

GAP-TEYAP Yayım Modeli kapsamında çalışılan Çiftçi Örgütlerinde yapılan saha çalışmalarında mevcut durum, problemler ve çözüm önerileri şeklinde bire bir görüşmelerle anket çalışmaları yapılmıştır. Çiftçi örgütlerinin, teknik elemanların, çiftçilerin ve çalışma alanlarının mevcut durumlarının, potansiyellerinin, ihtiyaç ve sorunlarının belirlenmesine yönelik anket, kurum kuruluş görüşmeleri, muhtar görüşmeleri ve odak grup görüşmeleri

gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar, her ilde çalışma alanları kendi içlerinde benzer özelliklerine göre alt gruplara ayrılarak geneli temsil edecek şekilde örnekleme yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Bu amaçla Yapılan Anket Çalışmaları ve Sayıları:

Tablo 56: GAP TEYAP hayvancılıkla ilgili anket çalışması tablosu

S.NO	ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ	KÖY MEVCUT DURUM ANKETİ	GTHB-TARGEL ve ÖZEL ÇALIŞAN TEKNİK ELEMAN ANKETİ	ÇİFTÇİ ANKETİ
1	Mardin DKKYB	37	24	180
2	Şırnak AYB	28	13	79
3	Diyarbakır DKKYB	23	18	103
4	Şanlıurfa DSYB	45	16	173
5	Kilis DKKYB	62	12	193
6	Siirt AYB	13	14	110
	TOPLAM	208	97	838

GAP-TEYAP Model uygulaması kapsamında 2014 yılında GAP illerinde (6 ilde) hayvancılık alanında çiftçi örgütleri ile yapılan görüşmeler sonucunda toplamda 208 köy mevcut durum tespit anketi, 838 adet çiftçi mevcut durum anketi ve 97 adet GTHB-TARGEL ve Özel çalışan teknik personeliyle durum tespit anketi yapılmıştır. yapılan envanter çalışmaları, çalışacağımız bölgelerin durumları hakkında mevcut durum tespitiyle ilgili faydalı bir çalışma olmuştur. Bu çalışmalara binaen ihtiyaç duyulan toplantılar, eğitimler ve demonstrasyonlar gibi faaliyetler planlanmış ve uygulamaya başlatılmıştır.

Model kapsamında çalışılan bu 6 yetiştirici birliklerde üç yıllık süreçte 45 danışmanın istihdamı sağlanarak birlikte saha ziyaretleriyle, uygulamalı eğitimlerle, teknik gezilerle ve Demonstrasyon uygulamalarıyla gerçek birer danışman olmalarına katkı sunulmuştur.

GENEL HAYVANCILIK DEMOLARININ AMACI: GAP Bölgesinde çalıştığımız çiftçi örgütlerinin eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin arttırmasına ve hayvancılık alanlarında hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerinin arttırmasına katkıda bulunmaktadır.

HEDEFİ: Hayvancılıkla uğraşan çiftçi örgütlerimizi harekete geçirmek, var olan tekniklerin daha etkin bir şekilde kullanılması ve tarım danışmanları denetiminde önder olan çiftçiler ile (demonstrasyonların) çalışmaların yapılması ve diğer çiftçilere örnek olarak hayvancılık alanında daha verimli ve teknik çalışmaları yaygınlaştırılmasını sağlamaktır.

GEREKÇESİ: GAP Bölgesinde Hayvancılık alanında yapılan çalışmaların halen geleneksel ve ilkel şartlarda olduğu görülmektedir. Bu çalışmaların günümüz teknolojisine ayak

uydurabilmesi, ileri düzeye çekilmesi ve dolayısıyla gelir düzeyini arttırarak bölge insanının refah düzeyini arttırıp, bölge ve ülke ekonomisine katkı sunmaktır.

Tablo 57: GAP TEYAP 2015-2016 hayvancılık demonstrasyonlarının illere ve konular göre dağılım tablosu

2015-2016 GAP TEYAP Hayvancılık Demonstrasyonları								
S N	Konu	Kilis DKKYB	Mardin DKKYB	Diyarbakır DKKYB	Şırnak Arı Y.B.	Sirt Arı Y.B.	Şanlıurfa DSYB	TOPLAM
1	Süt Sağım Makinesi Demonstrasyonu	10						10
2	Torbalı Mısır Silaj Demonstrasyonu	8						8
3	Korunga Yetiştiriciliği	4	10					14
4	Yem kiliti	6						6
5	Elektirikli Kırkım Makinesi	3	3	3				9
6	Akülü Sırt Pompası		3	3				6
7	Arı Yetiştirme ve Bakım				150			150
8	Polen Üretim Ekipmanları				3			3
9	Ana Arı Alımı					2		2
10	BB Mobil Hidrolik Tırnak Bakım Seti						3	3
11	Yonca Demonstrasyonu		1				3	4
12	KB Suluk		35					35
13	KB Yem Ezme Makinesi			6				6
14	KB Sağım Durağı			8				8
15	Dezenfektan İlaç Demonstrasyonu		6	8				14
16	Hijyenik Süt Muhafaza Güğümü	9						9
TOPLAM		40	58	28	153	2	6	287

1. Süt Sağım Makinesi Demonstrasyonu:

Amacı: Küçük aile işletmelerinde sağımda mekanizasyon kullanılarak, iş gücünde tasarruf, çiğ sütün kalitesini artırma hayvan sağlığı ve refahı yanında hijyenik sağım yapmayı hayvancılıkla meşgul olan insanlara öğretmeyi hedeflenmiştir. Hayvanların sağım sırasında stres etkilerine en aza indirerek meme sağlığını korumayı, sağım süresinin kısaltarak meme dokusunun olumsuz etkilenmesini önlemek için uygulamalı olarak bölge çiftçilerine eğitimler verilmiştir. Kilis DKKYB' ne toplamda 10 adet Süt Sağım Makinesi verilmiştir.

Bu demonstrasyonla Kilis DKKYB çiftçileri ve diğer komşu çiftçilerin sağım makinelerinin kullanımını öğrenmiş ve satın almalarını yaygınlaştırılarak, demonstrasyon hedefine büyük ölçüde ulaşılmıştır.

2. Torbalı Mısır Silaj Demonstrasyonu:

Amacı: Küçükbaş hayvanların kışın kaba yem ihtiyacının karşılanması için beslenmede kaba ve yeşil yem olarak hayvana yedirilmesi hayvan beslemesinde sağlıklı, dengeli ve verim

arttırması için mısır silajı tüketiminin yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Torbalı mısır silajı kullanımı bölgede hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilerimizin, silaj kullanımına teşvik etmek, yem maliyetini en asgari seviyeye düşürmek, hayvancılıktan kazanç sağlayarak hayvancılığın canlandırılmasını sağlamak, yem bitkileri tarımını yaygınlaştırarak hayvancılıkta yem maliyetini azaltmak ve dolayısıyla hayvanlardan daha fazla verim almalarını sağlamaktır. Bu demonstrasyon Kilis DKKYB üyelerine yapılmıştır. Toplamda 18.500 kg torbalı mısır silajını 8 farklı yetiştiricilerimize dağıtarak, işletmelerinde verim artışı sağlanarak, mısır silajının kullanımı ve yaygınlaştırılması gerçekleştirilmiştir.

3. Korunga Yetiştiriciliği:

Amacı: Mardin ve Kilis Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliklerinde görevli tarım danışmanları tarafından danışmanlık sözleşmesi imzalayan yetiştiricilere küçükbaş hayvanların kışın kaba yem ihtiyacının karşılanması için beslenmede kaba yem olarak korunga yem bitkisinin üretimini yaygınlaştırmak ve yem olarak hayvanlara nasıl verileceğini göstermektir. Toplamda 14 adet demonstrasyon gerçekleştirilmiştir.

Korunga bitkisi; birçok kültür bitkisinin yetişemediği kıraç ve kuru toprakların değerlendirilmesinde önemli bir yem bitkisi olarak kullanılmaktadır. Su faktörünün kritik olduğu birçok bölgede münavebede vazgeçilmez bir bitkidir.

Böylece yetiştiricilerimize kaba yem üretimi olarak korunga yem bitkisini sürdürülebilir hale getirmeyi ve hayvancılıkla uğraşan çiftçilerimizin kaba yem ihtiyaçlarını giderilmesi konusunda korunga yem bitkisinin yaygınlaştırılması sağlanmıştır.

4. Yem kiliti:

Amacı: Bölgemizde genellikle geleneksel yöntemlerle yapılan yemleme sistemleri vardır. Hayvanların yemi dağıtmadan daha rahat bir şekilde yemlenmeleri için yem kilidi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu demonstrasyon kapsamında; Kilis DKKYB' ne 6 takım yem kiliti dağıtımı yapılmıştır. Teslimatı yapılan tüm yem kilitlerin uygulaması, tarafımızdan ve tarım danışmanlar tarafından bölge çiftçilerine gösterilmiştir.

Demonstrasyon sonucunda yetiştiricilerin memnun kaldıkları ve bu uygulamayla daha rahat çalışabildikleri, daha çok verim aldıklarını hem kendileri ifade etmişlerdir hem de gözlemlenmiştir.

5. Elektrikli Kırkım Makinesi Demonstrasyonu:

Amacı: Bölgemizde genellikle geleneksel yöntemlerle kırkım yapıldığından, kırkım zamanında yapılamamakta ve zor bir uğraş gerektirmektedir. Bu yüzden çiftçilerimiz isteksiz bir şekilde kırkım yapmaktadırlar. Kırkım işini kolaylaştırmak, stres etkilerini en aza indirmek, yapağı kalitesini arttırmak, birim zamanda daha fazla hayvanın kırılmasını sağlamak, işçilikten ve zamandan tasarruf etmek ve böylelikle hayvancılığın daha cazip hale gelmesine katkı sağlamak için bu tür teknolojik girdilerin çiftçilere tanıtılması ve teşvik edilmesi hedeflenmiştir.

Bu demonstrasyon kapsamında; Mardin DKKYB' ne 3 adet, Diyarbakır DKKYB' ne 3 adet ve Kilis DKKYB' ne de 3 adet olmak üzere toplamda 10 adet elektrikli kırkım makine dağıtımı yapılmıştır. Teslimatı yapılan tüm kırkım makinalarının uygulaması, tarafımızdan bölge çiftçilerine 'Kırkım Eğitimleri' verildikten sonra teslim edilip, bölgenin kırkım zamanına bağlı olarak yapılan örnek bir kırkımla başlatılmıştır.

Demonstrasyon sonucunda yetiştiriciler tarafından makinalı kırkım öğrenilmiştir. Bu uygulamalardan sonra bölgedeki DKKYB' leri ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğini yapan aile işletmeleri tarafından bu makinelerin kullanımı ve satın almaları yaygınlaştırılmıştır.

6. Akülü Sırt Pompası Demonstrasyonu

Amaç: Bölgede hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilerin ağıl hijyeninde uygulaması gereken dezenfektanların kullanımını sağlamak, barınaklardaki parazitlerin ve parazitlerle oluşan bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, sağlıklı ve verimli hayvanların korunması, parazitler hastalıklarla oluşan hayvan kayıplarının önlenmesini amaçlamaktır. Bu demonstrasyon kapsamında; Diyarbakır DKKYB' ne 3 adet, Mardin DKKYB' ne de 3 adet Akülü Sırt Pompaların dağıtımı yapılmıştır.

Demonstrasyon sonucunda; Diyarbakır ve Mardin illerinde DKKYB üyelerine, hastaliksız ve hijyen barınaklarının yaygınlaştırılması, bulaşıcı hastalıklara sebep olan zararlıların önlenmesi, hayvan kayıplarının önlenmesi ve dolayısıyla işletmelerde hayvan refahı ve verimlerinin artırılması konularında yapılan teorik ve pratik uygulamalarla bölge hayvancılığına katkı sunularak farkındalık oluşturulmuştur.

7. Arı Yetiştirme ve Bakım Demonstrasyonu

Amaç: Şırnak Arı Yetiştiricileri Birliği üyelerinin arı yetiştiriciliği konusunda eksik görülen konularda teknik bilgi aktarmak ve ihtiyaç duyulan girdilerini sağlamak, görenek uygulamalı bakım demonstrasyonu amaçlanmıştır. Arıcılıkla uğraşan yetiştiricilerimizin ilkel şartlarda geleneksel olarak üretim yaptıklarından dolayı kalite ve verim düşüklüğüne yol açmaktadır. Hastalık ve zararlılarla mücadele kültürü, kayıt tutma, ana arı kontrolü ve zamanında bakım besleme gibi konularda önlem alma kültürü yoktu.

Bu demonstrasyon kapsamında, Şırnak Arı Yetiştiricileri Birliği üyelerine 1.500 kg kek, 300 kg temel petek, 150 teneke şurup ve 150 paket varoset ilaç dağıtımı yapılmıştır. Arı yetiştiricileri birliği ile sözleşmeli çiftçilere arıcılıkta mevsimsel bakım- beslemenin tüm aşamalarını görenek öğrenme metoduyla üç tarım danışmanı kontrolünde, Şırnak arıcılığına katkı ve farkındalık sağlamak amacıyla bakım demonstrasyonu gerçekleştirilmiştir. Demonstrasyon sonucunda bölge arıcılarının mevsimsel bakım beslemelerini ve hastalık zararlılara karşı zamanında yapılması konusunda daha duyarlı olmuş ve yıllık verim artışları meydana gelmiştir.

8. Polen Ekipmanları ve Üretimine Teşvik Demonstrasyonu:

Amaç: Şırnak Arı Yetiştiricileri Birliği üyelerinin kaliteli bal, propolis ve polen üretimi konusunda teknik açıdan bilgilendirilmesi, pratik uygulamalarla özellikle polenin faydalarını

göstermek ve üretimini yaygınlaştırmak amacıyla Polen Üretimine Teşvik Demonstrasyonu gerçekleştirilmiştir.

Bölgenin zengin bir floraya sahip olması, çok iyi meraların olması, ilaç ve gübrenin çok az kullanılması ve bu kapsamda organik ve kaliteli bal üretiminde önemli bir yere sahip olabileceği ve arıcılık üretiminde insan sağlığına faydalı olan polenin üretilmesi ve diğer bölgelerdeki çiftçiler tarafından örnek alınan lider çiftçilerin bu bölgelerde olmasından dolayı seçilmiştir.

3 adet Polen Üretimine Teşvik Demonstrasyonu Şırnak İli Beytüşşebap ve Uludere İlçelerinde gerçekleştirilmiştir.

Bölgede gerçekleştirilen demonstrasyonun yerinde olduğu, insan sağlığı için çok değerli olan polenin üretilmiştir ve diğer üreticilere örnek teşkil edilmiştir. Arıcıya her bir Demonstrasyonunda ortalama olarak 100-150 kg polen elde edilerek üreticilerimize ek gelir sağlanmıştır.

9. Ana Arı Alımı Demonstrasyonu

Amaç: Arıcılığa elverişli olan Siirt ili ve ilçelerinde bulunan köylerinde arıcılık yapan Siirt Arıcılar Birliği üyeleri ve diğer arıcıların ihtiyaç duyduğu üretim açısından verimli, yaşam koşulları açısından dayanıklı genç, güçlü ve yerli ırk ana arılarla ana arı üretimini gerçekleştirmeyi amaçlanmıştır. Arıcılıkla uğraşan yetiştiricilerimizin ilkel şartlarda geleneksel olarak üretim yaptıklarından dolayı kalite ve verim düşüklüğüne yol açmaktadır. Hastalık ve zararlılarla mücadele, kayıt tutma, Ana arı kontrolü ve zamanında bakım besleme gibi konularda bölgede büyük eksiklikler görülmektedir.

Bu demonstrasyonla Siirt Arı Yetiştiricileri Birliği üyelerine Muğla ilinden 50 adet Kafkas melezi Ana arı getirilerek 2 önder çiftçi ile demonstrasyon çalışması yapılmıştır. Demonstrasyon sonucunda, her iki işletmede yıllık kayıpların azaldığı, hastalık ve zararlılara karşı daha dirençli olduğu ve yıllık verim artışlarının meydana geldiği görülmektedir.

10. BB Mobil Hidrolik Tırnak Bakım Seti (Kıstır)Demonstrasyonu:

Amaç: Bölgede Büyük Baş hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilerin, sık sık karşılaştıkları ayak hastalıkları görülmektedir. Geleneksel olarak her ne kadar tırnak bakımları yapılsa da yine de istenilen düzeyde başarı elde edilememektedir.

Bu sorunu daha etkili yollarla çözebilmek için mobil hidrolik tırnak bakım (kıstır) makinesi ile daha kontrollü olarak hayvan ayak bakımlarının yapılabilmesi anlaşılmış olup, GAP TEYAP Projesi kapsamında Şanlıurfa DSYB' ne 3 adet Mobil hidrolik tırnak bakım makineleri(kıstır) teslimatı yapılmıştır. Örnek bir işletmede, Büyük baş hayvancılıkta modern tırnak bakımının önemini anlatarak, yetiştiricilerimize uygulamalı olarak gösterilmiştir.

Demonstrasyon sonucunda; Şanlıurfa DSYB üyelerinin işletmelerinde ayak tırnak bakımları konusunda daha sağlıklı, bulaşıcı hastalıklara sebep olan zararlıların önlenmesi, hayvan kayıplarının önlenmesi, hayvan refahının sağlanması ve dolayısıyla işletmelerde verimlerinin artırılması konularında bölge hayvancılığına katkı sunularak farkındalık oluşturulmuştur.

11. Yonca Demonstrasyonu

Amaç: Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliği'yle Danışmanlık sözleşmesi imzalayan yetiştiricilere küçükbaş hayvanların kışın kaba yem ihtiyacının karşılanması için beslenmede kaba yem olarak Yonca yem bitkisinin üretimini ve nasıl yem olarak hayvanlara verileceğini amaçlanmaktadır. Çiftçilerimize yonca üretimine teşvik etmek ve hayvanlar için kaba yem ihtiyacını gidermek hedeflenmiştir.

Şanlıurfa DSYB üyelerine 3 adet, Mardin DKKYB Üyelerine de 1 Adet olmak üzere toplamda 4 adet Yonca Demonstrasyonu, (100 da) alanda gerçekleştirilmiştir. Bu Demonstrasyonla Bölgede Küçükbaş hayvan yetiştiricilerimize uyguladığımız demonstrasyonlarda özellikle kış aylarında yetiştiricilerimizin hayvan beslemelerine yönelik sıkıntılar yaşadığı ve hayvanların verimlerinin bu dönemlerde bayağı düştüğü görülmektedir. Bu dönem doğum dönemini kapsayacak şekilde ve doğumdan sonra hayvanların beslenmesine ek olarak kaliteli kaba yemlerin verilmesi konusunda bilgilendirme yapılarak demonstrasyonla uyguladığımız kaba yem olarak Yonca bitkisinin yetiştiricilerimizin arazilerinde denenmesi sonucu daha verimli olacağı uygun görülmüştür. Yetiştiricilerin hayvancılık işlerinden ötürü artık kendi hayvanlarının yem ihtiyacını kendileri üreterek karşılamayı amaçlanmıştır. Bu demonstrasyonla hem hayvanların verimleri hem de süt verimine etkisi görülmüştür.

Bu uygulama sonucunda çiftçilerimiz yem bitkilerin önemini ve sağladığı faydaları yerinde görerek bir farkındalık oluşturmuştur. Diğer yetiştiricilerinde bu konuda gerekli olan farkındalığı görerek kendilerinin de Yonca gibi kaliteli yemleri üretme çabası içerisine girmiştir.

12. KB Hayvan (Sıvat) Sulukları Demonstrasyonu:

Amaç: Hayvancılıkta temiz ve yeterli suyun her an hayvanın yanında olması, verim artışının yanı sıra hayvan refahı açısından oldukça önemlidir. Özellikle yaz günlerinde hava sıcaklığının ülke ortalamasının çok üstünde seyrettiği GAP bölgesinde hayvanlar için suyun önemi bir kat daha artmaktadır. Bu konudaki alt yapının oldukça olumsuz olduğu bölgede hayvanların meralarda veya köy meydanlarında doya doya temiz su içmelerini sağlamak ve böylece verimi arttırmak amacıyla GAP TEYAP Projesi kapsamında Mardin İli DKKYB üyelerine 35 adet Sıvat Suluklar dağıtılmıştır.

Bu demonstrasyon sonucunda bölgede hayvancılıkla uğraşan çiftçilerimizin daha sağlıklı ve kaliteli hayvan yetiştiriciliği neticesinde hayvanların sevk ve idaresini kolaylaştırmak, hayvan refahını iyileştirilmiş ve beraberinde verimde de artış getirmiştir. Bu da diğer yetiştiricilere karşı bölgede farkındalık yaratmıştır.

13. KB Yem Ezme Makinesi Demonstrasyonu:

Amaç: Bölgede hayvancılık yapan çiftçilerin hayvan beslemesinde alışıla gelen geleneksel tekniklerle yapıldığı bu durumun da hayvan sağlığı ve verimi açısından olumsuzluklara sebebiyet verilmiştir. Bu demonstrasyonla Diyarbakır DKKYB üyelerine dağıtılmak suretiyle toplamda 6 adet Yem Ezme Makinesi dağıtılmıştır.

Bunun sonucunda, Küçük ve Büyük Baş hayvan İşletmelerinde Yem ezme makinesiyle kesif yemin hazırlanması ve yaygınlaştırılması sağlanarak, hayvan beslemede daha sağlıklı ve kaliteli hayvan yetiştiriciliği neticesinde verimde' de artış gösterilerek, örnek bir demonstrasyon çalışması olmuştur.

14. KB Sağım Durağı Demonstrasyonu:

Amaç: Bölgenin sahip olduğu arazi koşullarda küçükbaş hayvan sağımının zor şartlarda yapıldığı görülmektedir. Buna istinaden GAP TEYAP Projesi kapsamında küçük baş hayvan yetiştiricilerimize hayvan sağımında daha sağlıklı ve pratik olması için Sağım Duraklarına ihtiyaç olduğu ve bu kapsamda Diyarbakır DKKYB' ne 8 adet Küçük Baş Hayvan Sağım Durakları alınmıştır.

Fakat; İstenilen Sağım Duraklarının eksik parçaların olduğu ve istenilen özelliklerde olmadığı için, ilgili firmayla tekrardan görüşülüp eksikliklerin giderilmesi konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Var olan eksiklikler giderildiği takdirde Diyarbakır DKKYB üyelerine dağıtımları gerçekleştirilecektir.

15. KB Barınaklarda Dezenfektan İlaç Demonstrasyonu:

Amaç: Bölgede hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilerin ağıl hijyeninde uygulaması gereken dezenfektanların kullanımını sağlamak, barınaklardaki parazitlerin ve parazitlerle oluşan bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, sağlıklı ve verimli hayvanların korunması, paraziter hastalıklarla oluşan hayvan kayıplarının önlenmesini amaçlamaktır. Bu demonstrasyon kapsamında; Diyarbakır DKKYB' ne 100 kutu vanodin 250 mililitrelik, 125 kutu Hezinon 100 mililitrelik, Mardin DKKYB' ne de 25 kutu 100 ml'lik Hezinon ilaç, 2 takım eldiven, tulum, çizme ve maske dağıtımı yapılmıştır.

Demonstrasyon sonucunda; Diyarbakır ve Mardin illerinde DKKYB üyelerine, hastaliksız ve hijyen barınaklarının yaygınlaştırılması, bulaşıcı hastalıklara sebep olan zararlıların önlenmesi, hayvan kayıplarının önlenmesi, dış Parazitlerle mücadele ve dolayısıyla işletmelerde hayvan refahı ve verimlerinin artırılması konularında yapılan teorik ve pratik uygulamalarla bölge hayvancılığına katkı sunularak farkındalık oluşturulmuştur.

16. Hijyenik Süt Muhafaza Güğümü

Amaç: Küçük aile işletmelerinde sağımda mekanizasyon kullanılarak, iş gücünde tasarruf, çiğ sütün kalitesini artırma hayvan sağlığı ve refahı yanında hijyenik sağım yapmayı hayvancılıkla meşgul olan insanlara öğretmeyi hedeflenmiştir. Hayvanlardan elde edilen sütün daha sağlıklı ve hijyen ortamda korumayı işlenmesi amaçlanmıştır. Kilis DKKYB' ne toplamda 30 adet Süt Güğümü 9 çiftçiye verilmiştir.

Bu demonstrasyonla Kilis DKKYB çiftçileri ve diğer komşu çiftçilerin sağım makinelerinin kullanımını ve soğuk zincire uyulması neticesinde elde edilen sütün sağlıklı bir şekilde korunması, muhafazası yapılarak bu uygulamayı yaygınlaştırılmıştır. Demonstrasyonun diğer bölgelere de örnek teşkil edildiği ve başarılı bir çalışma olmuştur.

A.7.3. Yurtiçi Teknik Gezi ve Fuar Çalışmaları

GAP TEYAP kapsamında gerçekleştirilen bu faaliyet; çalışılan çiftçi örgüt üyeleri ile bu örgütlerde görev yapan tarım danışmanlarına, sebzeçilik ve meyvecilik üretiminin en ileri şekilde yapıldığı bölgelerdeki uygulamaları yerinde göstermek, çiftçi örgütlenmesi konusunda ilerleme kaydetmiş örnekleri göstermek ve çiftçileri birbirleriyle karşılaştırarak bilgi alışverişinde bulunmalarını sağlamak, ayrıca başta toprak işleme olmak üzere genel tarımsal mekanizasyondaki en son ve en verimli teknolojileri tanıtmak amacıyla düzenlenmiştir. Katılımcı çiftçilerden bu gördükleri uygulamaları bölgelerindeki diğer çiftçilere aktarmalarını ve uygulamaya geçmeleri beklenmektedir. Proje kapsamında 2014-2016 yılları içerisinde toplam **21 teknik gezi** gerçekleştirilmiştir. Bu teknik gezilere çalışılan çiftçi örgütlerine üye **2.147 çiftçi, 670 teknik eleman** ve **900 öğrenci** katılmıştır.

Bu faaliyet kapsamında tarım teknolojileri, sulama sistemleri, sera, tohumculuk, fidencilik, fidancılık, tarım ekipmanları, hayvancılık ve organik tarımla ilgili ulusal ve uluslararası başarıya ulaşmış ürün ve hizmetleri görme imkânı sağlayan fuar gezileri de gerçekleştirilmiştir. Tarım sektörüne yenilikler getirecek ve tarımsal üretimin katma değer kazanmasına katkı sağlayacak çalışmalara yönelik olarak düzenlenmiş olan Konya, Diyarbakır, Şanlıurfa, Antalya ve İzmir tarım, hayvancılık, organik tarım fuarlarına düzenlenen **9 gezide** toplam **1.879 çiftçi** ve **582 teknik elmanın** katılımı sağlanmıştır.

Çiftçi ve Tarım Danışmanı Yurtiçi-Fuar Teknik Gezileri						
Sayı	Yer	Tarih	Konu	Çiftçi Sayısı	Teknik Eleman	TOPLAM
1	Antalya	03-07.Aralık.2014	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	132	51	183
2	Şanlıurfa	11-14.Mart.2015	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	645	32	677
3	Konya	23-27.Mart.2015	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	74	19	93
4	Mersin-Konya	23-27.Mart.2015	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	32	12	44
5	Diyarbakır	07-11.Nisan.2015	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	502	200	702
6	Antalya	02-06 Aralık 2015	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	132	92	224
7	Konya	24-27.Mart.2016	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	80	8	88
8	İzmir	25-29.Nisan.2016	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	145	119	264
9	Antalya	30 Kasım-03 Aralık 2016	Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı	137	49	186
TOPLAM				1.879	582	2.461

Çiftçi ve Tarım Danışmanı Yurtiçi Teknik Gezileri							
Sayı	Yer	Tarih	Konu	Çiftçi Sayısı	Teknik Eleman	Öğrenci	TOPLAM
1	K.Maraş	4.9.2014	Araştırma, Yayımcı ve Çiftçi Bağlarını Güçlendirme Çalışmaları	21	2		23
2	Manisa	14-19.09.2014	Genel Bağcılık ve çiftçi örgütlenmesi	43	1		44

Çiftçi ve Tarım Danışmanı Yurtiçi Teknik Gezileri							
Sayı	Yer	Tarih	Konu	Çiftçi Sayısı	Teknik Eleman	Öğrenci	TOPLAM
3	Isparta	21-27.09.2014	Meyvecilik	38	1		39
4	Şanlıurfa	10.6.2014	TİGEM Ceylanpınar tarla gününe çiftçi götürülmesi	12	10		22
5	Diyarbakır	18.5.2015	Organik Üretim Yapan Alanlarda Çiftçi Uygulamalarının Yerinde Görülmesi Ve İncelenmesi		21		21
6	Gaziantep-K.Maraş	18-22Ağustos 2015	Bağcılık ve Ürün işleme konulu teknik gezi	30	8		38
7	Aydın-İzmir	16-21 Ağustos 2015	Genel Tarım	13	32		45
8	Ankara	01-05 Eylül 2015	Sulama teknik gezisi	17			17
9	Isparta-Konya	23-28 Ağustos 2015	Meyvecilik ve Örgütlenme Teknik Gezisi	40	3		43
10	Adıyaman	9.10.2015	Organik Tarım üretimi Yapan Alanların ve Sanayi İşletmelerinin Görülmesi	17	3		20
11	Şanlıurfa	03-04-05.2016	SUYUN KAYNAKTAN MUSLUĞA YOLCULUĞU teknik gezisi			900	900
12	Isparta/Eğirdir, Denizli/Tavas, Manisa/Alaşehir, Afyonkarahisar/Sultandağı	02-07/10.2016	Kiraz Hastalıkları ve zararlıları,Çiftçi Örgütlemesi, Ürün İşleme ve Değerlendirme	37	7		44
TOPLAM				268	88	900	1.256

A.7.4. Yurtdışı Teknik Gezi Çalışmaları

GAP-TEYAP kapsamında 2014-2016 yılları arasında 46 kişinin katıldığı 3 yurtdışı teknik gezi gerçekleştirilmiştir. Bu geziler, danışmanlık ve örgütlenme konulu teknik gezi İtalya' ya, Örgütlenme-İBY konulu teknik gezi İspanya' ya ve iyi-organik tarım konusunda da Almanya' ya yapılmıştır.

GAP Yayım Modeli kapsamında çiftçi örgütlerinin eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğini arttırmak amacıyla taşıyan İtalya teknik gezisinde; GAP-TEYAP-Model kapsamında görev alan çiftçi örgütleri temsilcilerine bir AB ülkesi olan İtalya da en önemli örgüt modeli olan kooperatifler konusunda incelemelerde bulunma imkânı tanınmıştır. Teknik gezi esnasında tarımsal kooperatiflerin yapıları, tarımsal danışmanlık, tarımsal eğitim ve yayım faaliyetleri, gelir getirici faaliyetleri, lobicilik, ürün işleme, ürün pazarlama, tarımsal araştırma vb. gibi konulardaki uygulamalar yerinde görülmüş ve işleyiş modelleri incelenmiştir. Teknik gezi esnasında gözlemlenen; her çiftçinin muhakkak bir çifti örgütü/kooperatife üye olması ve artık kooperatiflerin de kendi aralarında birleşme eğilimleri ve zorunluluğu, çiftçi-örgütleri ve

kooperatiflerin ana faaliyet alanlarının tarımsal danışmanlık ile ürünlerin işlenmesi ve pazarlanması olduğu ve pazar alanının da tüm dünya olarak planlandığı ve tüm bu çalışmalar yapılırken de iş ve çevre güvenliği ve sürdürülebilirliğin ön planda olduğu konuları ülkemizin de ihtiyaç duyduğu konular olup, bu teknik gezi sonucunda elde edilen bu gözlemlerin ülkemize yansımaları beklenmektedir.

İspanya teknik gezisi; İspanya ve ülkemiz arasında fiziki ve iklimsel benzerlikler bulunmaktadır. İspanya' da bizim gibi su zengini bir ülke değildir. Bu nedenle ülkemiz su yönetiminde İspanya uygulamalarını örnek almaktadır. Bu nedenle İspanya teknik gezisi gerçekleştirilmiştir.

GAP-TEYAP-Model kapsamında düzenlenen Almanya teknik gezinin amacı, GAP bölgesinde iyi-organik tarım konusunda çalışan teknik elemanlara bir AB ülkesi olan Almanya' da iyi-organik tarım ile uğraşan kamu ve özel sektördeki tüm paydaşları ve çiftlikleri işletme, bakım ve yönetim açısından uygulamalarını yerinde görüp, incelemeler yapmalarına fırsat vermek olmuştur. Teknik gezi esnasında Uluslararası Organikçiler Merkezi (IFOAM), Bonn Üniversitesine - Wiesengut Eğitim Çiftliği, Frankfurt-Hessen Eyaleti Doğa Koruma Bakanlığı, Kassel Üniversitesi - Bitkisel ve Hayvancılık Araştırma Çiftliği, Gut Wilhelmsdort Süt Üretim ve İşleme Tesisi, Bioland Danışmanlık Derneği, Angenendt Hububat ve Tohum Üretim Tesisleri, Naturhof Wolfsberg Fidancılık Çiftliğinin yanısıra organik üretim yapan çiftlikler ziyaret edilmiştir.

Yurtdışı teknik gezilerinin konusu ve katılımcı sayısı

Çiftçi ve Tarım Danışmanı Yurtdışı Teknik Gezileri						
Sayı	Yer	Tarih	Konu	Çiftçi Sayısı	Teknik Eleman	TOPLAM
1	İtalya	26 Temmuz – 01 Ağustos 2015	Tarımsal Örgütlenme ve Danışmanlık Teknik Gezisi	11	14	25
2	İspanya	14 – 23 Kasım 2015	Tarımsal Örgütlenme ve Sulama - İBY Teknik Gezisi		21	21
3	Almanya	29 Mayıs – 5 Haziran 2016	İyi-Organik Tarım		22	22
TOPLAM				11	57	68

A.7.5. Tarla Günleri

Çiftçilerle birlikte yaparak öğrenme anlayışı içerisinde yürütülen demonstrasyonları tarım danışmanları ile yörenin diğer çiftçilerine göstermek ve sonuçları hakkında bilgi vermek

Meyvecilik + Sulama	2	43	30									1	150	80	
Tarla Bitkileri + Sulama	1	60	20	1	37	23				1	17	12	1	168	71
Sebzecilik + Sulama							1	139	29						
Toplam	3	103	50	1	37	23	1	139	29	1	17	12	2	318	151

A.8. Çiftçi Örgütlerinin İdari, Mali ve Teknik Açından Güçlendirilmesine Yönelik Çalışmalar
Çiftçi örgütlerinin idari mali yönden güçlendirilmesi kapsamında, çalışılan çiftçi örgütlerinden toplam 9 proje talebi alınmıştır. Bu faaliyet ile çiftçi örgütlerinin tarımsal danışmanlık hizmetlerini vermede yaşadıkları mali sıkıntıların giderilerek, sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmıştır.

SN	İL	İLÇE	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	PROJE ADI
1	Adıyaman	Besni	Besni Ziraat Odası	Alternatif Ürün ve Makine Parkı (Hassas Tarım) Projesi
2	Batman	Gercüş	Gercüş Ziraat Odası	Eğitim Çiftliği Projesi
3	Batman	Sason	SAÇÜB	Ürün İşleme ve Değerlendirme Projesi
4	Diyarbakır	Kulp	İpekböcekçiliği Koop.	İpekböcekçiliği Besleme Evi Projesi
5	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Soğuk Hava Deposu
6	Gaziantep	Şehitkamil	Kiraz Ü.B.	Ürün İşleme ve Değerlendirme Projesi
7	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Üzüm İşleme ve Paketleme Projesi
8	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Yerel Ürünlerin İşleme ve Paketleme Projesi
9	Şırnak	İdil	İdil Ziraat Odası	Toprak Hayat Buluyor Taş Toplama Projesi
10	Şanlıurfa	Suruç	Suruç Ziraat Odası	Ortak Makine Kullanım Parkı Projesi
11	Şanlıurfa	Haliliye	Haliliye Ziraat Odası	Jeotermal Sera Projesi
12	Şanlıurfa	Merkez	DSYB	Süt Sağım Makinesi Projesi
13	Şanlıurfa	Merkez	Cullap Sulama Birliği	Fidelik Sera Projesi

TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM PROJESİ

B- ÖRGÜTLENME VE GRUP OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI

Tarımsal Örgütlenme Nedir?

Tarımsal üretimi arttırmanın, kaliteli ürün elde etmenin ve tarım ile uğraşanların yaşam düzeylerini yükseltmenin en önemli yollarından biri, üreticilerin et kili bir biçimde örgütlenmesidir. Gelişmiş ülkeler incelendiğinde, tarımın gelişip sanayileştiği ve üreticilerin de örgütlendiği görülür. Çünkü tarım politikalarını oluşturmak, uygulama koşullarını belirlemek ve böylece politik mekanizmaları etkileyebilmek, pazarda etkin olabilmek, çağdaş üretim yöntemlerini kullanıp güçle yani örgütlü üreticilerle olmaktadır.

Tarımsal Örgütlenme Neden Gereklidir?

Tarım işletmelerinin büyük çoğunluğu ülkemizde küçük işletmelerden oluşmaktadır. Mevcut gelişmeler ve uygulamalar göstermiştir ki dünyada üreticilerin refah düzeylerinin yükselmesi ve pazardan daha yüksek pay alabilmelerinin yolu üreticilerin örgütlenmesinden geçmektedir. Tarımsal örgütler gelişmiş ülkelerde etkin ve güçlü bir örgütlenme yapısına sahiptir. Bu örgütler başta tarımsal yayım olmak üzere tarımın her aşamasında özellikle pazarlama da etkin faaliyetlerde bulunmaktadır.

Ülke ekonomisinin temeli tarımdır, tarımın lokomotifi ise üretici örgütlenmesidir.

GAP'ta Tarımsal Örgütlenme Durumu ve Sorunları

Örgütlenme ortak yaşama, birlikte hareket etme, işbirliği yapma ve kurumsallaşma olarak tanımlanabilir. Günümüzde sivil örgütlenme öne çıkmış ve etkin hale gelmiştir. Sivil örgütler 1/ mesleki ve 2/ ekonomik amaçlı örgütler şeklindedir. (Ziraat Odaları ve Kooperatifler gibi.)

Bölgede ;

- Tarımsal kalkınma kooperatifi 540 adet üye sayısı 31 500,
- Ziraat Odası 65 ,, ,, ,, 349 300,
- Yetiştiriciler Birliği 23 ,, ,, ,, 13 000,
- Üreticiler Birliği 19 ,, ,, ,, 1 400

Toplam 647 ,, ,, ,, 395 200

GAP Bölgesi'ndeki çiftçi örgütleri ve sayıları

Sıra No:	İLLER	Koop. Sayısı	Ortak Sayı	Üretici Birlik Sayısı	Üye Sayısı	Yet. Bir. Sayısı	Üye Sayı.	Zir. Odası Say.	Üye Sayısı
1	ADİYAMAN	64	4.479	2	546	3	1.276	8	50.344
2	DİYARBAKIR	176	9.73	6	387	3	3.599	11	54.787
3	GAZİANTEP	40	2.601	0	0	2	2.391	8	55.241
4	MARDİN	49	3.296	1	36	3	4.624	9	37.007
5	ŞİİRT	17	976	4	138	3	3.527	4	13.901
6	ŞANLIURFA	100	4.632	2	49	3	250	11	61.816
7	BATMAN	36	1.865	2	33	3	316	5	52.303
8	ŞIRNAK	30	1.46	1	68	1	290	6	13.385
9	KİLİS	28	2.427	1	96	2	572	3	10.463
TOPLAM		540	31.5	19	1.4	23	17.0	65	349.3

SORUN 5:

- STK'ların bütçeleri ve karar alma süreçleri yeterince **şeffaf ve açık** değildir.

ÇÖZÜM:

Parasal konularda tüm üyelerimize bilgi vermeliyiz. Alınan tüm kararlara üyeler katılmalı ve yönetimin aldığı kararlar üyelerle paylaşılmalıdır.

SORUN 6:

- Örgütlerimiz genellikle **erkek egemen** oluşumlar

ÇÖZÜM:

- Kadınların sosyal yaşama ve dolayısıyla STK'lara girebileceği ortamlar yaratmak.
- Kadınlarımızı teşvik etmeli ve onlar desteklenmelidir,
- Kota uygulaması yapılmalıdır. (% 25 kadın gibi)

Genel olarak baktığımızda GAP Bölgesinde üretici örgütlerinin bulunduğu sayı olarak yeterli olduğu görülmektedir. Ancak bunların yapı ve fonksiyonları incelendiğinde çok önemli sorunlarının olduğu bir gerçektir. Yapılacak Örgütlenme çalışmaları genel ve bölgesel sorunların çözümüne yönelik olacak şekilde yapılmalıdır.

Temel sorunlar ana başlıklar halinde verilmiştir.

- Eğitim sorunu
- Yönetim sorunu,
- Yasal sorunlar,
- Finansman sorunu ve
- İşbirliği sorunu olarak özetlenmektedir

AMAÇ VE HEDEFLER

Amaç ve Hedefler sorunların çözümüne göre belirlenmiştir.

Amaç mevcut örgütlerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ve yeni çiftçi örgütleri kuruluşlarını teşvik etmek ve (eylem) faaliyetlere başlamasını yönlendirmek olacaktır. Üyelerin bilinçlendirilmesi, yöneticilerin kapasitelerin geliştirilmesidir.

Çalışmalar örgütlenme sorunlarına çözüm getirmeye yönelik olarak;

- Örgüt eğitimleri, bilinçlendirme,
- Yönetim kapasitesini geliştirme ve
- Toplumun harekete geçirecek ekipleri oluşturmakla başlanmıştır.

GELİŞME YÖNÜ

Örgüt sayılarının yeterli olduğu bölgelerde aktif üye sayısı yüksek olan ve yatırım potansiyeli mevcut örgütlere öncelik verilmiştir. Ancak yeni çiftçi örgütü kurulmasına ihtiyaç olan yerlerde çalışmalar sürdürülerek, işbirliği yapılacak tarımsal örgütler belirlenmiştir.

Uygulama aşamalarına uygun bir sıralama ile faaliyetlerin belirlenmiştir. Bu faaliyetler;

1. Eğitici olarak yer alacak kişilerin belirlenmesi,
2. Bu kişilerin eğitimi için seminer ve doküman,(21.02.2014 günü yapıldı.)
3. Örgütlenme işinin uygulamalı olarak köylerde toplantılar düzenlenmesi,
(Her Koordinatörlükte 1 er köy Mart 2014 ilk 15 günde tamamlanacaktır.)
4. Örgütlenme bilinci için eğitim,
5. Örgütlerde Yönetimi harekete geçirme,
6. Düzenlenecek toplantılarda Katılımcıların değerlendirmesi,
7. Topluma rehberlik ve yapılacağına (istendiğine) karar vermek,
8. Nelerin mümkün olduğunu gözleme çalışmaları ve atılacak adımlar,
9. Mevcut örgütleri bilinçlendirme ve harekete geçirme,
10. Yeni çiftçi örgütlerinin kuruluşu ve harekete geçirme,
11. Proje tasarım ve gerekli kaynaklara ulaşma,
12. Düzenlemeleri izleme şeklinde olmuştur.

İLKELER

Çiftçilerin her zamankinden daha fazla gereksinim duydukları, kendi koşullarına uygun gelişmiş üretim YÖNTEM ve teknolojiler konusunda bilgi edinmelerinde en etkin araç ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ olduğu ilkesinden hareket edilerek. Toplumun katkı ve katılımı esas alınmış, köy toplantılarında katılımcılara ROL verilme esas olarak ele alınmağa çalışılmıştır.

STRATEJİ

- Yerel inisiyatif odaklı,
- Ekonomik ve sosyal gelişme sağlayarak daha donanımlı hale getirilmesi,
- Örgütlerin kendi güçleri ile başarmaları stratejimiz olmuştur.

FAALİYET PLANI

Faaliyet Planı amaç ve hedeflere ulaşabilmek için belirlenen ilkeler ve stratejiler doğrultusunda hazırlanan bir programla öncelikle İl Koordinatörlerinden oluşacak bir TARIMSAL ÖRGÜTLEYİCİ grup oluşturulmuş ve örgütlenme çalışmaları bu ekiplerce yürütülmüştür.

Faaliyet	Sıra No: 1
Adı	TARIMSAL ÖRGÜTLEYİCİ EĞİTİMİ
Yeri	GAP/BKİ TOPLANTI SALONU
Zamanı	21 ŞUBAT 2014
Amaçı	Amaç mevcut örgütlerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesidir. Üyelerin bilinçlendirilmesi, yöneticilerin kapasitelerinin geliştirilmesidir
Araç ve Yöntemi	İl Koordinatörleri, Eğitim notları, rol verilmesi ve tartışmalı Eğitim
Maliyeti	Katılımcılar görevli gelecek, harcırah ödenecek

Faaliyet	Sıra No: 2
Adı	ÖRGÜTLENME VE ÖRGÜTLERDE KAPASİTE GELİŞTİRME EĞİTİMİ

Yeri	KÖY TOPLANTILARI VE ÖRGÜT
Zamanı	SÜREKLİ (30 KÖY, 20 ÖRGÜT)
Amacı	Amaç mevcut ve kurulacak örgütlerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesidir. Üyelerin bilinçlendirilmesi, yöneticilerin kapasitelerin geliştirilmesidir
Araç ve Yöntemi	KÖYLERDE ÇOK KATILIMLI TOPLANTILAR, ÖRGÜTLERDE YÖNETİCİ VE ÜYELER

KONULAR VE BİLGİ NOTLARI

Örgütleyicilerin eğitiminde belirlenmiş olan konular çeşitli kaynaklardan ve sahada uzun yıllar edinilen deneyimlerden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Bu konu başlıkları;

I. ÖRGÜTLEYİCİ YARATMAK

Düzenlenecek eğitimlerle insanlar nasıl örgütleyici olabilirler?

Burada esas olan örgütlenme becerilerinin bunları öğrenmek isteyenlere uygun bir şekilde aktarılmasıdır. Organize olma konusunda yetenek sağlamak kişilere uygun Eğitim Metodları ile sağlanmalıdır.

- Harekete Geçme Eğitimi
- Yöneticiyi Biçimlendirmek
- Durum Değerlendirmesi
- Topluluk Hareket (Eylem)Planı ve Proje Tasarlama
- Hareket (Eylem) İçin Örgütlenmek

II. TOPLUMU GÜÇLENDİRME

Harekete Geçmek İçin Toplum Hazırlamak

Etkili biçimde eyleme geçmek için toplum nasıl örgütlenmeli?

Örgüt yöneticilerinin etkin biçimde yapılanması ve gerekli becerileri edinmek için eğitilmelidirler.

1. Eğitim Yoluyla Örgütlenme,
2. Katılımcı Değerlendirmeleri,
3. Beyin Fırtınası Teknikleri,
4. Eylem Planı Hazırlanması,
5. Topluluğa sunumunun Gösterilmesi,
6. Teklif Hazırlama Teknikleri ve
7. Bağımlılık Sendromu önemli başlıklardır.

III. EYLEM EĞİTİMİ

Eylem Üretirken, Aynı Zamanda Beceri Aktarımını da Sağlamak İçin Eğitim

Burada topluluk üyeleri yaparak öğrenecekler, yaparken öğrenecekler, “yaparken” den kasıt toplumun kendi yararı için bir proje hazırlarken gerekecek olan SEÇME, PLANLAMA, ve ÖRGÜTLEME işleminin tamamıdır. Bu aynı zamanda topluluğun kendine olan inancını da yükseltecektir.

Topluluk bu aşamada aşağıdaki konuları dikkate alacaktır.

1. Bir yönetim kurulu oluşturmak,
2. Topluluğun içinde bulunduğu koşulları değerlendirmek,
3. Bir eylem planı hazırlamak,
4. Gereken kaynakları elde etmek,
5. Topluluğun tüm hareketlerinin takip edildiğinden emin olmak
6. Harekete geçmek için en etkin şekilde ÖRGÜTLENMEKTİR.

Üyeler yaparak öğrenmeyi öğrendikçe ve kendi kendilerine öğrenmelerini kolaylaştırdıkça daha sağlam hale geleceklerdir.

IV. İDAREYİ BİÇİMLENDİRMEK

Toplumsal Uygulama Komitesini Organize Etmek

Toplumun örgütlemek toplumsal yürütme kurulu kurmayı gerektirir. Toplum üyeleri güvenilir kişileri seçmeyi ve seçimlerin getireceği sorumluluğu üstlenmeyi mutlaka öğrenmelidir. Yürütme Kurulu mutlaka toplumun tamamı tarafından seçilmelidir. İdareci toplumun bir parçası ve topluma karşı sorumludur.

1. Önyargılar kırılmalı,
2. Varsayımlar yer almamalı,
3. Hesaplar şeffaf,
4. Harcamalar açık ve
5. Katılım sağlanmalı ve konular tartışılmalıdır.

V. KOŞULLARI DEĞERLENDİRMEK

Katılımcı Değerlendirmesine Giriş

Topluluk eylemlerine bilgilendirildikleri bir hareket noktasından başlamalıdır. Yönetim

1. İnceleme (dolaşma, gözleme, not alma vb.)
2. Sonuçları analiz edilmelidir.
3. Bu işi yönetim yapmalıdır,
4. Değerlendirme raporu hazırlanır ve yazılarak, dağıtılır.
5. Bu raporda fiziksel ve işgücü kaynakları da yer alır.
6. Yönetim hazırlanan raporu topluluğa sunar.

Tüm bu çalışmalarda toplantıyı kolaylaştırmak moderatör (örgütleyici-eğitici)ün işidir.

VI. TOPLUMSAL EYLEM PLANI HAZIRLAMAK

Toplum Kendi Geleceğine Kendisinin Karar Vermesine İnanandırılmalıdır.

Burada toplumu ve yöneticilerini cesaretlendirmek için yönetim ve planlamanın önemi yönünde etki yapmak gerekir.

Öncelikle ne yapmak ve nereye varmak istedikleri sorusunu cevapla yabilmelidirler. Lewis Carroll'un dediği gibi gidilecek yeri belirlemek ve ona göre yol seçilmelidir. **“gideceğin yeri bilmiyorsan, seçtiğin yolun bir önemi”** yok

Planlamanın özü 4 soruyla özetlenebilir.

1. “Ne istiyoruz?”
2. “Nelere sahibiz?”
3. “Sahip olunanları hedefe ulaşabilmek için nasıl kullanabiliriz?”
4. “Sonuçta ortaya ne çıkacak?”

Bu soruların cevabı için bir PLAN hazırlanmalıdır. Bu plan yönetim kurulu tarafından hazırlanarak toplumun tümüne anlatılmalıdır.

Harekete geçiren kişi (örgütleyici-eğitici) işi kendisi yapmamalı ancak işin kolaylaştırıcı (yönlendirici) rolü olmalıdır.

VII. PROJE TASARIMI, TEKLİFLER, DIŞ KAYNAKLAR

Bir Proje Hazırlamak ve Gerekli Kaynaklara Ulaşmak

Önemli bir nokta topluma kendi seçtikleri proje hakkında bilgi verirken çok fazla dış kaynak yerine zor da olsa iç kaynak yönünde ısrar etmek gerekmektedir. Nedeni fazla dış kaynak dışa bağımlılığı artırmaktadır. Toplumun (örgütün) kendi kaynaklarına güvenmesi esastır. Tamamen dışarıdan gelecek kaynaklara dayanmamalıdır. Yönlendirme bu yönde olmalıdır.

Yönetim ancak yapılarak öğrenilir. Toplantılara yönetim tam olarak katılmalı ve her konuda bilgi sahibi olmalıdır. Seçilen konular kendi güçleri oranında belirlenmeli ve gerçekçi olmasına dikkat edilmelidir. Tasarı proje toplumun tamamının onayını alması arzu edilir.

Hazırlık sırasında mutlaka beyin fırtınası yapılarak VI. Bölümde verilen 4 soruya cevap aranmalıdır. Sadece dış kaynağa dayanmak toplumun dayanıklılığını azaltır

VIII. DÜZENLEMELERİ İZLEMELERİ

İşlerin Nasıl Gittiğinin Farkında Olmak .

İzleme her projenin temelidir. Tehdit gibi algılansa bile aslında korkulacak bir şey değildir. Proje tasarımı sizi hedeflerinize götürecektir. Ancak mutlaka izlemeniz gerekecektir. İzlemediğiniz zaman sapmaları hızla ve kolayca düzeltilmesi zorlaşacaktır. Müdahale zamanında yapılmalıdır.

Projenin nasıl izleneceği topluluk ile yönetimin beraber kararlaştırılmasında yarar vardır ve yazılı olmalıdır.

IX. EYLEM İÇİN ÖRGÜTLENME

Roller ve Sorumluluklar

Tarımdan geçimini sağlayan ve kırsal alanda yaşayanlar için örgütlenme; yaşanan sorunlara karşı birlikte karar verme, mali, teknik ve insan kaynaklarını bir araya getirme ve birlikte hareket etmek için yapılaşmaktır.

Birlikte hareket ederken kişilerin görevleri tanımlanmalıdır. Bu hareketin temelidir. Sorumlulukların dengeli bir şekilde değişik kişiler arasında dağılımı söz konusudur. Aksi halde iş ortada kalabilir. Örgütlerde katılımın çok olması ve katkının önemi fazladır. Hareketin programlı ve organize edilmiş olması gereklidir.

SONUÇ:

Artık örgütleyici rehberler ÖRGÜTLEME yeteneğini kazanmışlardır. Yaptıkları toplantılardan sonra kimin devam edeceği kimin etmeyeceği anlaşıldığından onların tercihlerine bırakılmalıdırlar.

Faaliyetler:

- 1- Örgütleyici Grup Oluşturma
 - a. 6 İl Koordinatörü,
 - b. 17 Kısa Dönem Danışmanlar,
- 2- Örgütleyiciler için Seminer hazırlama (Bilgi notu, doküman, Powerpoint, rapor hazırlama.)
- 3- Örgütleyiciler için SEMİNER,
- 4- Kısa Dönem Danışmanların Eğitimi,
- 5- Köy toplantılarında örgütlenme konularında genel bilgilendirme,
Bu çalışmalar KDD köylerde yıl boyunca yapacakları incelemeler sırasında yapacaklardır. Potansiyel bölgelerin belirlenmesinde etkili olacaklardır.
- 6- Potansiyel bölgelerde Köy toplantıları, Bu toplantılar geniş katımlı olarak başlatılacak ortak sorunların çözümüne yönelik örgütlenmeye doğru adımların atılmasıdır. Sürekli görüşmeler sonunda bilinçli ve güçlü örgütler oluşturularak EYLEME yönelik kararlar ve yönetim belirlenerek ortak PROJE TASLAĞI hazırlanacaktır. Hazırlanacak bu projeler konuları GAP/BKİ' nin öngördüğü konuları kapsamaları ve uygun maliyetlerin 600 000,00TL.yi geçmemesi halinde % 70 i hibe olarak karşılanacaktır.
- 7- 2015 yılında hem Model uygulaması hem de projenin uygulanması için 20 örgüt faaliyete geçmiş olacaktır. Yeni kurulacak çiftçi örgütünün ilk yıl kira ile donanımı GAP/BKİ tarafından karşılanacaktır.
- 8- Örgüt Başkanları ve üreticiler için örnek örgüt ve faaliyetlerini yerinde görmek ve incelemek üzere her yıl 2 adet Yurt-içi gezi düzenlenecektir.
- 9- Güçlü ve aktif örgütlerin yer aldığı ülkelerdeki başarılı ve örnek çalışmaları izlemek üzere Yurt-dışı geziler düzenlenecektir. (5 yılda 3 gezi)

Buradaki Amaç ve Hedefler sorunların çözümüne göre belirlenmiştir.

Durum analizi sırasında belirlenen potansiyel alanlarda konulara göre yeni çiftçi örgütlerinin kurulması ve mevcut örgütlerin ise geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amaç olarak belirlenmiştir.

Üyelerin bilinçlendirilmesi, yöneticilerin kapasitelerinin geliştirilmesidir öncelikli sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo: Çiftçi ziyaretleri bilgilendirme ve bilinçlendirme toplantıları yapılmıştır.

Hedef ise amaçlara yönelik;

- Üretici eğitimleri, bilinçlendirme,

- Yönetim kapasitesini geliştirme ve
- Toplumun harekete geçirecek ekiplerin mobilize edilmesidir.

Yöntem ise üyelerin katılımını sağlayarak yaparak öğrenmelerini gerçekleştirecek metodlarla olacaktır. “Yaparken” den kasıt toplumun kendi yararı için bir karar alırken seçme, planlama ve örgütlenme işleminin tamamında katkıda bulunmasını sağlayacak yönlendirmenin yapılmasıdır. Bu aynı zamanda topluluğun kendine olan inancını da yükseltecektir.

Örgüt sayılarının yeterli olduğu bölgelerde aktif üye sayısının artırılarak yatırımlara öncelik verilecektir.

B.1. Mevcut Örgütlerin Geliştirilmesi Çalışmaları

Model uygulamasına başladığımız örgütlerden geliştirilebilecek olanlarla işe başlanmıştır. Bu dönemde daha çok idari ve teknik kapasite geliştirilmesi şeklinde olmuştur. Daha sonra aynı örgütün bünyesinde mali kapasite artışı için çalışmalar yürütülmüştür. Bunların bir kısmında yasal veya idari yönden olmayacağı anlaşılınca örgütün çalışma alanında yeni örgüt lenmeye gidilmiştir.

Çalışılan örgütün mali kapasitesinin artırılması amacıyla;

1. Şanlıurfa/Suruç Ziraat Odası (Ortak Makine Kullanma Parkı)
2. Gercüs Ziraat Odası (Eğitim Çiftliği Projesi)
3. Batman/Sason Çilek Üreticileri Birliği (Üretimi Geliştirme Projesi)

Model uygulaması için Proje Uygulama Kurulları tarafından belirlenen ve çalışmalara başladığımız örgütlerin geliştirilebilecek olanların incelenmesi ile işe başlanmıştır. Bu çalışmalar öncelikli olarak İdari ve teknik açıdan ele alınmıştır. Daha sonra mali yönden kapasite geliştirme çalışmaları sürdürülmüştür.

Bu dönemde yeni örgüt kuruluş çalışmaları sürdürülmüştür;

1. Kahta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği,
2. Sason Çilek Üreticileri Birliği ve
3. Şehitkamil Kiraz üreticileri Birliği kurulmuştur. Gaziantep/Şehitkamil Kiraz Üreticileri Birliği kurulmuştur. 800 e yakın kiraz üreticisinin bulunduğu bölgede üye sayısının artırılması için kurucu üyelerle birlikte köy toplantılarına başlanmıştır. Bu görüşmeler sonunda öncelikli sorunlar tesbit edilerek hem model kapsamına alınması hem de mali destek hazırlıkları yapılacaktır. Bu çalışmada öncelikle;

Her 3 Birlikte de üye sayısı artışı ve eğitim çalışmaları devam etmiştir.

B. 2. Yeni Örgütlerin Oluşturulmasına Yönelik Çalışmalar

Yeni örgütlerin kurulmasında Eylem Planına uygun olarak bilgilendirme çalışmaları devam ettirilmiştir. Gerek mevcut üretim durumu gerekse başlamış çalışmaların devamı olarak öne çıkanlar;

1. Diyarbakır/Kulp'ta İpekböceği koza konusunda 830 üretici, 30 köy, 49 ton koza üretimi yapılmaktadır. Gerek GTH İlçe Müdürlüğünde gerekse köylerde toplantılar yapılmıştır. Gelineen noktada Ağustos ayının ilk haftasına kadar köy toplantılarına devam edilmiştir. KULP KOZA TARIM SATIŞ KOOPERATİF kurulmasına karar verilmiştir. Ancak bölgedeki olaylar nedeniyle bir süreliğine ara verilmiştir.
2. Adıyaman /Besni Organik Üzüm Üreticilerinin örgütlenmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır. Son olarak GTH İlçe Müdürlüğü toplantı yapılmış ancak başarılı olunamamıştır. Son olarak İKA hibelerinden yararlanılarak GTH İlçe Müdürlüğü tarafından Organik Meyve Üreticileri Birliği kurulmuştur. Sağlıksız bir şekilde kurulan bu Birliğin iyileştirme ve güçlendirme çalışmaları devam etmektedir.
3. Gercüş ilçesinde Üzüm Üreticileri Birliği kurulumu için köylerde bilgilendirme çalışmaları sürdürülmüştür. 2016 yılı ilk yarısında Birlik kurulmuştur. Birliğin güçlenmesi için eğitim ve teknik destek sağlanmaktadır.
4. Diyarbakır/Dicle Organik Meyve Üreticileri Birliği yeni kurulan bir örgüt olduğundan gerek yöneticilerin gerekse çiftçilerin bilgilendirme çalışmalarına devam edilmektedir.
5. Gaziantep Altınüzüm Sulama Kooperatifinde sadece geçmiş yıllarda yapılan çalışmalara devam edilmiştir. Ancak üyelerin ilgisizliği nedeniyle ilişkiler zayıflamıştır.
6. Siirt Arı Yetiştiricileri Birliği, Model kapsamı çalışmalarına alınması konusunda çalışmalar sürdürülmektedir.
7. Gölbaşı'nda üzüm konusunda örgütlenme çalışmaları devam etmektedir. Kaymakamlık proje birimi, GTH İlçe Müdürlüğü ve Ziraat Odasıyla birlikte yoğun olarak çalışmalar yapılmıştır. Çiftçi görüşmeleri, çiftçi toplantıları ve ilgili kurum kuruluş görüşmeleri yapılmıştır. Bölgesel olarak üzüm üreticiliğinin yapıldığı

- Belören Beldesi,
- Harmanlı Beldesi ve
- Haydarlı Köyünde çiftçi bilgilendirme toplantıları yapılmış, ayrıca çiftçi grupları görüşmeleri yapılmıştır. Son olarak 28.06.2016 tarihinde ilgili tüm kurum kuruluşlar(KKÖ Şube Müd, Belören Bel. Başkanı, GTH İlçe Müd ve Ziraat Oda Başk.) ve üretici çiftçilerin katılımı ile toplantı yapılmıştır. Yapılan tüm bu çalışmalardan sonra üyeler birlik kurmak için karar vermiştir. Birlik için kurucu olma sı düşünülen çiftçiler bir araya gelmiş kuruluş için resmi adım atılması amaçlanmıştır. Fakat 5200 sayılı üretici birlikleri yasasında yer alan kurucuların ilçe düzeyinde üretilen ürünün %10 (yüzde 10) üretim kapasitesine sahip olması gerektiği şartı yer almaktadır. Kurucu olacak çiftçilerin üretim miktarları bu şartı sağlayamamaktadır, bu yüzden kurucu üye sayısının artırılması gerekmektedir. Bu yönde çalışmalar tamamlandıktan sonra resmi adım atılacaktır. Ancak şunu da belirtmekte yarar var bu yasa uygulayıcılar tarafından tam olarak yorumlanamamaktadır.

5%10 kanaatimize göre kurucu üyelerin değil Birlik üyelerinin bu miktarı sağlamasıdır. Kurucu üyelerin bu miktarı sağlaması çok zordur. Buna GTHB'nin açıklık getirmesi gerekmektedir.

8. Sur Ziraat Odası Yönetimi Danışmanlık Yetki Belgesi için başvuru yapmıştır. Oda bir Tarım Danışmanı istihdam etmiştir. Diyarbakır GTH İl Md. Tarafından denetlenerek başvuru kabul edilmiştir. Yetki belgesinin verilmesi beklenmektedir. Bu süre içerisinde Sur ZO. Tarım danışmanları ile birlikte 5 köyde 20 çiftçi ile yapılan anketler sonucunda mevcut durum çıkarılmıştır. Yeterli sayıda anket için çalışmalara devam edilmektedir. Sur Ziraat Odası adına proje hazırlamak için TKDK ve Karacadağ Kalkınma Ajansı ile görüşülmüştür. Makine parkı, mısır kurutma tesisi, fidan-fide üretim tesisi ve peyzaj için çiçek üretimi gibi konular fikir olarak tartışılmaktadır. Sur ZO gelir getirici ve tarım danışmanlığını destekleyen projelerin yapılması için çalışmalara başlanmıştır.
9. Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliğine bağlı olan 5 köy muhtarı, birlik başkanı ve yardımcısı ve Eğil İlçe tarım müdürü ile toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda birlik üyelerinin aidatları, danışmanlık hizmetlerinin verilmesi için yapılacak harcamalar ve yapılan sulama projesi için yatırılacak katkı payı görüşülmüştür. EOTÜB henüz Danışman çalıştırabilecek ekonomik güce sahip değildir. Eğil İlçe Tarım, TKDK, Zirai Mücadele ve Tarım İl Müdür- lüğünün ortak katılımı ile teknik destek verilmeye devam edilmektedir.
10. Dicle İlçesi Organik Meyve Üretici Birliği tarımsal danışmanlık YETKİ BELGESİ için başvuru yaptı. Birlik ofisi için yer kiraladı ve bir Danışman istihdam etmiştir. Hizmet aracı satın alınmıştır.

Bu örgütlerin;

“Ne istedikleri?”

“Nelere sahip oldukları?”

“Sahip olunanlarla hedefe ulaşabilmek için nasıl kullanabilecekleri?”

“Sonuçta ortaya ne çıkacak?” sorularına cevap aranacaktır.

B.3.Yeni Kurulan Örgütlerde Yapılan Çalışmalar

- Sason Çilek Üreticileri Birliği(SAÇÜB),

Sason Çilek Üreticileri Birliği kapsamında tarımsal pazarlama konulu eğitim ve yayım toplantısı yapılmıştır. Toplantıda Sason Çilek Üreticileri Birliği' nin bundan sonraki pazarlama çalışmaları hakkında yol haritasının belirlenmiştir. Tüm satışlar birlik üzerinden satışı yapılarak, çiftçilerden %3'lük bir katkı payı alınmasına karar verilmiştir. Sason Çilek Üreticiler Birliğine yönelik 19 çiftçiye İTU eğitimi verilmiştir. Batman İli Sason İlçesi Çilek Üreticileri Birliği faaliyet alanında, Kültürel İşlemler, Demo Girdileri Hakkında, İlaç ve Gübre Kullanımı, Uygulama Saha kontrolü Çiftçi Eğitimleri yapılmıştır. Batman İli Sason İlçesi Çilek Üreticileri Birliği faaliyet alanında Örgütlenme ve Kültürü ve Liderlik Eğitimi toplantısı yapılmıştır. Ayrıca 4 defa Sason Proje Grubu Toplantısı yapılmıştır. Bunların neticesinde SAÇÜB üye sayısı 51' e çıkmıştır.

- Kâhta Sert Kabuklu Meyve Üreticileri Birliği (KSKMÜB)

İyi Tarım Uygulamaları konusunda yetkili KSK ile sözleşme imzalamış ve sertifikaları ilgili KSK kurumu tarafından çiftçilere verilmek üzere hazırlanmıştır 6.500 dekarlık alanda İTU ile badem üretimi gerçekleşmesi beklenmektedir. Birlik üyelerine GTH Bakanlığına sunulmak üzere 7 adet damla sulama projesi hazırlanmıştır. Kâhta Badem Üreticileri Birliği için Badem İşleme Tesisi proje çalışmalarına başlanmıştır. Tesis yeri için Kâhta Organize Müdürlüğü yetkilileri ve kaymakamlık ile görüşme yapılmış ve yer tahsisi için söz alınmıştır. Proje ön hazırlıkları yapılmaktadır. Son olarak Badem İşleme Tesisi kuruluşu GTHB' nin programına alınmıştır. Bunların neticesinde üye sayısı 80' e çıkmıştır.

- Şehitkâmil Kiraz Üreticileri Birliği (ŞKÜB)' nde üye artırmak için üreticilere bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Halen mali destek proje çalışmaları devam etmektedir.

B .4. Kurulmuş Olup Yeni Çalışma Döneminde Destek Verilen Çiftçi Örgütleri

Cullap Sulama Birliğinin üyelerine tarımsal danışmanlık hizmeti vermek kapsamında GTH Bakanlığına görüş yazılmış olumlu görüş alındıktan sonra Şanlıurfa GTH İl Müdürlüğüne müracaatı yapılmıştır. Şu an 2 tarım danışmanı göreve başlamıştır. Tarımsal danışmanlık hizmeti alacak çiftçi lerin belirlenmesine yönelik köy ve çiftçi ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

Diyarbakır/Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliği, mali yönden desteklenmesi için çiftçilerle toplantılar yapılmıştır. Bölgenin küçük olması nedeniyle henüz işlenecek yeterli miktarlarda ürün bulunmamaktadır. Birliğin köyler bazında ve üretim alanlarının gelişmesi durumunda önümüzdeki yıllarda ekonomik işletmenin kurulması düşünülebilir.

Diyarbakır/Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliği, mali yönden desteklenmesi için çiftçilerle toplantılar yapılmıştır. Bölgenin küçük olması nedeniyle henüz işlenecek yeterli miktarlarda ürün bulunmamaktadır. Birliğin köyler bazında ve üretim alanlarının gelişmesi durumunda önümüzdeki yıllarda ekonomik işletmenin kurulması düşünülebilir.

Örgütlenme çalışmalarında;

- Üye sayısının artırılması çalışmaları,
- Teknik destek sağlama çalışmaları, (eğitim ve demonstrasyon)
- Kapasite geliştirme eğitimleri,
- Toplumu harekete geçirmek için Proje hazırlığı(Mali destek)

I. UYGULAMA PLANI

Yapılacak Olan Örgütlenme Eğitimi ve Örgütlenme faaliyetlerine ait Faaliyet Planı tablo olarak hazırlanmıştır.

1.Yıl													
1. Yarıyıl								2. Yarıyıl					
Faaliyet	Oca.	Şub.	Mar.	Nis.	May.	Haz.	Tem.	Ağu.	Eyl.	Eki.	Kas.	Ara.	Sorumlu
1.Döküman Hazırlığı	X	X											TEYKOB Tarım Ekono.
2.Rapor Hazırlama		X											TEYKOB Tarım Ekono.
3.Eğitim Hazırlığı		X											TEYKOB Tar. Eko+Enfor.
4.İl Koor.Seminer		X											Tarım Ekonomisti
5.Danışman Eğitimleri		X	X	X									İl Koordinatörleri
6.Köy Toplantıları			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	İl Koordinatörleri
7.Çiftçi Eğitimleri				X	X	X	X	X	X	X	X	X	Danışmanlar
8.Tar.Örgütü Güç len. Çalış.(20adet)					X	X	X	X	X	X	X	X	İl Koor. + Danışman
9.Örnek Örgüt Tek.Gezi (Yılda 2)										X		X	Örgüt Bşk.+2 İK
10.Tar.Örgütü Kur ma Çalış.(10 adet)							X	X	X	X	X	X	TEYKOB +İl Koor.+Danışman
11.Yurt dışı (Fr.Al)											X		Örgüt Bşk.+

3. GAP TEYAP ifti rgtleri Merkezli oğulcu Yayım Modeli ÖRGÜTLENME ile ilgili sunu hazırlanmış ve İl Proje Ekiplerine anlatılmıştır. Yapılan bu çalışma sonunda köylerde yapılan toplantılarda üreticiler ÖRGÜTLENME konusunda bilgilendirilmiflerdir.

Konu ile ilgili hazırlanan ve derlenen Bilgi notları;

- Tarımda rgtlenme Nedir?
- Tarımda rgtlenme ve Sorunları,
- Toplumunu Güçlendirme,
- Yayım Eğitimi ve Kırsal Kalkınma,
- Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi,

C- SUYUN ETKİN KULLANIMI VE SUYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Ülkemizde Kırsal alanların kalkınması ve gıda güvenliğinin sağlanması için sulama projelerine büyük yatırımlar yapılmaktadır. Bu yatırımlar sonucu ülkemizde ekonomik olarak sulanabilir 8,5 milyon hektarın 5,73 milyon hektarı sulamaya açılmış bulunmaktadır. Ancak sulamaya açılan bu projelerde inşaat safhasına verilen önem, işletme safhasına verilmediği için bu projelerde öngörülen gelir artışına ulaşamadığı gibi su ve toprak gibi geleceğimizi ilgilendiren doğal kaynaklar da olumsuz etkilenmektedir. Bu hususu GAP'ta işletmeye açılan projelerde belirgin bir şekilde gözlemlemek mümkündür. Sulamaya açılmış birçok pompaj sulamalarında bile sulama randımanının %40'ın altında olması, bu projelerin sürdürülebilirliklerini gündeme getirmektedir. Küresel ısınma ve suyun sektörler arası paylaşımı sonucu gelecekte tarıma tahsis edilecek suyun azalacağı dikkate alındığında bu sulama randımanı ile projelerin sürdürülebilirliği söz konusu olamaz.

Sulama projelerinin planlandığı şekilde işletilmesi ve öngörülen katma değeri sağlanması için, suyun tarla başına getirilmesi yetmez. Çiftçilerin;

1. Sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetimi,
2. Suyun etkin kullanımı,
3. Sulu tarım koşullarında yetiştirme teknikleri,
4. Tüm süreçlerde yönetim konularında kapasitesinin geliştirilmesi, paylaşma ve ortak hareket etme kabiliyetlerinin geliştirilerek örgütlenme kültürünün oluşturulması,
5. Ve daha da önemlisi öğrendiklerini uygulamaya geçirebilmeleri için girdileri, basınçlı sulama sistemlerini ve gerekli makine, alet ve ekipmanları edinebilecekleri kredi imkanlarının oluşturulması şarttır.

Bu nedenle her proje bir bütün olarak ele alınmalı ve tüm çiftçilerin aynı uygulamaları yapabilecekleri bilgi ve mali imkanlara sahip olacakları ortamlar oluşturulmalıdır. Aksi takdirde anlaşmazlık ve uyuşmazlıklar kaçınılmaz olur. Bu nedenle bir taraftan eğitimlerle bilgi düzeyleri geliştirilirken, diğer taraftan basınçlı sulama sistemleri, makine-alet-ekipman ve sulu tarım koşullarında kullanılan diğer girdileri temin edebilecekleri destek, teşvik ve kredi imkanları sağlanmalıdır. Sürekli eğitim ve saha denetimleri ile uygulamalar proje bütününde aynı seviyeye getirilmeye çalışılmalıdır. Aksi takdirde su yönetimi ve su kullanıcıları arasındaki anlaşmazlık ve uyuşmazlıklar son bulmayacaktır. Her sulama dönemi aynı nedenlerden kaynaklanan sorunlara sahne olacaktır. Bir çiftçi ihtiyacın çok üstünde su kullanırken, diğeri ürününü yetiştirecek yeterli suyu bulamayacaktır.

Çözüm sulamanın su yönetimi (İBY) ile disipline edilmesidir. Ancak tam tersine genellikle sulama ile su yönetimi yönlendirilmeye çalışılmaktadır. Oysa su yönetiminde birim alana su tahsisi ve uygulaması ile proje alanında adilane su dağıtımı sonucu ve hacimsel su ücretlendirilmesi ile bile sulamada olumlu yönde çok ilerleme sağlanabilir.

Hangi sulama yöntemi uygulanırsa uygulansın planlandığı şekilde işletilmediği sürece hedeflenen sonucu sağlamaz. Nitekim uygulamada bilinçsiz salma sulama sonuçlarını

aratmayan yağmurlama ve damla sulama uygulamalarına arazide sık sık rastlamak mümkündür. Sonuç olarak, projeden öngörülen sonuçlara ulaşmak için projenin bütününde çiftçilerin asgari düzeyde aynı bilgi düzeyine ve mali imkanlara sahip olması ve projenin işletme, bakım ve yönetimine katılımlarının önemsenmesi gerekir. Bu işletme koşulları oluşturulduğunda suyun disipline edilmesi ve sulamada hedeflenen sonuçlara ulaşılması mümkün olacaktır.

GAPTEYAP yukarıda dile getirilen tüm başlıkları kapsayan ve sonuçlarını hedefleyen bir projedir. Bu nedenle de ilgili kamu kurumları, çiftçi örgütleri ve çiftçiler tarafından önemsenmekte ve büyük ilgi gösterilmektedir.

İBY HİZMETLERİNİN GAP İÇİN ÖNEMİ

GAP tamamlandığında 1,7 milyon hektar (ülkemizin ekonomik sulanabilir alanların %20) arazi sulama imkanına kavuşacaktır. Bundan da anlaşılacağı üzere, GAP entegre bir proje olmakla birlikte sürükleyici lokomotif sulamanın sağlayacağı katma değerlerdir. Ancak sulamaya açılan tüm projelerde İBY sorunları ve bu sorunların neden olduğu menfi sonuçlar bulunmaktadır. Hatta bu sorunlar nedeniyle sulamanın yapılamadığı projeler de vardır. Adıyaman'da Samsat Pompaj sulaması, Gaziantep'te Nizip Belkıs Pompaj sulaması ilk akla gelen sulamalardır. Batman sol sahil sulaması cazibe olarak sulanabilen kısmı sulama birliği tarafından işletilmektedir. Ancak sulama birliği, pompajla sulanan alanın işletmesini devir almamaktadır. Kaldı ki 1995 yılında sulamaya açılan Şanlıurfa Harran Ovası cazibe sulamasının da bile İBY hizmetleri hala oturmamıştır. Örneğin tüm çabalara rağmen Harran ana kanalı mansabında oturmuş bir sulama düzeni tesis edilememiştir. Bu nedenle planlananın çok üstünde kanallara su verilmektedir.

Yeni sulamaya açılan Suruç pompaj sulamasında yaşanan sorunların daha çok projenin inşaat aşamalarından kaynaklandığı ifade edilmektedir. Ancak sulamanın işletme şekli de netleşmiş değildir. Hem kamu (DSİ), hem özel şirket işletmede görev almaktadır. İBY hizmet bedelleri ise DSİ tarafından tahsil edilecektir. Yaklaşık 94.000 ha alana hizmet edecek sulamanın işletmeye açılan kısmında yaşanan belirsizlikler ve özellikle çiftçilerin tesisleri sahiplenme duygusunu canlandıracak tedbir, teşvik ve müeyyidelerin yaşama geçirilmemesi durumunda hırsızlık ve tahribatlar gibi sorunlar da yaşanacaktır. Bu sorunlar farklı düzeyde de olsa tüm sulamalarda yaşanmaktadır.

Ancak bu sorunların en üst düzeyde yaşandığı GAP bölgesinde tesislerin inşaatı kadar sürdürülebilir işletmesi de hayati önem taşımaktadır. **GAPTEYAP kapsamında bu konuya önem verilmekte ve sürdürülebilir bir sulama için iyi bir su yönetimi ön koşul olarak kabul edilmektedir.** Buradan hareketle sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı başlığı altında çalışmalar yürütülmektedir.

Özellikle suya açılacak alanlarda yürütülecek faaliyetler için oluşturulan suya hazırlık kavramı ülkemizde ilk defa uygulamaya konmuştur. Bu kapsamda suya açılacak her projeye özgü 'Suya Hazırlık Eylem Planı' hazırlanarak uygulamaya konmaktadır.

Sonuç olarak sürdürülebilir bir su yönetimi oluşturulmadan, sulama kontrol altına alınmaz. Bu nedenle su yönetimini geliştirmek ve düzenleyici önlemler almak suretiyle sulamayı yönlendirmek çok daha gerçekçi bir yaklaşımdır.

SUYA HAZIRLIK VE KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN İBY FAALİYETLERİ

Bilindiği üzere GAPTEYAP 2011 yılında uygulamaya konmuş bir projedir. Projenin başlaması ile GAP kapsamında yer alan sulama projeleri ve mevcut durum tespiti yapılmıştır.

GAP'ta Sulamaya açılan sulamaların İBY hizmetlerinin tamamına yakını sulama birlikleri tarafından yürütülmektedir. Bu nedenle bu alanlardaki çiftçi, çiftçi örgütü, ilgili kurum ve kuruluşların sulama birliklerinin işleyişi, görev ve yetkileri konularında bilgi sahibi olmaları önemlidir. Ayrıca çiftçilerin bu işletme düzeninde hak ve sorumluluklarını bilmeleri sulamayı olumlu etkileyecektir. Bu noktadan hareketle işletmeye açılmış sulamalarda İBY konularında eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda yürütülen bir diğer faaliyet ise suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı faaliyetleridir.

İşletmeye açılmış ve açılacak projelerde sulamada yaşanması muhtemel sorunların önlenmesi ve işletmenin sorunsuz devam etmesi amacıyla suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

GAP bölgesinde sulama projelerinin inşaatı ve işletilmesi DSİ 10, 15 ve 20. bölge müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Bölge yetkilileri ile görüşülerek yakında sulamaya açılacak projeler hakkında bilgi alınmakta ve buna göre faaliyetler planlanmaktadır.

Faaliyetler saha çalışması, ihtiyaç analizi ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşme, değerlendirmeler ve çalıştaydan sonra hazırlanan eylem planları doğrultusunda katılımcı bir anlayışla yürütülmektedir.

Suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı kapsamında belirlenen çalışma alanları aşağıda verilmiştir:

1. Samsat pompaj sulaması
2. Nizip-Belkıs Pompaj Sulaması
3. Batman Sol Sahil Sulaması
4. Suruç Sulaması
5. Pamukçay sulaması
6. Mardin Ceylanpınar sulaması
7. Dicle Kral Kızı 3. Kısım Sulaması
8. Günışığı pompaj Sulaması

Bunlardan Samsat Pompaj Sulaması, Nizip Belkıs Pompaj Sulaması ve Batman Sol Sahil Sulaması işletmeye açılmış ancak işletme sorunları nedeniyle sulama yapılmayan veya sulamada sorunlar yaşanan sulamalardır.

Suruç Pompaj Sulaması, Pamukçay Sulaması, Mardin Ceylanpınar 3. Kısım sulaması, Günişığı Pompaj sulaması ve Dicle Kral Kızı 3. Kısım Sulaması ise işletmeye açılmadan faaliyetlerin yürütüldüğü sulamalardır.

1. ADIYAMAN SAMSAT POMPAJ SULAMASI

2009 yılında kısmi olarak sulamaya açılan projenin 2638 ha net sulama alanı bulunmaktadır. 2011 yılında GAPTEYAP ve Tarım İlçe Müdürlüğü tarafından yapılan eğitim ve yayım çalışmaları sonucu çiftçiler sulamayı benimsemiş ve 2012 yılında 11.000 dekar alanda sulama yapılmıştır. 2012 yılında sulama devam ederken, birliğin borcu nedeniyle elektrikler kesilmiş ve o tarihten itibaren sulama işletilememektedir.

Sulamanın tekrar işletmeye açılması için ‘Samsat Pompaj Sulamasının Tekrar İşletmeye Açılması Eylem Planı’ hazırlanmıştır. Eylem planında sulamanın işletmeye açılmaması durumunda yıllık 8.000.000 TL gelir ve 5.000 kişilik istihdam kaybı olacağı ve belli bir süre sonra tesislerin de zarar göreceği ifade edilmiştir.

Sulamanın tekrar işletilmeye açılması için hazırlanan eylem planında Sulamanın işletmeye açılmaması durumunda öngörülen olumsuzlukların tamamı gerçekleşmiştir. Pompa istasyonunda 4.000.000 milyon TL hasar oluşmuştur.

Sulamanın elektrik giderlerini karşılamak üzere inşa edilen güneş enerjisi sistemi (GES) devreye girmiş ise de geliri henüz sulamaya tahsis edilmemiştir. Ne şekilde olacağı konusu da netleşmemiştir.

2016 yılında Adıyaman’a atanan vali tesisin tekrar işletmeye açılması için çalışmalara başlamış ve bu amaçla hazırlanan eylem planını ve GAP TEYAP’ ın konuya ilişkin görüşünü almıştır. Sulamanın işletmeye açılması için gerekli çalışmaları başlatmıştır.

Sonuç olarak DSİ 20. Bölge Müdürlüğü tesislerde meydana gelen tahripleri gidermiş, Samsat Kaymakamlığı elektrik aboneliğini üzerine almış ve tesisler faal hale getirilmişse de sürdürülebilirlik için işletmeyi yapacak sulama birliğinin kurumsallaşması gerekir. Ancak bütün olumsuzluklara rağmen Samsat Pompaj sulamasının 2017 sezonunda işletmeye açılması beklenmektedir.

Sulama başladığında alanda eğitim faaliyetleri yürütülecektir.

2. GAZİANTEP NİZİP BELKIS POMPAJ SULAMASI

Nizip Belkis pompaj sulaması GAP’ın Gaziantep iline hizmet eden en önemli projesidir. Proje tamamlandığında 108. 000 ha alan sulama imkanına sahip olacaktır. Proje kapsamında halen 10.164 ha arazinin sulama alt yapısı tamamlanmış bulunmaktadır.

Projede işletme, bakım ve yönetim hizmetlerini üstlenen Belkıs-Nizip sulama birliği 2007 yılında 5 köyün katılımı ile kurulmuştur. Sulama birliği, 2011 yılında proje kapsamında işletmeye açılan 1830 ha alanda sulama faaliyetlerine başlamıştır.

Ancak yeterli su talebi olmadığından, sulama birliği 2013 yılından beri sulama faaliyetlerine ara vermiş bulunmaktadır. Çiftçiler bitki deseninin %85'ini teşkil eden fıstık ve zeytinin sulamaya gerek olmadığı ve pompaj nedeniyle sulamanın maliyetli olduğunu belirtmektedir. 2015 yılı itibariyle 10.164 ha alanın sulama alt yapısı tamamlanmış bulunmaktadır.

GAPTEYAP projesiyle suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı kapsamında sulamanın işletme koşullarının oluşturulması için köy toplantıları, çiftçi bilgilendirme toplantıları, teknik geziler düzenlenmiştir. Ayrıca ilgili kurum, kuruluş yetkilileri, konu uzmanları ve önder çiftçilerin katılım sağladığı bir çalıştay düzenlenerek sonuçlarına göre eylem planı hazırlanmıştır. Sulamanın işletme koşullarının oluşmasına yönelik eylem planını yürütmek üzere Belkıs Koordinasyon Kurulu (BEKOK) kurulmuştur. BEKOK GAP BKİ Bölge Müdürlüğü, Nizip Kaymakamlığı, Nizip İlçe Tarım Müdürlüğü, Antep Fıstık Araştırma Enstitüsü ve Belkıs Nizip Pompaj sulama birliği temsilcilerinden oluşmaktadır.

2016 yılında gerçekleştirilen faaliyetler ve yetersiz yağışın da etkisiyle, çiftçiler ön ödemeli sayaçlarla kullandığı kadar ödeme yapmak suretiyle su talebine bulunmuştur. GAP BKİ Bölge Müdürlüğü, sulama birliğine destek ve katkı sağlamak amacıyla 46 sayaç vermiştir. Su talep eden çiftçiler artmaktadır. Halen 10.000 da alan sulanmaktadır. Bunda sulama birliğinin gayretleri de çok etkili olmuştur.

3. BATMAN SOL SAHİL SULAMASI

Batman Sol Sahil Sulaması Batman ili sınırları dâhilinde 18.758 ha alanın sulanması amacıyla inşa edilmiştir. Sulama sahasının imar alanına isabet etmesi ve terfi yüksekliğinin (125 m) fazla bulunması nedenleriyle P3 pompaj sulamasının yapımından vazgeçildiğinden sulama alanı 18.758 hektardan 14.178 hektara düşmüştür.

Sulamanın işletme ve bakım hizmetlerini üstlenen Batman sol sahil sulama birliği sulamanın sadece cazibe kısmını işletmektedir. Pompajlı kısmın işletme ve bakım hizmetlerini devir almamaktadır.

Batman sol sahil sulama birliğinin su yönetiminde sorumluluk almaması, çiftçilerine basınçlı sulama sistemleri kullandırmaması ve DSİ'nin ihtiyacın 4 katı su vermesi bu alanda ilerleme sağlamamıza imkan tanımamıştır. DSİ ve sulama birliği arasındaki ilişkiler takip edilerek uygun ortam bulunması durumunda alanda tekrar çalışmalar başlatılacaktır.

4. ŞANLIURFA SURUÇ POMPAJ SULAMASI

Suruç Pompaj sulaması GAP ve Şanlıurfa sulamalarının önemli sulama projelerinden biridir. Proje ekonomik tarımı sınırladığı 94.814 ha alanın sulanmasını sağlayacaktır. Bu alan GAP sulamalarının %5'ine ve Şanlıurfa sulamalarının %10'una tekabül etmektedir. Proje yılda 300 milyon TL gelir artışı ve 180 bin kişiye istihdam sağlanması öngörülmektedir.

Suruç Pompaj Sulaması, sulama işletmeye açılmadan suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı kapsamında faaliyetlerin yürütüldüğü ilk sulamadır.

Çalıştay, saha çalışmaları ve ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan değerlendirmeler sonunda eylem planı hazırlanmıştır. Eylem planında projenin topluma mal edilmesi temelinde faaliyetler yürütülmüştür. Bilgilendirme toplantıları, köy toplantıları, benzer sulamalara teknik geziler, kadınlara özgü eğitim programı ve teknik geziler, çocuklara özgü programlar ve sulu tarım koşullarında yetiştirme teknikleri eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çocuklara yönelik GAP Egzersiz programı, 'GAP Geleceğimizdir' programı, GAP Lider Çiftçi kampı ve kadınlar için evlerinin bitişiğinde kurulan 200 m²lik damla sulama ile sebze yetiştiriciliği 'Kendin Üret Kendin Tüket' programı devam etmektedir.

Ancak sulamanın nasıl işletileceği konusu netleşmediğinden sulama yönetimi konusu pek işlenmemiştir. DSİ bu konudaki belirsizliği mutlaka gidermelidir.

İhtiyaç analizinde ortaya çıkan makine, alet ve ekipman ihtiyacı ile küçük parsellerin çokluğu dikkate alınarak hazırlanan 'Suruç Ortak Makine Kullanım Parkı Projesi' İdarece desteklenmiş ve Suruç Kaymakamlığı ile Suruç Ziraat Odası ortaklığında yürürlüğe konmuştur. Parkın 2017 Şubat ayında açılışı planlanmıştır.

5. DİYARBAKIR PAMUKÇAY SULAMASI

Diyarbakır DSİ 10. Bölge Müdürlüğüne suya hazırlık programı hakkında bilgi verilerek uygun görülmesi durumunda Dicle Kralkızı sulama sahasında sulamaya açılacak alanlarda programın uygulanması konusunda işbirliği önerilmiştir. Bölge Müdürlüğü yetkilileri tarafından programın sulamaların işletme sürecinde yaşanan sorunların minimize edilmesi ve öngörülen gelir ve verim artışının sağlanması için tüm sulamalarda uygulanmasının yararlı olacağı belirtilmiştir. Ancak bu programın öncelikle yakında inşaatı bitecek Pamukçay sulamasında uygulanmasının daha uygun olacağı ifade edilmiştir. Pamukçay sulamasının, çevresinde sulamaya açılacak 240.000 ha alana da çok güzel bir örnek teşkil edecek konumda olduğu vurgulanmıştır. Görüşmede Pamukçay sulamasının işletme, bakım ve yönetim hizmetlerinin kurulacak sulama birliği tarafından yürütüleceği de ifade edilmiştir. Bu bilgiler çalışmanın bu alanda yürütülmesini öne çıkaran sebeplerdi.

Pamukçay Sulaması, Pamukçay barajından alınan su ile 5.100 hektar alanı sulayan kapalı ve basınçlı bir sulamadır.

Çalışmalar DSİ ve GTH Bismil ilçe Müdürlüğünden görevlendirilen teknik elemanlar oluşan ekiple başlatılmıştır. Çalışmalar çok düzenli ve organize bir şekilde hazırlanan eylem planı kapsamında yürütülmüştür. Köy toplantıları, gezi ve demonstrasyonlarla çiftçiler bilinçlendirilmiş ve sulama birliği hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Hatta bir ilk olarak henüz işletmeye açılmadan işletme haritası da hazırlanmıştır.

Sulama şebekesinin 2015 yılında biteceği planlamasına göre çalışmalarımız devam etmekteydi. Buna göre çalışmalarımız devam ediyordu. Ancak yüklenicinin 2014 yılında iflas etmesi nedeniyle tasfiye ve yeniden ihale süreci devam etmektedir. Böyle bir belirsizlik ortamında çiftçileri motive etmenin zorluğu dikkate alınarak çalışmalara ara verilmiştir. İnşaat başladığında faaliyetlere tekrar başlanacaktır.

6. MARDİN CEYLANPINAR SULAMASI (MC3)

Sulamanın ana kanalı bitmiş olmasına rağmen toplulaştırma sorunları nedeniyle şebeke inşaatını üstlenen yüklenicinin çalışmaması sonucu işi tasfiye etmiştir. Bu alanda henüz çalışma ortamı oluşmadığından çalışma başlatılmamıştır.

2016 yılında alan konusunda yeniden bir durum değerlendirmesi yapılacaktır.

7. DİYARBAKIR DİCLE KRALKIZI 3. KISIM SULAMASI

Bu alanda henüz inşaat başlamadığı için çalışmalar başlatılmamıştır.

8. ŞANLIURFA GÜNIŞIĞI POPAJ SULAMASI

Günişığı pompaj sulaması suyu Mardin ana kanalından alan 16.291 hektarlık bir pompaj sulamadır. Projede 8.775 ha yağmurlama, 6.885 ha Kaliforniya tipi salma ve 681 ha klasik salma öngörülmüştür. Sulama 2017 yılında işletmeye açılacaktır. Ancak nasıl işletileceği konusunda belirsizlikler yaşanmaktadır.

Proje alanında ihtiyaç analizi yapılmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlarla görüşmelerden sonra hazırlanacak eylem planı kapsamında faaliyetler yürütülecektir.

Pompajlı bir sulamada bu farklı sulama yöntemlerinin İBY hizmetlerini çok güçleştireceği ortadadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- GAPTEYAP kapsamında yürütülen suya hazırlık ve suyun etkin kullanımı faaliyetleri, sulama işletmeye açılmadan hazırlanan eylem planı kapsamında yürütülmektedir. Bu konudaki yaklaşımımız ilgili kurum ve kuruluşlarca takdirle karşılanmaktadır.
- Sulamada suyun etkin kullanımını sağlayacak bir su yönetimi çerçevesi oluşturulmadan sulamayı yönetmek çok zordur. Özellikle hizmet alanları geniş olan GAP sulama projelerinde bu husus daha önem arz etmektedir. Çünkü geniş alanda su kullanıcılarının sayısı artmakta ve suyun adilane dağıtımı ve etkin kullanımı gerçekleşmemektedir. Bu durumda tüm çiftçilerin sulama yapabilmelerini sağlamak amacıyla ihtiyacın çok üstünde kanallara su yüklenmektedir. Kapalı şebekelerde böyle bir imkan da bulunmamaktadır. O halde su yönetimi ile sulamanın yönlendirilmesi daha sonuç odaklı olacaktır.
- Projeler hazırlanırken ekonomik kriterlere ilave olarak işletme şekli de dikkate alınmalıdır. Projenin bir kısmında yağmurlama, bir kısmında salma vb. olmamalıdır.

Proje bir bütün olarak ele alınmalıdır. Özellikle pompajlı sulamalarda salma sulamanın yasak olması gerektiği dikkate alınarak proje ona göre hazırlanmalıdır.

- Geçmişe bakıldığında, bugüne kadar suyun etkin kullanımı konusunda, hep sulamanın üzerinde durulmuştur. Oysa basınçlı sulama yöntemleri kullanılması her zaman suyun etkin kullanımı ile sonuçlanmayabilir. Yağmurlama ve damla sulama yöntemleri ile salma sulamadan da fazla kullanımı olan çok sulama bulunmaktadır. Bu nedenle su yönetimi ile sulamayı yönlendirmek ve disiplin etmek en etkin ve kısa yoldur.
- Sulama işletmeciliği rutin faaliyetlerden oluşur. Bu nedenle işletme, bakım ve onarım hizmetlerinin zamanında ve eksiksiz yürütülmesi için hem yöneticilerin, hem de çalışanların motivasyonu ve yeni uygulamaları öğrenmeleri önemlidir. Bu amaçla belli aralıklarla sulama başlangıcı ve sulama sonunda eğitimler ve teknik dersler alınabilecek örnek sulamalara teknik geziler düzenlenmelidir.
- İşletmede olan sulamalarda mevcut düzeni ve alışkanlıkları değiştirmek hemen mümkün değildir. Ancak sürekli eğitim, düzenleme ve yetkili kurumların yönlendirici denetlemeleri ve yaptırımları ile değişim sağlanabilir. Bu konulardaki faaliyetlere süreklilik kazandırılmalıdır.
- Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında suyun etkin kullanımı için sulama yöntemlerinden çok, kullanıcıları bu yöntemlere yönlendirecek su yönetimi çerçevesi üzerinde durmak gerekir. Ancak bu çerçeve bugüne kadar izlenen yoldan farklı ve **radikal tedbir ve teşvikleri** içermelidir. Bunlar:

- **Su hizmet bedeli tüm sulamalarda (açık ve kapalı/cazibe-pompaj) hacimsel temelde belirlenmelidir.**

Bu cazibe ve pompaj sulamalarda su hizmet bedeli arasındaki uçurumu gidereceği gibi memba ve mansapta suya adilane ulaşım imkanını sağlayacaktır. Bu kararın uygulanması altyapı yetersizliği gibi bir gerekçe ile ertelenmemelidir. Öncelikle bu karar alınarak ilgili tüm kurumlara bildirilmelidir. Bu durumda;

- ✓ Su hizmet bedeli kanala yüklenen veya pompalanan su üzerinden hesaplanacaktır. Toplam İBY bütçesi sulamaya verilen toplam suya bölünerek m³ su fiyatı tespit edilmelidir.
- ✓ Basınçlı sulama sistemleri kullanan ve kullandığı suyu sayaç takarak tespit eden çiftçilerden bu değer üzerinden ücret alınmalıdır.
- ✓ Kullandığı suyu tespit etmeyen çiftçilerden kullandıkları toplam su, toplam alana bölünerek birim alanda kullanılan su bulunur. Bu noktadan hareketle ücret belirlenmelidir.
- ✓ İlave pompaj yaparak basınçlı sulama yapanlara sulama ücretinden %10 indirim uygulanmalıdır.

- 2017 yılından başlamak üzere birim alana su tahsisi uygulamaları başlatılmalıdır.

- Bir sulamanın işletmesi konusunda belirsizlikler olmamalıdır. Hatta suya hazırlık aşamasında tesislerin nasıl işletileceği bilinmeli ve bu süreçte çiftçiler bu konularda da eğitilmelidir. Halen Günışığı sulamasında bu belirsizlik yaşanmaktadır.

Sonuç olarak, sürdürülebilir bir sulama yönetimi için işletme, bakım ve yönetim hizmetlerinin günün koşullarına göre yeniden gözden geçirilerek düzenlenmesi, belirsizliklerin giderilmesi ve sulamanın su yönetimi ile disipline edilmesi en etkili czmdr.

D- KOORDİNASYON VE FARKINDALIK ÇALIŞMALARI

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ			
KONU	FAALİYET	KATILIMCI	YÜZDE
MODEL UYGULAMA ÇALIŞMALARI	33	1.855	44%
ÖRGÜTLENME VE GRUP OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI	7	275	7%
SUYUN ETKİN KULLANIMI VE SUYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI	16	2.013	49%
TOPLAM	56	4143	100%

D.1. Panel, Konferans, Çalıştay ve Toplantılar

- Çalıştay

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ					
SN	YER	KONU	KATILIMCI PROFİLİ		
			Teknik Eleman	Çiftçi	TOPLAM
1	Şanlıurfa	Su Çalıştayı (Bütünleşik Su Yönetimi)	170	50	220

- Panel

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ						
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ		
				Teknik Eleman	Çiftçi	TOPLAM
1	Şanlıurfa	08.05.2015	Antepfıstığı Yetiştiriciliği konulu panel	94	26	120
2	Şanlıurfa	23-24.05.2015	Pestisitlerin İnsan Sağlığı ve Çevreye Etkisi konulu panel	72		72
3	Şanlıurfa	09.10.2015	Pamukta Kirlilik konulu panel	68	110	178
4	Mardin	20.01.2016	2016 yılı Hibe ve Desteklemeler ile ilgili bilgilendirme paneli	75	4	79
TOPLAM				309	140	449

- Konferans

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ						
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ		
				Teknik Eleman	Çiftçi	TOPLAM
1	Şanlıurfa	02.04.2015	GAP Bölgesinde Tuzluluk konulu konferans	102	82	184
2	Adıyaman	26.02.2016	Kırsal Kalkınma Stratejisinde LEADER Yaklaşımı	7	58	65
3	Adıyaman	23.03.2016	Kırsal Kalkınma Desteklemeleri	14	77	91
4	Adıyaman	24.03.2016	Kırsal Kalkınma Desteklemeleri	17	111	128

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ						
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ		
				Teknik Eleman	Çiftçi	TOPLAM
5	Şanlıurfa	25.02.2016	Kırsal kalkınma stratejileri-LEADER YAKLAŞIMI konulu konferans	85		85
6	Diyarbakır	02.03.2016	Yenilenebilir Enerji Teknolojileri konulu konferans	17		17
7	Batman	03.03.2016	Yenilenebilir Enerji Teknolojileri Konferansı	38		38
8	Şanlıurfa	24.03.2016	Yenilenebilir Enerji Konferansı	29		29
9	Diyarbakır	20.04.2016	Kırsal Kalkınma Stratejisinde LEADER Yaklaşımı Konferansı	32	3	35
TOPLAM				341	331	672

- **Toplantı**

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ							
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ			
				Teknik Eleman	Çiftçi	Öğrenci	TOPLAM
1	Şanlıurfa	22.05.2014	Sulamaya açılacak alanlarda bilgilendirme	120	30		150
3	Şanlıurfa	30.05.2014	Sulamaya açılacak alanlarda bilgilendirme	30			30
4	Antalya	4.12.2014	2015 yılı planlanan faaliyetlere ilişkin bilgilendirme ve yönlendirme toplantısı	42	9		51
5	Gaziantep/Nizip	23.01.2015	BEKOK I. Toplantısı	13	15		28
6	Gaziantep/Nizip	15.01.2015	BEKOK II Toplantısı	10	1		11
7	Batman/Sason	10.02.2015	Sason Çilek Üreticileri Birliği kapsamında Kurumlar ile Ortak Akıl Toplantısı	12	6		18
8	Batman	16.02.2015	Batman Sol Sahil Sulama Birliği ile 2015 yılı Faaliyet toplantısı	11			11
9	Siirt	14.02.2015	Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli kapsamında; Arı Yetiştiricileri ile Toplantı (2)	8	9		17
10	Batman	04.03.2015	Sol Sahil Sulama Birliği ile İşbirliği Toplantısı-2	9	4		13
11	Batman	05.03.2015	Batman İli Sason İlçesi Çilek Üreticileri Birliği Genel Kurul bilgilendirme Toplantısı	33	48		81

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ							
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ			
				Teknik Eleman	Çiftçi	Öğrenci	TOPLAM
12	Mardin	10.03.2015	Kurumlar Arası Koordinasyon ve Farkındalık Faaliyetleri Toplantısı	12			12
13	Batman	17.03.2015	Kurum kuruluş koordinasyon toplantısı	15			15
14	Diyarbakır	03.04.2015	Pamukçay Barajı Sonrasında Kurulacak Birlik Hakkında Bilgilendirme Toplantısı	6	8		14
15	Mardin	02.06.2015	Model Koordinasyon Toplantısı	37	12		49
16	Şanlıurfa	07-08.05.2015	I. Araştırma Yayım İşbirliği Toplantısı	87			87
17	Şanlıurfa	30.04.2015	GAP TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli BÖDAK Toplantısı	69	13		82
18	Şanlıurfa	13.08.2015	Tarımsal Yayım ve Yönetmelik ile ilgili bilgilendirme toplantısı	14			14
19	Batman	10.09.2015	SASON PROJE GRUBU TOPLANTISI-III	6			6
20	Batman	27.10.2015	Çilekli İlk Öğretim Okulunda GAP ve SAÇÜB konulu bilgilendirme Toplantısı	13	2		15
21	Batman	17.11.2015	Gercüş Üzüm Üreticileri Birliği Kurulumu kapsamında 1. Koordinasyon Toplantısı	7	1		8
22	Batman	26.11.2015	Gercüş Üzüm Üreticileri Birliği Kurulumu kapsamında 2. Koordinasyon Toplantısı	6			6
23	Batman	06.11.2015	Gercüş Üzüm Üreticileri Birliği Kurulum çalışmaları kapsamında Genişletilmiş Çiftçi Toplantısı	6	59		65
24	Şanlıurfa	16.12.2015	Tarımsal Faaliyetlerin Çiftçilere Aktarılması ve GAP TEYAP Proje tanıtımı		52		52
25	Şanlıurfa	23.12.2015	Tarımsal Faaliyetlerin Çiftçilere Aktarılması ve GAP TEYAP Proje tanıtımı		54		54
26	Şanlıurfa	29.12.2015	Tarımsal Faaliyetlerin Çiftçilere Aktarılması ve GAP TEYAP Proje tanıtımı		36		36
27	Batman	26.12.2015	Sason Çilek Üreticileri Birliği Organik Tarım Toplantısı		44		44
28	Batman	21.12.2015	SASON PROJE GRUBU TOPLANTISI-IV	6	1		7
29	Adıyaman	22.12.2015	Tarım nedir, dünden bugüne tarım, kooperatifleşme ve organik tarım		94		94

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ							
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ			
				Teknik Eleman	Çiftçi	Öğrenci	TOPLAM
30	Diyarbakır	11.12.2015	DDKKYB Danışmanları ile Faaliyetler konusunda Toplantı	20			20
31	Şanlıurfa	18.02.2016	GAP TEYAP Model uygulaması mali destek projelerinin sunumu toplantısı	31			31
32	Adıyaman	23.02.2016	Arazi Toplulaştırması ve TİGH (Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri)	9	41		50
33	Şanlıurfa	23.02.2016	GAP TEYAP GAP GELECEĞİMİZDİR işbirliği ve koordinasyon Toplantısı	32			32
34	Batman	16.03.2016	Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Toplantısı	16			16
35	Şanlıurfa	16.06.2016	Çiftçi Örgütleri Danışmanlık Hizmetleri değerlendirme Toplantısı	41			41
36	Şanlıurfa	19.04.2016	Günişığı sulaması alanında yer alan köylerin muhtar ve önder çiftçilerin yapılacak çalışmalar hakkında bilgilendirilmesi ve düşüncelerinin alınması toplantısı.	6	18		24
37	Şanlıurfa	20.04.2016	Suyun Önemi ve Tasarruflu Kullanımı			60	60
38	Şanlıurfa	21.04.2016	Suyun Önemi ve Tasarruflu Kullanımı			80	80
39	Şanlıurfa	10.05.2016	Suyun Önemi ve Tasarruflu Kullanımı			80	80
40	Şanlıurfa	22.12.2016	GAP BKİ Tarım ve Orman Birimi Koordinasyon Toplantısı	38			38
TOPLAM				765	557	220	1.542

- **Kamp ve Yarışma**

2014-2016 GAP TEYAP KOORDİNASYON FAALİYETLERİ							
SN	YER	TARİH	KONU	KATILIMCI PROFİLİ			
				Öğrenci	TOPLAM		
1	Şanlıurfa	15.05.2014	Suruç'a su geldiğinde Suruç ilçesinde ve yaşantınızda olabilecek değişiklikler: Hayalleriniz, düşünceleriniz..." konulu kompozisyon yarışması	660	660		
2	Şanlıurfa	03.06.2016	GAP GELECEĞİMİZDİR Yarışma Ödül Töreni	400	400		
3	Şanlıurfa	2016-2014	Tarım Kampı	200	200		
TOPLAM				1.260	1.260		

D.2. Kitleleş İletişim Faaliyetleri (Dergi, Afiş, Kısa Mesaj, Promosyon, TV vb.)

- Dergi

GAP TEYAP Model uygulaması kapsamında Temmuz 2015' de "GAP TEYAP Dergisi" ilk sayısını çıkarmıştır. Dergimiz 6 ana başlıktan oluşmaktadır. Bunlar;

- Dünyada, Türkiye' de ve GAP' ta Tarımsal Eğitim ve Yayım
- GAP ve Tarımsal Örgütlenme
- GAP ve Sulama
- GAP ve Tarımsal Yenilikler
- Çiftçinin Günlüğü
- Serbest Köşe

Bu başlıklar altında 3 ayda bir olmak üzere 6 sayı dergi yayınlanmış ve bu dergileri her defasında 1.000 adet olmak üzere toplam 6.000 okuyucuya iletilmiştir.

- Çiftçi El Kitabı

GAP BKİ tarafından, 2000 yılında yürütölen MOM projesi kapsamında, o dönem projede çalışanların ekip olarak oluşturmuş oldukları çiftçi el kitabının GAP TEYAP döneminde güncelleştirilmesine karar verilmiştir.

Bu kapsamda, çiftçi el kitabı incelenerek 2000 yılından bu yana bölgemizde yeni yetiştirilmeye başlanan bitkiler ve güncel bilgiler eklenerek kitap hazırlığına 2014 yılında başlanılmıştır.

Hazırlık çalışmaları yapılırken, 2000 yılından bu yana bitki yetiştirme tekniklerinde yaşanan gelişmeler eklenmiştir. Ayrıca, bitki hastalık ve zararlıları çiftçilerin anlayabileceği düzeyde hazırlanmıştır. Hastalıkların iyi bilinmesi için ve tanınması için detaylı fotoğraflar eklenmiştir. Zararlılar ile ilgili olarak da böceğin hem larva dönemi hem de ergin dönemindeki durumları ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

2016 yılı Ekim ayında edit çalışmalarına başlanan kitabı basımı için 2017 yılı faaliyet kapsamında basımı gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

- Tarım Takvimi

Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan 9 ilin, çiftçiler ve Ziraat mühendislerin kullanımı için GAP TEYAP döneminde hazırlığına başlanan ve illerin başlıca ürünleri ile ilgili takvim çalışması tamamlandı. Bu takvimde, ilde yetiştirilen önemli bitkiler ile ilgili çiftçilerin ve ziraat mühendislerinin hangi zamanda ve mevsimde hastalık, zararlılara karşı ve ne gibi kültürel işlem yapacakları belirtilmiştir.

Bu takvim oluşturulurken, seçilen bitkiler ile ilgili öngörölen faaliyetler, her ilin GTHB il müdürlüğünde çalışanlar tarafından kontrol edilmiştir. Bu takvim, bu kuruluşlar tarafından onaylandıktan sonra son hali verilmiştir. 2014 yılı sonunda toplamda 900 adet olarak basımı gerçekleştirilerek dağıtımı sağlanmıştır.

- Kısa Mesaj

2014 – 2016 yılları arasında;

- Bölgede yetiştirilen ürünlere yönelik TEYAP uzmanlarının belirttiği konularda çiftçi örgüt üyelerini bitki koruma, bitki besleme konularında,

- Bölgede çalışılan çiftçi örgüt üyelerine kurum kuruluşların hibe, destek, teşvik, kredi gibi konularda başlangıç bitiş zamanlarına ilişkin konularda,
- TEYAP organizasyonunda gerçekleştirilecek olan eğitim, teknik gezi, toplantı, konferans, panel, tarla günü vb. konularda,
- Tarım ile ilgili veya güncel konularda tebrik, teşekkür, kutlama mesajları Diğer kurum kuruluşların çiftçilere yönelik yaptıkları işlerde (kanallara su verilmesi vb.)

Konularında bilgilendirme amacıyla **14 kez 7.999 kişi** kısa mesaj ile bilgilendirilmiştir.

SMS						
SN	İL	İLÇE	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	TARİH	KONU	ADET
1	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	06.01.2015	TARSİM meyve ürünleri 2015 poliçe son kabul tarihleri için 21 Şubat, antepfıstığı için 7 Mart' tır.	97
2	Adıyaman	Besni	Besni Ziraat Odası	06.01.2015	TARSİM meyve ürünleri 2015 poliçe son kabul tarihleri için 21 Şubat, antepfıstığı için 7 Mart' tır.	75
3	Şanlıurfa	Suruç ve Merkez	Haliliye ve Suruç Ziraat Odaları	10.03.2015	Şanlıurfa Gıda Tarım ve Hayvancılık Fuarı bilgilendirmesi	160
4	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	23.03.2015	Bağ budaması arkasından %1-2 oranında bordo bulamacı yapılmasının mantari hastalıklara karşı bağları koruyacağı ile ilgili bilgilendirme	56
5	Şanlıurfa	Merkez	Haliliye ve Suruç Ziraat Odaları	31.03.2015	Birleşmiş Milletlerin 2015 yılını Toprak yılı olarak kabul edilmesi nedeni ile ilimizde GAP TEYAP Projesi kapsamında Harran Üniv Öğretim görevlisi M. Ali CULLU tarafından Topraklarımızda Tuzlulaşma konusunda Konferans için tarım danışmanlarını bilgilendirme	282
6	9 İl		Çalışılan tüm çiftçi örgütleri	14.05.2015	Dünya Çifti Günü kutlaması	2423
7	9 İl		Çalışılan tüm çiftçi örgütleri	08.05.2015	Pas ve Septoria için risk dönemidir. Ürünlerinizi kontrol ederek, tarım danışmanlarınızın tavsiye ettiği ilaçlamayı yapınız.	2735
8	Şanlıurfa	Haliliye	Haliliye Ziraat Odası	03.09.2015	Damla sulama ile antepfıstığı yetiştiriciliği demonstrasyonu tarla günü için çiftçilere bilgilendirme mesajı atılmıştır.	323
9	Şanlıurfa	Haliliye	Haliliye Ziraat Odası	05.10.2015	Tarla günü bilgilendirme mesajı	407

SMS						
SN	İL	İLÇE	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	TARİH	KONU	ADET
10	Şanlıurfa	Haliliye	Haliliye Ziraat Odası	07.10.2015	Pamuk kirliliği konulu panel bilgilendirme mesajı	407
11	Şanlıurfa	Genel	Çiftçi örgütleri, serbest tarım danışmanları, özel danışmanlık firmaları	11.12.2015	"Geleceğe Bir Damla Su" konulu çalışmaya davet	426
12	Şanlıurfa	Genel	Çiftçi örgütleri, serbest tarım danışmanları, özel danışmanlık firmaları	15.02.2016	LEADER yaklaşımı konferans bilgilendirme mesajı	48
13	Şanlıurfa	Genel	Çiftçi örgütleri, serbest tarım danışmanları, özel danışmanlık firmaları	16.03.2016	Yenilenebilir enerji konferans bilgilendirme mesajı	280
14	Şanlıurfa	Genel	Çiftçi örgütleri, serbest tarım danışmanları, özel danışmanlık firmaları	18.03.2016	Bağda Budama uygulamalı eğitim	280
TOPLAM						7.999

- **Brosür, Lifle**

Çalışılan çiftçi örgütlerinde görevli tarım danışmanları ve TEYAP uzmanları tarafından üye çiftçileri bilgilendirme amacıyla belirtilen ürünlerde ve konularda hazırlanan notlar ile çiftçi örgütlerinin yaptıkları faaliyetleri ve kendilerini anlatan fuar, toplantı vb. organizasyonlarda kullanılmak üzere bilgi notlarının tarafımızdan düzenlenerek basımı sağlanmıştır.

SN	İL	İLÇE	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	TARİH	KONU	ADET
1	Gaziantep	Nizip	Belkıs Nizip Sulama Birliği	Oca.15	Sulama Birliğinin Görevleri ve işletme, bakım	50
2	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Şub.15	Ceviz, Badem ve Fıstık Fidan dikimi	100
3	Şırnak	İdil	İdil Ziraat Odası	Mar.15	Bitki koruma ürünlerinin hazırlanması ve korunması	100
4	Şırnak	İdil	İdil Ziraat Odası	Mar.15	Anız Yakmanın Zararları	100
5	Şırnak	İdil	İdil Ziraat Odası	Mar.15	Meyve Ağaçlarının Gübrelenmesi	100
6	Şanlıurfa	Suruç	Suruç Ziraat Odası	Şub.15	Basıncılı Sulama Yöntemleri	50
7	Diyarbakır	Eğil	Eğil Organik Tahıl Üreticileri Birliği	Nis.15	Organik Tarım	200
8	Adıyaman	Besni	Besni Ziraat Odası	May.15	Pamuk Hastalık ve Zararlıları	100
9	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	Eyl.15	Domates Hastalık ve Zararlıları	50

SN	İL	İLÇE	ÇİFTÇİ ÖRGÜTÜ	TARİH	KONU	ADET
10	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	Eyl.15	Bağ Hastalık ve Zararlılar	50
11	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	Eyl.15	Badem Hastalık ve Zararlıları	50
12	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	Eyl.15	Bordo Bulamacı	50
13	Adıyaman	Kahta	Kahta Ziraat Odası	Eki.15	Entegre mücadele, gübreleme, danışmanlık, toprak analizi	76
14	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Oca.16	Antepfıstığı Hastalık	50
15	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Oca.16	Antepfıstığı Zararlıları 1-2	100
16	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Oca.16	Bağ Hastalık ve Zararlılar	50
17	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Oca.16	Kiraz Hastalık ve Zararlıları	100
18	Gaziantep	Şehitkamil	Şehitkamil Ziraat Odası	Oca.16	Afiş	10
19	Adıyaman	Kahta	Kahta ZO	Oca.16	Bağ Hastalık ve Zararlıları	50
20	Adıyaman	Besni	Besni ZO	Oca.16	Mercimek	50
21	Adıyaman	Besni	Besni ZO	Oca.16	Nohut	50
22	Adıyaman	Kahta	Kahta ZO	Oca.16	Antepfıstığı Hastalıkları	50
23	Adıyaman	Besni-Kahta	Besni-Kahta KÜB	Oca.16	Toprak Analizi	100
24	Adıyaman	Besni-Kahta	Besni-Kahta KÜB	Oca.16	Buğday	100
25	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Oca.16	Bağda Bordo Bulamacı Uygulaması	100
26	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Şub.16	Bağ İlaçlama Programı	100
27	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Şub.16	Bağda Budama	100
28	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Mar.16	Bağda Gübreleme	100
29	Mardin	Midyat	Midyat Ziraat Odası	Nis.16	Bağcılık İlaçlama programı	100
TOPLAM						2.286

- **Promosyon**

GAP TEYAP 2014-2016 PROMOSYON DAĞITIM LİSTESİ		
SN	PROMOSYON MALZEMESİ	MİKTAR
1	Dosyalık	5.000
2	Kalem	6.500
3	Tişört	5.000
4	Şapka	5.000
5	Bloknot	6.500
6	Saat	250
7	Takvim	3.000
8	Anahtarlık	2.000
9	Bilgisayar Çanta	250
10	Bez Çanta	2.000
TOPLAM		35.500

- **Görünürlük**

Projede görünürlük faaliyeti olarak 12 GAP TEYAP logolu kırlangıç bayrak, 10 demonstrasyon tabelası, çiftçi örgütlerine verilen 288 adet demirbaş malzemeler için sticker, 13 iç mekan

tabelası (toplantı salonu), 14 hayvancılık demonstrasyon malzemesi için sticker dağıtımı yapılmıştır.

- **TV, Radyo, Gazete-Dergi Programları**

01 Ekim 2016 tarihli ulusal yayın olan **Akşam Gazetesi'** nde "GAP Eylem Planı verilirken GAP TEYAP Model' ine de yer verilmiştir.

Şanlıurfa' da Cullap, Ceylan ve Yukarı Harran sulama sahalarında **Al Jazeera TV** ile sulama ve işletme-bakım-yönetimi konularında program yapılmıştır.

Türkiye Ziraat odaları Birliği' nin çıkarmış olduğu **Ziraat Odaları Dergisi'** nde GAP TEYAP Koordinatörünün "GAP' ta Sulama ve Tarımsal Eğitim Yayın" konulu makalesi yayınlanmıştır. (2014)

Kahramanmaraş **Aksu TV, Şanlıurfa Ruha TV** ve **Güneydoğu TV'** de yayım Modeli ve yapılan faaliyetlerin anlatıldığı programlar yapılmıştır.

Şanlıurfa' da **TRT Kürdi'** ye GAP TEYAP Model uygulamalarının anlatıldığı "Toprağın Sesi" programına katılmıştır.

HARMAN TIME Dergisi' nin 30.sayısına GAP TEYAP Batman-Siirt saha uzmanı tarafından hazırlanan örgütlenme konulu makale yayınlanmıştır.

GAP TEYAP Şanlıurfa İl Koordinatörü tarafından GTH İl Müdürlüğü KTV Şube Müdürü ile birlikte **Tarım TV'** ye verilmek üzere Suruç ilçesindeki ikinci ürün mısır yetiştiriciliği konusunda çekimler yapılmıştı ve yayınlanmıştır. Yine GTH İl Müdürlüğü ile aynı şekilde 3 defa daha aynı televizyona program yapılmıştır.

Batman Gercüş Ziraat Odası bünyesinde gerçekleştirilen demonstrasyon çalışmalarının anlatıldığı **TRT Kürdi TV'** ye 3 defa röportaj yapılmıştır.

TRT GAP Diyarbakır Radyosu ile proje koordinatörü tarafından GAP TEYAP Model uygulaması hakkında canlı yayında bilgi verilmiştir.

Şanlıurfa' da **Ruha TV'** de GAP TEYAP İşletme Bakım Yönetimi Uzmanı İbrahim ŞAHİN, 10 Haziran 2015 tarihinde sulama işletme bakım yönetimi ve sulama birlikleri ile ilgili olarak "Ruha' da Tarım" programına katılmıştır.

GAP TEYAP döneminde proje sulama uzmanları tarafından hazırlanarak basılmış olan "**Sulama ve Sulama Yöntemlerinin Projelendirilmesi**" kitabı EURODRİP tarafından yazılı olarak talep edilmiş ve 10 adet gönderilmiştir.

- **Web Sayfası, Sosyal Medya**

www.gapteyap.com web sayfası 30.12.2016 tarihi itibari ile toplam **75.722 ziyaretçi** tarafından **526.287 defa** ziyaret edilmiştir. Bu ziyaretlerde **15.915 ziyaretçi** sayısı ile **Türkiye** birinci sırayı alırken, **13.042** ziyaretçi ile **A.B.D.** ikinci sırada yer almıştır. Yine web sayfamızda “Ana Sayfa” yı ziyaret edenler **25.974** kişi ile birinci sırayı alırken “Dökümanlar-Tarımsal Yayım” **4.948** ziyaretçi ile ikinci sırayı almıştır.

Oluşturulan facebook grubumuzun üye sayısı **2.050**, twitter hesabımızın üye sayısı **316 kişi** olmuştur.

E. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

E.1. Aylık Raporlar

GAP TEYAP Model kapsamında 9 il için görevli 6 il koordinatörlükleri 12 ay için 12 il faaliyet raporu hazırlamışlardır.

E.2. Dönem Raporları

GAP TEYAP Model kapsamında TEYKOB konu uzmanlarının 3'er aylık olarak hazırladıkları raporlar ile 4 adet hazırlanmıştır.

E.3. Değerlendirme Toplantıları

- 40 defa TEYKOB,
- 16 defa MUB,
- 4 defa Değerlendirme,
- 1 defa BÖDAK toplantısı yapılarak tutanak altına alınmıştır.

Sonuç olarak, gerçekleştirilen eğitim-yayım alt yapı malzemelerinin dağıtımı, demonstrasyonlar, teknik eleman eğitimleri, çiftçi toplantıları, çiftçi eğitimleri, teknik geziler, çalıştay, panel, toplantılar, tarım kampı, TV-Gazete haberleri, görsellik faaliyetleri, yazılı ve görsel materyal çalışmaları ile **1.283 faaliyet** gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler ile **5.480 yayım elemanı ve 56.723 çiftçiye** ulaşılmıştır. Bu rakamlar gerçekleştirilen faaliyetlerde toplamı ifade ettiğinden tekerrürlük olarak **2.119 yayım elemanı, 8.581 çiftçiye** ulaşılmıştır.

